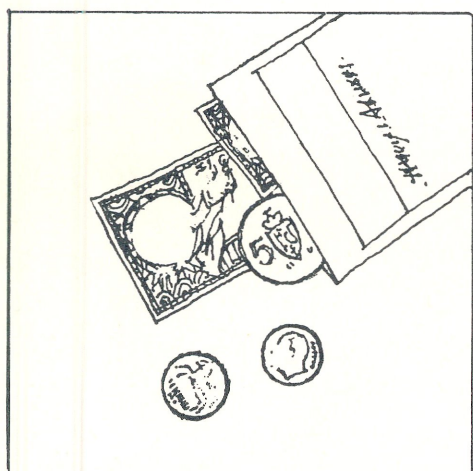

STATISTISKE ANALYSER

LØNNSSTRUKTUR OG LØNNSUTVIKLING 1960 - 1971

WAGE STRUCTURE AND WAGE DEVELOPMENT
1960 - 1971

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS
OSLO - NORWAY

STATISTISKE ANALYSER NR. 6

LØNNSSTRUKTUR OG LØNNSUTVIKLING

1960 - 1971

WAGE STRUCTURE AND WAGE DEVELOPMENT

1960 - 1971

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1973

ISBN 82-537-0265-5

FORORD

Statistisk Sentralbyrå utarbeider lønnsstatistikk for en rekke nærings- og yrkesgrupper. Statistikken for de enkelte områder blir publisert i særskilte publikasjoner i serien NOS. Dessuten gis det hvert år ut en samlepublikasjon Lønnsstatistikk i NOS-serien som inneholder en oversikt over all lønnsstatistikk som er utarbeidd i løpet av året. Her er også tatt med statistikk utarbeidd av Norsk Arbeidsgiverforening.

Formålet med denne publikasjonen i serien Statistiske analyser er å gi en samlet oversikt som kan belyse lønnsstrukturen og lønnsutviklingen for enkelte viktige lønnstakergrupper i 1960-1971.

Publikasjonen er utarbeidd av konsulentene Turid Sletten og Grethe Hoel.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 10. mai 1973

Petter Jakob Bjerve

Petter Myklebust

PREFACE

The Central Bureau of Statistics prepares currently wage statistics for several industries and occupations, and the results from the statistics are for each group published in separate publications. In addition a survey of all wage statistics compiled for each year is published in the yearly publication *Wage Statistics* which also contains data collected by the Norwegian Employers' Confederation.

The purpose of this publication in the series *Statistical Analyses* is to present a survey providing an outline of the wage structure and the wage development for some important groups of the wage and salary earners in 1960-1971.

Mrs. Turid Sletten and Mrs. Grethe Hoel have been responsible for the editing of this publication.

Central Bureau of Statistics, Oslo, 10 May 1973

Petter Jakob Bjerve

Petter Myklebust

INNHold

Side

T a b e l l r e g i s t e r

1. Teksttabeller	9
2. Vedleggstabeller	11
I. Innledning	15
1. Formål	15
2. Lønnstakergrupper som er med i publikasjonen	16
3. Lønnsbegreper	16
4. Lønnsfastsettelsen	16
II. Lønnsutviklingen 1960-1971	17
III. Gjennomsnittsførtjenesten etter kjønn, næringsgruppe og stillingsgruppe	19
1. Gjennomsnittlig timeförtjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og næringsgruppe	19
2. Gjennomsnittlig månedsförtjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter kjønn og stillingsgruppe	20
3. Gjennomsnittlig månedsförtjeneste for ansatte i varehandel etter kjønn, næringsgruppe og stillingsgruppe	21
4. Gjennomsnittlig månedsförtjeneste for funksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter kjønn og bank- og forsikringstype	23
5. Gjennomsnittlig månedsförtjeneste for kommunale arbeidstakere etter kjønn og stillingsgruppe	23
IV. Ansatte etter alder	24
1. Arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder	25
a) Voksne og unge arbeidere	25
b) Formenn	26
2. Funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder	26
3. Ansatte i varehandel etter alder	27
4. Funksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter alder	28
5. Kommunale arbeidstakere etter alder	30
V. Gjennomsnittsförtjenesten for enkelte hovedgrupper av lønnstakere etter alder	31
1. Gjennomsnittlig timeförtjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder	32
a) Voksne arbeidere	32
b) Formenn	37
c) Unge arbeidere	38
2. Gjennomsnittlig månedsförtjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder	39
3. Gjennomsnittlig månedsförtjeneste for ansatte i varehandel etter alder	41
4. Gjennomsnittlig månedsförtjeneste for funksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter alder	43
5. Gjennomsnittlig månedsförtjeneste for kommunale arbeidstakere etter alder	44
VI. Ansatte og gjennomsnittlig förtjeneste etter bedriftens geografiske beliggenhet og størrelse	45

INNHold (forts.)

	Side
1. Arbeidere og gjennomsnittlig timefortjeneste i bergverksdrift og industri etter bedriftens geografiske beliggenhet og størrelse	46
a) Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter fylke	54
2. Funksjonærer og gjennomsnittlig månedsfortjeneste i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter bedriftens beliggenhet og størrelse	55
3. Ansatte og gjennomsnittlig månedsfortjeneste i varehandel etter bedriftens beliggenhet og størrelse	56
4. Funksjonærer og gjennomsnittlig månedsfortjeneste i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter bedriftens beliggenhet og størrelse	59
VII. Ansatte og gjennomsnittlig fortjeneste etter bedriftens organisasjonsforhold	61
1. Arbeidere og gjennomsnittlig timefortjeneste i bergverksdrift og industri etter bedriftens organisasjonsforhold	61
2. Ansatte og gjennomsnittlig månedsfortjeneste i varehandel etter bedriftens organisasjonsforhold	63
VIII. Ansatte etter størrelsen av fortjenesten	65
1. Arbeidere i bergverksdrift og industri etter størrelsen av timefortjenesten	65
2. Ansatte i varehandel etter størrelsen av månedsfortjenesten	69
IX. Deltidsarbeid	70
1. Deltidsansatte arbeidere i bergverksdrift og industri	70
2. Deltidsansatte i varehandel	72
X. Omfanget av akkordarbeid og overtidsarbeid for arbeidere i bergverksdrift og industri	72
1. Akkordarbeid	72
2. Overtidsarbeid	74
XI. Skiftarbeid i bergverksdrift og industri	75
XII. Normal arbeidstid for arbeidere i bergverksdrift og industri	77
XIII. Sammendrag av hovedresultatene	78
Sammendrag på engelsk	79
T a b e l l v e d l e g g	81
V e d l e g g	
1. Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå siden 1. januar 1972	97
2. Utvalgte publikasjoner i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)	101

S t a n d a r d t e g n

- Null

: Tall kan ikke offentliggjøres

Tall for lønn som er satt i
parentes er basert på opp-
lysninger for 10-24 ansatte

CONTENTS

	Page
I n d e x o f t a b l e s	
1. Tables in the chapters	9
2. Tables in the appendix	11
 I. Introduction	15
1. The purpose of the publication	15
2. Groups of wage earners included in this publication	16
3. Wage concepts	16
4. The fixation of wages and salaries	16
 II. Development in wages 1960-1971	17
 III. Average earnings by sex, industry group and occupational group	19
1. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by sex and industry group	19
2. Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by sex and occupational group	20
3. Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by sex, industry group and occupational group	21
4. Average monthly earnings of employees in banking and insurance activity by sex and type of banks and insurance activity	23
5. Average monthly earnings of local government employees by sex and occupational group .	23
 IV. Persons employed by age	24
1. Workers in mining and manufacturing by age	25
a) Adult and young workers	25
b) Foremen	26
2. Employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by age	26
3. Persons employed in wholesale and retail trade by age	27
4. Employees in banking and insurance activity by age	28
5. Local government employees by age	30
 V. Average earnings of major groups of wage earners by age	31
1. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by age	32
a) Adults	32
b) Foremen	37
c) Young workers	38
2. Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by age	39
3. Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by age	41
4. Average monthly earnings of employees in banking and insurance activity by age	43
5. Average monthly earnings of local government employees by age	44
 VI. Persons employed and average earnings by the geographic location and size of the establishments	45

CONTENTS (cont.)

	Page
1. Workers and average hourly earnings in mining and manufacturing by the geographic location and the size of the establishments	46
a) Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by county	54
2. Employees and average monthly earnings in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by the geographic location and the size of the establishments	55
3. Persons employed and average monthly earnings in wholesale and retail trade by the geographic location and the size of the establishments	56
4. Employees and average monthly earnings in banking and insurance activity by the geographic location and the size of the establishments	59
VII. Persons employed and average earnings by organizational category of the establishments ...	61
1. Workers and hourly earnings in mining and manufacturing by organizational category of the establishments	61
2. Persons employed and average monthly earnings in wholesale and retail trade by organizational category of the establishments	63
VIII. Persons employed by size of earnings	65
1. Workers in mining and manufacturing by size of the hourly earnings	65
2. Persons employed in wholesale and retail trade by size of the monthly earnings	69
IX. Part-time work	70
1. Part-time workers in mining and manufacturing	70
2. Part-time employees in wholesale and retail trade	72
X. The volume of piece-work and overtime work of workers in mining and manufacturing	72
1. Piece-work	72
2. Overtime work	74
XI. Shift work in mining and manufacturing	75
XII. Normal working-hours of workers in mining and manufacturing	77
XIII. Summary of conclusions	78
English summary	79
A p p e n d i x o f t a b l e s	81
A p p e n d i c e s	
1. Publications issued by the Central Bureau of Statistics since 1 January 1972	97
2. Selected publications in the series Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)	101

Explanation of Symbols

- Nil

: Not for publication

Wage figures in brackets

are based on information

of wages for 10-24 employees

TABELLREGISTER

1. Teksttabeller

	Side
1. Gjennomsnittlig lønn og reallønn pr. årsverk	17
2. Lønnsutviklingen for enkelte hovedgrupper av lønnstakere	18
3. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og næringsgruppe	19
4. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter kjønn og stillingsgruppe	20
5. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter kjønn, stillingsgruppe og næringsgruppe	21
6. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste i engroshandel etter næringsgruppe, kjønn og stillingsgruppe 1. mars 1971	22
7. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste i detaljhandel etter næringsgruppe, kjønn og stillingsgruppe 1. mars 1971	22
8. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter kjønn og bank- og forsikringstype	23
9. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for kommunale arbeidstakere etter kjønn og stillingsgruppe	24
10. Enkelte hovedgrupper av lønnstakere etter alder	24
11. Arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder og kjønn	25
12. Formenn i bergverksdrift og industri etter alder og kjønn. 1971	26
13. Funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder og kjønn	26
14. Funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter kjønn og stillingsgruppe	27
15. Funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971	27
16. Ansatte i varehandel etter alder og kjønn	28
17. Ansatte i varehandel etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971	28
18. Kontorfunksjonærer i bankvirksomhet etter alder og kjønn	29
19. Funksjonærer i forsikringsvirksomhet etter alder og kjønn	29
20. Kontorfunksjonærer i bankvirksomhet etter alder, kjønn og banktype. 1971	30
21. Ansatte i forsikringsvirksomhet etter alder, kjønn og forsikringsgruppe. 1971	30
22. Kommunale arbeidstakere etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971	30
23. Gjennomsnittsfortjenesten for enkelte hovedgrupper av lønnstakere etter alder og kjønn. 1971	31
24. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder og kjønn	32
25. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og tariffområde. 1971	33
26. Gjennomsnittlig akkordfortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og tariffområde. 1971	34
27. Akkordtimer i prosent av alle arbeide timer for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og tariffområde. 1971	36
28. Overtidstimer i prosent av alle arbeide timer for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og tariffområde. 1971	37
29. Gjennomsnittlig timefortjeneste for formenn i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og tariffområde. 1971	38
30. Gjennomsnittlig timefortjeneste for unge arbeidere og lærlinger i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde	38
31. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder, kjønn og stillingsgruppe	39
32. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971	40
33. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter alder, kjønn og stillingsgruppe	41
34. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971	42

	Side
35. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for kontorfunksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter alder og kjønn	43
36. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter alder, kjønn og type av virksomhet. 1971	44
37. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for kommunale arbeidstakere etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971	44
38. Enkelte hovedgrupper av lønnstakere i Oslo og landet ellers	46
39. Gjennomsnittsfortjeneste for enkelte hovedgrupper av lønnstakere i Oslo og landet ellers ..	46
40. Arbeidere og formenn i bergverksdrift og industri etter handelsfelt og stillingsgruppe	47
41. Arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt, kjønn og tariffområde. 1971	48
42. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn, Oslo og landet ellers	49
43. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt og kjønn	49
44. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt, kjønn og tariffområde. 1971	50
45. Akkordtimer og overtidstimer for arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt, kjønn og tariffområde. 1971	51
46. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt, kjønn og bedriftens sysselsetting. 1965	52
47. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt, kjønn og bedriftens sysselsetting. 1971	53
48. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter bedriftens sysselsetting, kjønn, tariffområde og handelsfelt. 1971	53
49. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og fylke. 1971	55
50. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter kjønn, stillingsgruppe og fylke	55
51. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter bedriftens størrelse, kjønn og stillingsgruppe. 1971	56
52. Ansatte i varehandel etter handelsfelt, kjønn og stillingsgruppe	57
53. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter kjønn, stillingsgruppe og handelsfelt	57
54. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter handelsfelt, kjønn, næringsgruppe og stillingsgruppe. 1971	58
55. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter kjønn og bedriftens størrelse. Oslo og landet ellers	59
56. Kontorfunksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter kjønn. Oslo og landet ellers	60
57. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for kontorfunksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter kjønn. Oslo og landet ellers	60
58. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for kontorfunksjonærer i forretnings- og sparebanker etter kjønn og bankstørrelse. Oslo og landet ellers. 1971	60
59. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i forsikringsvirksomhet etter kjønn og forsikringsselskapenes størrelse. Oslo og landet ellers. 1971	61
60. Bedrifter i bergverksdrift og industri etter organisasjonsforhold	62
61. Arbeidere i bergverksdrift og industri etter bedriftens organisasjonsforhold	62
62. Bedrifter og arbeidere i bergverksdrift og industri etter bedriftens organisasjonsforhold. 1971	63
63. Ansatte i varehandel etter bedriftens organisasjonsforhold	64
64. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter bedriftens organisasjonsforhold, kjønn og stillingsgruppe. 1967	64
65. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter bedriftens organisasjonsforhold, kjønn og stillingsgruppe. 1971	65
66. Arbeidere og gjennomsnittlig timefortjeneste i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde	66

	Side
67. Arbeidere i enkelte tariffområder i bergverksdrift og industri med timefortjeneste under en beregnet lavtlønnsgrænse	68
68. Arbeidere i enkelte tariffområder i bergverksdrift og industri med timefortjeneste under en beregnet lavtlønnsgrænse etter kjønn	69
69. Ansatte i varehandel med månedsfortjeneste under en beregnet lavtlønnsgrænse etter kjønn og stillingsgruppe	69
70. Deltidsarbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og industrigruppe	70
71. Deltidsarbeidere i bergverksdrift og industri etter normal arbeidstid pr. uke, kjønn og industrigruppe. 1971	71
72. Deltidsansatte i varehandel etter kjønn	72
73. Akkordarbeid for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og industrigruppe	73
74. Gjennomsnittlig timefortjeneste på tidlønns- og akkordarbeid for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde. 1971	74
75. Overtidsarbeid for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde	75
76. Skiftarbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde	76
77. Helkontinuerlige skiftarbeidere i bergverksdrift og industri etter tariffområde	76
78. Gjennomsnittlig timefortjeneste for voksne menn i bergverksdrift og industri etter skift-ordning og tariffområde. 1971	77
79. Normal arbeidstid pr. uke for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde	78

2. Vedleggstabeller

I. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter næringsgruppe og kjønn. 1971	81
II. Arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og industrigruppe	83
III. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter fylke og kjønn. 1971	85
IV. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter bedriftens størrelse, kjønn, stillingsgruppe og handelsfelt. 1971	86
V. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter bedriftens organisasjonsforhold, kjønn og tariffområde. 1971	88
VI. Arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn, tariffområde og størrelsen av timefortjenesten. 1971	90
VII. Funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter kjønn og stillingsgruppe og størrelsen av månedsfortjenesten. 1971	93
VIII. Ansatte i varehandel etter kjønn og stillingsgruppe og størrelsen av månedsfortjenesten. Oslo og landet ellers. 1971	94
IX. Kontorfunksjonærer i forretnings- og sparebanker etter kjønn og størrelsen av månedsfortjenesten. Oslo og landet ellers. 1971	95
X. Funksjonærer i forsikringsvirksomhet etter kjønn og størrelsen av månedsfortjenesten. Oslo og landet ellers. 1971	96

INDEX OF TABLES

1. Tables in the chapter

	Page
1. Average wages and real wages per man-year	17
2. Development of wages for major groups of wage earners	18
3. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by sex and industry group ..	19
4. Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by sex and occupational group	20
5. Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by sex, occupational group and industry group	21
6. Average monthly earnings in wholesale trade by industry group, sex and occupational group 1 March 1971	22
7. Average monthly earnings in retail trade by industry group, sex and occupational group 1 March 1971	22
8. Average monthly earnings of employees in banking and insurance activity by sex and type of banks and insurance activity	23
9. Average monthly earnings of local government employees by sex and occupational group	24
10. Major groups of wage earners by age	24
11. Workers in mining and manufacturing by age and sex	25
12. Foremen in mining and manufacturing by age and sex. 1971	26
13. Salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by age and sex	26
14. Salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by sex and occupational group	27
15. Salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by age, sex and occupational group. 1971	27
16. Persons employed in wholesale and retail trade by age and sex	28
17. Persons employed in wholesale and retail trade by age, sex and occupational group. 1971 ..	28
18. Office employees in banking by age and sex	29
19. Employees in insurance activity by age and sex	29
20. Office employees in banking by age, sex and type of bank. 1971	30
21. Employees in insurance activity by age, sex and insurance group. 1971	30
22. Local government employees by age, sex and occupational group. 1971	30
23. Average earnings of major groups of wage earners by age and sex. 1971	31
24. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by age and sex	32
25. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by age, sex and collective agreement group. 1971	33
26. Average hourly earnings on piece-work of workers in mining and manufacturing by age, sex and collective agreement group. 1971	34
27. Hours on piece-work as percentage of all hours worked of workers in mining and manufacturing by age, sex and collective agreement group. 1971	36
28. Hours on overtime as percentage of all hours worked of workers in mining and manufacturing by age, sex and collective agreement group. 1971	37
29. Average hourly earnings of foremen in mining and manufacturing by age, sex and collective agreement group. 1971	38
30. Average hourly earnings of young workers and apprentices in mining and manufacturing by sex and collective agreement group	38
31. Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by age, sex and occupational group	39
32. Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by age, sex and occupational group. 1971	40
33. Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by age, sex and occupational group	41
34. Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by age, sex and occupational group. 1971	42

	Page
35. Average monthly earnings of office employees in banking and insurance activity by age and sex	43
36. Average monthly earnings of employees in banking and insurance activity by age, sex and type of establishments. 1971	44
37. Average monthly earnings of local government employees by age, sex and occupational group. 1971	44
38. Major groups of wage earners in Oslo and rest of the country	46
39. Average earnings of major groups of wage earners in Oslo and rest of the country	46
40. Workers and foremen in mining and manufacturing by trade region and occupational group	47
41. Workers in mining and manufacturing by trade region, sex and collective agreement group. 1971	48
42. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by sex. Oslo and rest of the country	49
43. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by trade region and sex	49
44. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by trade region, sex and collective agreement group. 1971	50
45. Hours on piece-work and overtime of workers in mining and manufacturing by trade region, sex and collective agreement group. 1971	51
46. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by trade region, sex and size of establishments. 1965	52
47. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by trade region, sex and size of establishments. 1971	53
48. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by size of establishments, sex, collective agreement group and trade region. 1971	53
49. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by sex and county. 1971 ...	55
50. Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by sex, occupational group and county	55
51. Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by size of establishments, sex and occupational group. 1971	56
52. Persons employed in wholesale and retail trade by trade region, sex and occupational group.	57
53. Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by sex, occupational group and trade region	57
54. Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by trade region, sex, industry group and occupational group. 1971	58
55. Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by sex and size of establishments. Oslo and rest of the country	59
56. Office employees in banking and insurance activity by sex. Oslo and rest of the country ..	60
57. Average monthly earnings of office employees in banking and insurance activity by sex. Oslo and rest of the country	60
58. Average monthly earnings of office employees in commercial and savings banks by sex and number of employees. Oslo and rest of the country. 1971	60
59. Average monthly earnings of employees in insurance activity by sex and size of the companies. Oslo and rest of the country. 1971	61
60. Establishments in mining and manufacturing by organizational category of the establishments	62
61. Workers in mining and manufacturing by organizational category of the establishments	62
62. Establishments and workers in mining and manufacturing by organizational category of the establishments. 1971	63
63. Persons employed in wholesale and retail trade by organizational category of the establishments	64
64. Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by organizational category of the establishments, sex and occupational group. 1967	64
65. Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by organizational category of the establishments, sex and occupational group. 1971	65
66. Workers and average hourly earnings in mining and manufacturing by sex and collective agreement group	66
67. Workers in some collective agreement groups in mining and manufacturing with hourly earnings below an estimated low-earnings limit	68
68. Workers in some collective agreement groups in mining and manufacturing with hourly earnings below an estimated low-earnings limit by sex	69
69. Persons employed in wholesale and retail trade with monthly earnings below an estimated low-earnings limit by sex and occupational group	69

	Page
70. Part-time workers in mining and manufacturing by sex and industry group	70
71. Part-time workers in mining and manufacturing by standard working week in hours, sex and industry group. 1971	71
72. Part-time workers in wholesale and retail trade by sex	72
73. Hours on piece-work of workers in mining and manufacturing by sex and industry group	73
74. Average hourly earnings on time- and piece-work of workers in mining and manufacturing by sex and collective agreement group. 1971	74
75. Hours on overtime of workers in mining and manufacturing by sex and collective agreement group	75
76. Shift workers in mining and manufacturing by sex and collective agreement group	76
77. Continuous 7-days workers in mining and manufacturing by collective agreement group	76
78. Average hourly earnings of adult males in mining and manufacturing by type of shift work and collective agreement group. 1971	77
79. Standard working week in hours of workers in mining and manufacturing by sex and collective agreement group	78

2. Tables in the appendix

I. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by industry group and sex. 1971	81
II. Workers in mining and manufacturing by age, sex and industry group	83
III. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by county and sex. 1971 .	85
IV. Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by size of establishments, sex, occupational group and trade region. 1971	86
V. Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by organizational category of the establishments, sex and collective agreement group. 1971	88
VI. Workers in mining and manufacturing by sex, collective agreement group and size of hourly earnings. 1971	90
VII. Salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by sex and occupational group and size of monthly earnings. 1971	93
VIII. Persons employed in wholesale and retail trade by sex and occupational group and size of monthly earnings. Oslo and rest of the country. 1971	94
IX. Office employees in commercial- and savingsbanks by sex and size of monthly earnings. Oslo and rest of the country. 1971	95
X. Employees in insurance activity by sex and size of monthly earnings. Oslo and rest of the country. 1971	96

I. INNLEDNING

1. Formål

Publikasjonen Lønnsstruktur og lønnsutvikling 1960-1971 gir en oversikt over likheter og ulikheter i lønningene for forskjellige grupper av lønnstakere. En tar også sikte på å belyse lønnsutviklingen i den periode tallene dekker. For arbeidere i bergverksdrift og industri gis det dessuten opplysninger om utviklingen i lengden av den normale arbeidstid.

Lønnstakerne er gruppert etter følgende kjennetegn:

Kjønn

Næring og næringsundergrupper

Stilling

Alder

Bedriftens geografiske beliggenhet

Bedriftens organisasjonsforhold

Bedriftens sysselsetting

Deltids-/heltidsansatte

Omfang av akkordarbeid

Omfang av overtidarbeid

Omfang av skiftarbeid

I publikasjonen har en tatt sikte på å vise hvordan lønnsstrukturen varierer med de ansattes kjønn, stilling, alder og lønnsform og med bedriftens beliggenhet, næring, sysselsetting og organisasjonsforhold. For enkelte grupper beskrives fordelingen av de ansatte etter størrelsen av lønnen. Formålet har også vært å gi en oversikt over eventuelle endringer i lønnsstrukturen over tiden.

De ansattes aldersfordeling virker sterkt inn på gjennomsnittsfortjenesten, men aldersfordelingen av de ulike lønnstakergrupper er også av stor interesse i annen sammenheng, f.eks. ved undersøkelser av rekrutteringen til de enkelte næringer og yrker. En har derfor valgt å ta inn en oversikt over aldersfordelingen som et eget kapittel.

I publikasjonen har en dessuten gitt en oversikt over de opplysninger om deltidsarbeid som er utarbeidd i forbindelse med lønnsstatistikken.

Lønnsstatistikken er ikke basert på en samlet innsamling av opplysninger for alle lønnstakere, men består av uavhengige statistikker for de enkelte næringer og i en viss utstrekning også særskilte statistikker for arbeidere og funksjonærer. For enkelte grupper innhentes lønnsoppgaver for den enkelte person. For andre grupper bygger lønnsstatistikken på summariske oppgaver. I individualstatistikken er lønnstakerne gruppert etter langt flere kjennetegn enn i den summariske statistikken. I denne publikasjonen har en stort sett bare behandlet lønnstakergrupper som det foreligger individualstatistikk for.

Selv om en har forsøkt å se på hele perioden 1960 til 1971, vil de perioder en opererer med variere noe på grunn av ulike tellingstidspunkter og fordi fordelinger etter spesielle kjennetegn ikke er utarbeidd for alle år.

I et generelt avsnitt om lønnsutviklingen 1960-1970 er utviklingen for lønnstakere i alt uansett næring belyst ved hjelp av nasjonalregnskapstall. Bortsett fra dette avsnittet har en gjennom hele publikasjonen opprettholdt et skille mellom de ulike delstatistikker i lønnsstatistikken.

Statistikken for de enkelte lønnstakergrupper blir publisert i særskilte publikasjoner i serien NOS. Dessuten gir publikasjonen Lønnsstatistikk som kommer ut hvert år en samlet oversikt over all lønnsstatistikk som er utarbeidd i året. I alle disse publikasjonene er det gjort nærmere rede for statistikkens omfang og definisjoner av kjennetegn, og de inneholder mer detaljerte opplysninger om hver lønnstakergruppe enn det som blir publisert i denne publikasjonen. For funksjonærgruppene foreligger blant annet enkelte opplysninger om fortjenesten etter utdanning, men disse opplysninger er ikke tatt med her.

2. Lønnstakergrupper som er med i publikasjonen

Publikasjonen bygger først og fremst på følgende lønnsstatistikker:

- 1) Lønnstelling for arbeidere i bergverksdrift og industri 1957, 1960, 1965 og 1971. I 1971 omfattet lønnstillingen 7 302 bedrifter med i alt 240 016 arbeidere fordelt på 219 096 voksne arbeidere, 6 179 formenn og 14 741 unge arbeidere og læregutter.
- 2) Norsk Arbeidsgiverforenings lønnsstatistikk for funksjonærer ved medlemsbedriftene pr. 1. september 1960, 1965 og 1971. I 1971 omfattet statistikken 2 522 bedrifter med 76 827 funksjonærer.
- 3) Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel pr. 1. mars 1960, 1967 og 1971. I 1971 omfattet statistikken 16 566 bedrifter med 89 842 ansatte.
- 4) Lønnsstatistikk for ansatte i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet pr. 1. september 1957, 1960, 1965 og 1971. I 1971 omfattet statistikken 513 bankavdelinger med 15 900 funksjonærer og 141 forsikringsavdelinger med 5 627 funksjonærer.
- 5) Lønnsstatistikk for kommunale arbeidstakere pr. 1. januar 1969 og 1971. I 1971 omfattet statistikken 447 kommuner med 40 814 arbeidstakere.

I oversiktsavsnittet om lønnsutviklingen er det gitt enkelte hovedtall også fra andre lønnsstatistikker.

Det foreligger lønnsstatistikk som bygger på individualoppgaver for statens embets- og tjenestemenn (1959, 1963 og 1969), ansatte ved offentlige skoler (1959, 1963 og 1967) og ansatte i helsevesen og barneomsorg (1963 og 1969). Disse lønnsstatistikker er likevel ikke tatt med her.

3. Lønnsbegreper

Som lønnsbegrep er nyttet gjennomsnittlig timefortjeneste og gjennomsnittlig månedsfortjeneste. Dessuten er det i beregninger på grunnlag av nasjonalregnskapet nyttet begrepet lønn pr. årsverk. Lønnstallene er gitt brutto, dvs. før fradrag for skatt, pensjonspremier o.l. Bedriftenes indirekte sosiale kostnader er ikke tatt med.

Gjennomsnittlig lønn pr. årsverk er beregnet ved at nasjonalregnskapets tall for lønninger, kontant og in natura, er dividert med utførte årsverk.

Gjennomsnittlig timefortjeneste er beregnet ved at den lønn som er inntjent i arbeidstiden er dividert med tallet på faktisk arbeiddetimer i tellingsperioden. Overtidstillegg og andre tillegg er tatt med. Lønn under fravær, ferielønn (-penger) og betaling for bevegelige helgedager er ikke tatt med.

Gjennomsnittlig månedsfortjeneste består av følgende lønnskomponenter:

- a) Gjennomsnittlig brutto kontantlønn pr. måned før fradrag for skatt, pensjonsinnskott o.l.
- b) Naturallønn og andre faste tillegg pr. måned.
- c) Variable tillegg beregnet pr. måned.

Variabel overtidsgodtgjørelse er ikke tatt med i månedsfortjenesten.

4. Lønnsfastsettelsen

Lønnsvilkårene fastsettes ved forhandlinger mellom organisasjonene; på den enkelte bedrift eller ved individuelle avtaler. Tariffavtalene mellom organisasjonene kan bygge på minstelønnssatser eller normallønnssatser og kan inneholde bestemmelser om prestasjonslønn. Innenfor områder med normallønnstariff eller regulativ er det en forutsetning at avtalens lønnssatser skal brukes. Minstelønnsavtaler forutsetter derimot at det kan gis individuelt avtalte personlige tillegg til tariffens satser. Også detaljer i fastsettelsen av prestasjonslønnen - akkordlønn og premieordninger - fastsettes ved den enkelte bedrift. I næringsgrupper med utstrakt bruk av minstelønnssatser og/eller prestasjonslønn vil derfor den enkelte arbeidsgivers og arbeidstakers muligheter for å virke inn på fortjenestenivået være større enn i næringsgrupper som følger normallønnstariffer og som ikke nytter prestasjonslønn.

Den faktiske lønnsutvikling i en næringsgruppe eller for en gruppe av lønnstakere vil i større eller mindre grad være dominert av de avtalebestemte lønnsreguleringer. Lønnsglidning er definert som

forskjellen mellom den totale lønnsøking og den tariffbestemte lønnsøking i et bestemt tidsrom, og mulighetene for lønnsglidning har i stor utstrekning sammenheng med avlønningsformen.

Tariffavtalene for de lønnstakergrupper som er behandlet i denne publikasjonen ble revidert en rekke ganger i perioden 1960-1971. To-årige tariffavtaler med forskjellige former for indeksreguleringer har vært et gjennomgående trekk ved hele perioden. En kort oppsummering av avtale-revisjonene for hvert år er gitt i årspublikasjonen Lønnsstatistikk og i Økonomisk utsyn.

I denne publikasjonen har en behandlet lønnsøkingen totalt uten oppspalting på tariffbestemt lønnsøking og lønnsglidning.

III. LØNNSUTVIKLINGEN 1960-1971

Lønnsutviklingen kan belyses både ved tall fra nasjonalregnskapet og tall fra de ulike lønnsstatistikker. Nasjonalregnskapets lønnstall skal i prinsippet gjelde alle sysselsatte lønnstakere.

Fra 1960 til 1970 steg den beregnede gjennomsnittlige kontantlønn pr. årsverk for alle sysselsatte etter nasjonalregnskapets lønnstall med 111,7 prosent. Gjennomsnittlig reallønn steg i samme periode med 38,9 prosent.

Tabell 1. Gjennomsnittlig lønn og reallønn¹⁾ pr. årsverk *Average wages and real wages¹⁾ per man-year*

	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
Kontraktmessig lønn, kontant <i>Contractual wages in cash ..</i>	13254	13428	14349	15854	16768	17961	19399	21096	23013	24507	26143	28428
Lønnsindeks <i>Index of wages</i>	100,0	101,3	108,3	119,6	126,5	135,5	146,4	159,2	173,6	184,9	197,2	214,5
Deflatert lønns- indeks <i>Deflated index of wages .</i>	100,0	100,8	105,4	111,4	114,7	116,8	121,4	127,6	132,9	137,0	141,6	140,0

1) Den kontraktmessige lønn deflatert med nasjonalregnskapets konsumprisindeks. Fra januar 1970 er merverdiavgiften med i prisgrunnlaget. De endringer i de direkte skatter som ble gjennomført samtidig, kommer ikke til uttrykk i indeksen som er basert på lønn før skatt.

1) *The contractual wages deflated with the national account consumer price index. From January 1970 the value added tax is included in the price-basis. The changes in the direct taxes carried through at the same time, are not reflected in the index which is based on wages before deduction for direct taxes.*

K i l d e : Nasjonalregnskapet. *Source: National Accounts.*

Lønnsutviklingen for en del hovedgrupper av lønnstakere kan belyses på grunnlag av tall for timefortjeneste eller månedsfortjeneste ifølge lønnsstatistikkene. En må være merksam på at tallene for økingen i timefortjeneste fra 1960 til 1971 omfatter kompensasjon for arbeidstidsforkortelsen i 1968 fra 45 til 42,5 time pr. uke. Årsfortjenesten for disse gruppene har ikke steget i samme grad som timefortjenesten. For månedsfortjenesten vil ikke de samme forhold gjøre seg gjeldende.

Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for voksne sjømenn i utenriksfart økte med 187,7 prosent fra 1960 til 1971. Dette var den sterkeste øking blant de gjennomsnittsførtjenester som er regnet ut i tabell 2. Av menn hadde lagerfunksjonærer i varehandel den laveste fortjenesteøking med 109,4 prosent. For voksne mannlige industriarbeidere og for voksne menn i privat bygge- og anleggsvirksomhet har stigningen i fortjenesten vært henholdsvis 142,2 og 138,4 prosent fra 1960-1971.

Den sterkeste lønnsøkingen for kvinner hadde voksne arbeidere i industrien med 170,9 prosent. Kvinnelige butikkfunksjonærer i varehandel hadde den laveste lønnsøking med 119,7 prosent fra 1960-1971.

Det må understrekes at tallene for lønnsutviklingen i tabell 2 gjelder den gjennomsnittlige utvikling for relativt store grupper. Utviklingen for undergrupper og for den enkelte lønnstaker vil kunne avvike til dels sterkt fra disse gjennomsnittstall.

Det må også understrekes at tallene i tabell 2 skal belyse lønnsutviklingen og ikke lønnsnivået. F.eks. for sjømenn i utenriksfart er tallene basert på opptjent lønn medregnet fritidskompensasjon i en full farts måned. Årslønningen vil bl.a. være avhengig av tallet på farts måneder.

Tabell 2. Lønnsutviklingen for enkelte hovedgrupper av lønnstakere *Development of wages for major groups of wage earners*

Lønnstakergruppe <i>Group of wage earners</i>	Tids- enhet <i>Time unit</i>	Gjennomsnittsførtjeneste			Stigning i lønnen		Deflatert lønnsindeks		
		<i>Average earnings</i>			<i>Increase in wages</i>		<i>Deflated index of wages</i>		
		1960	1970	1971	1960- 1970	1960- 1971	1970	1971	
MENN MALES		Kroner			Prosent Per cent		1959 = 100		
Industri: <i>Manufacturing:</i>									
Voksne arbeidere ¹⁾ <i>Adult workers¹⁾</i>	time hour	6,38	13,75	15,45	115,5	142,2	144	153	
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	måned month	1 624	3 293	3 646	102,8	124,5	135	141	
Privat bygge- og anleggs- virksomhet, voksne arbeidere <i>Private construction, adult workers</i>		time hour	8,12	17,55	19,36	116,1	138,4	145	150
Offentlig anleggsvirksomhet, voksne arbeidere <i>Public construction, adult workers.</i>		"	6,36	:	16,40	:	157,9	:	160
Varehandel: <i>Wholesale and retail trade:</i>									
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	måned month	1 531	3 005	3 346	96,3	118,5	129	136	
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	"	1 095	2 094	2 320	91,2	111,9	127	132	
Lagerfunksjonærer <i>Ware-house employees</i>	"	1 138	2 153	2 383	89,2	109,4	125	130	
Bankvirksomhet: <i>Banking:</i>									
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	"	1 576	:	3 320	:	110,7	:	130	
Forsikringsvirksomhet: <i>In-surance activity:</i>									
Funksjonærer <i>Employees</i> ..	"	1 845	:	4 447	:	141,0	:	149	
Utenriksfart, voksne sjømenn <i>Ocean transport, adult seamen</i>		"	1 637	3 431	4 710	109,6	187,7	133	172
Innenriksfart, voksne sjø- menn <i>Coasting trade, adult seamen</i>		"	1 172	2 638	2 930	125,1	150,0	146	153
Losse- og lastearbeidere <i>Longshoremen</i>		time hour	7,71	16,49	18,17	113,9	135,7	141	146
Privat landtransport, voksne arbeidere <i>Private land transport, adult workers</i> ...		"	5,57	12,25	13,67	119,9	145,4	144	152
KVINNER FEMALES									
Industri: <i>Manufacturing:</i>									
Voksne arbeidere ¹⁾ <i>Adult workers¹⁾</i>	time hour	4,30	10,32	11,65	140,0	170,9	161	171	
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	måned month	954	1 988	2 203	108,4	130,9	138	144	
Varehandel: <i>Wholesale and retail trade:</i>									
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	"	922	1 841	2 049	99,7	122,2	136	142	
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	"	737	1 463	1 619	98,5	119,7	136	142	
Bankvirksomhet: <i>Banking:</i>									
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	"	1 016	:	2 256	:	122,0	:	140	
Forsikringsvirksomhet: <i>In-surance activity:</i>									
Funksjonærer <i>Employees</i> ..	"	1 070	:	2 526	:	136,1	:	149	

1) Norsk Arbeidsgiverforenings kvartalsstatistikk.

1) The quarterly Statistics of the Norwegian Employers' Confederation.

III. GJENNOMSNITTSFORTJENESTEN ETTER KJØNN, NÆRINGSGRUPPE OG STILLINGSGRUPPE

I lønnsstatistikken blir alle tabeller utarbeidd særskilt for menn og kvinner. I denne publikasjonen har en lagt vekt på å få fram trekk ved lønnsstrukturen som er spesielle for menn og kvinner. Omtalen av forskjellen i lønnsstruktur og lønnsutvikling mellom kjønnene er imidlertid ikke samlet i ett avsnitt, men er fordelt på flere av kapitlene.

En vil understreke at en ikke har tatt sikte på å gi svar på spørsmålet om i hvilken utstrekning "likt arbeid" lønnes likt for menn og kvinner. Den stillingsgruppering som er nyttet i lønnsstatistikken er ikke så detaljert at en uten videre kan si at lønnstakere i samme stilling har "likt arbeid".

1. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og næringsgruppe

Tabell 3 gir en oversikt over gjennomsnittsførtjenesten i 1965 og 1971 for voksne menn og kvinner i bergverksdrift og industri etter næringshovedgruppe. I vedleggstabell I er det gitt mer detaljerte opplysninger om timefortjenesten etter kjønn og næringshovedgruppe.

Fra 1965 til 1971 steg timefortjenesten for voksne menn i bergverksdrift og industri med 70,9 prosent. For voksne kvinner var stigningen 82,2 prosent. I 1965 hadde kvinnene en fortjeneste på 70,4 prosent av mennenes fortjeneste mot 75,1 prosent i 1971.

Både i 1965 og i 1971 var fortjenestenivået for menn høyest i grafisk industri. Det laveste fortjenestenivået hadde tekstil- og bekledningsindustri. Voksne kvinner hadde det høyeste fortjenestenivå i elektroteknisk industri både i 1965 og 1971 og det laveste i treindustri i 1965 og i lærindustri i 1971.

I kapitlet om ansatte etter størrelsen av fortjenesten blir lønnsforskjeller mellom industrigrupper nærmere belyst.

Tabell 3. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og næringsgruppe *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by sex and industry group*

Kjønn og næringsgruppe <i>Sex and industry group</i>	Timefortjeneste i alt <i>Hourly earnings, total</i>		Stigning <i>Increase</i> 1965-1971
	1965	1971	
	Kroner		Prosent
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>	9,03	15,43	70,9
Malngruver <i>Metal mining</i>	9,73	16,79	72,6
Stein-, sand- og grusdrift <i>Stone quarrying, gravel and sand pits</i>	9,51	16,30	71,4
Mineralbrott <i>Mineral quarrying</i>	10,15	16,42	61,8
Næringsmiddelindustri <i>Food manufacturing industries, except beverage industries</i>	8,22	14,07	71,2
Drikkevareindustri <i>Beverage industries</i>	8,37	14,49	73,1
Tobakksindustri <i>Tobacco manufactures</i>	8,35	13,42	60,7
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	8,01	13,37	66,9
Bekledningsindustri m.v. <i>Manufacture of footwear, other wearing apparel and made-up textile goods</i>	8,18	13,29	62,5
Treindustri <i>Manufacture of wood and cork, except manufacture of furniture</i>	8,02	13,71	70,9
Møbel- og innredningsindustri <i>Manufacture of furniture and fixtures</i>	8,52	14,14	66,0
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of paper and paper products</i>	8,81	15,22	72,8
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied industries</i> ..	10,43	17,41	66,9
Lærindustri <i>Manufacture of leather and leather products</i>	8,60	13,73	59,7
Gummivareindustri <i>Manufacture of rubber products</i>	8,95	14,83	65,7
Kjemisk industri <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	8,88	14,76	66,2
Kull- og mineraloljeforedling <i>Manufacture of products of petroleum and coal</i>	9,73	16,96	74,3
Jord- og steinvareindustri <i>Manufacture of non-metallic mineral products, except products of petroleum and coal</i>	9,14	15,37	68,2
Primær jern- og metallindustri <i>Basic metal industries</i>	9,59	16,54	72,5
Jern- og metallvareindustri <i>Manufacture of metal products, except machinery and transport equipment</i>	9,25	15,60	68,6
Maskinindustri <i>Manufacture of machinery, except electrical machinery</i>	9,44	16,15	71,1

Tabell 3 (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og næringsgruppe *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by sex and industry group*

Kjønn og næringsgruppe	Timefortjeneste i alt		Stigning
	1965	1971	1965-1971
	Kroner		Prosent
VOKSNE MENN (forts.) <i>ADULT MALES (cont.)</i>			
Elektroteknisk industri <i>Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies</i>	9,64	16,37	69,8
Transportmiddelindustri <i>Manufacture of transport equipment</i> ...	9,34	16,03	71,6
Diverse industri <i>Miscellaneous manufacturing industries</i>	8,96	14,91	66,4
VOKSNE KVINNER <i>ADULT FEMALES</i>	6,36	11,59	82,2
Næringsmiddelindustri	6,15	11,23	82,6
Drikkevareindustri	6,73	12,10	79,8
Tobakksindustri	6,88	11,66	69,5
Tekstilindustri	6,12	10,96	79,1
Bekledningsindustri m.v.	6,14	10,93	78,0
Treindustri	5,89	11,71	98,8
Møbel- og innredningsindustri	6,45	12,03	86,5
Treforedlingsindustri	6,60	12,15	84,1
Grafisk industri	6,89	13,10	90,1
Lærindustri	6,29	10,80	71,7
Gummivareindustri	6,38	11,78	84,6
Kjemisk industri	6,39	11,44	79,0
Jord- og steinvareindustri	6,39	11,36	77,8
Jern- og metallvareindustri	7,06	12,99	84,0
Elektroteknisk industri	7,75	13,29	71,5
Diverse industri	6,79	11,35	67,2

2. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter kjønn og stillingsgruppe

Fra 1965 til 1971 steg månedsfortjenesten for mannlige funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter med 57,6 prosent. For kvinner var stigningen 64,8 prosent.

Tabell 4. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter kjønn og stillingsgruppe *Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by sex and occupational group*

Kjønn og stillingsgruppe <i>Sex and occupational group</i>	Månedsfortjeneste <i>Monthly earnings</i>		Stigning
	1965	1971	1965-1971
	Kroner		Prosent
MENN <i>MALES</i>	2 296	3 619	57,6
Tekniske funksjonærer <i>Technical employees</i>	2 566	3 964	54,5
Arbeidsledere <i>Supervisors</i>	2 238	3 552	58,7
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	2 268	3 646	60,8
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees</i>	1 823	2 844	56,0
KVINNER <i>FEMALES</i>	1 332	2 195	64,8
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	1 333	2 203	65,3

Av de kvinnelige funksjonærer var de fleste kontorfunksjonærer, mens det var svært få kvinnelige tekniske funksjonærer. Blant de mannlige funksjonærer var det foruten kontorfunksjonærer også mange tekniske funksjonærer, arbeidsledere og lagerfunksjonærer.

Mannlige tekniske funksjonærer hadde den høyeste månedsfortjeneste av samtlige hovedgrupper. I denne gruppen er tatt med overingeniører som har et relativt høyt fortjenestenivå.

Forskjellen i stillingsstrukturen for menn og kvinner betyr meget for forskjellen i gjennomsnittslønnen mellom kjønnene.

3. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter kjønn, næringsgruppe og stillingsgruppe

Fra 1964 til 1971 steg fortjenesten for menn i varehandel med 67,7 prosent og for kvinner var stigningen 70,9 prosent. Mannlige salgsfunksjonærer hadde den høyeste månedsfortjenesten av alle stillingsgrupper innen varehandel. Fortjenesten for kontorfunksjonærer ligger både for menn og kvinner betydelig over fortjenesten for butikkfunksjonærer. Den relative forskjell i fortjenesten for disse to grupper har gått noe ned fra 1964 til 1971.

Gjennomsnittsfortjenesten var høyere i engroshandel enn i detaljhandel både for menn og kvinner. I 1964 var fortjenesten for menn 18,9 prosent høyere i engroshandel enn i detaljhandel. For kvinner var forskjellen i fortjenesten 19,7 prosent. I 1967 og i 1971 var forskjellen i fortjenesten henholdsvis 23,1 prosent og 21,7 prosent for menn og henholdsvis 23,4 og 22,9 prosent for kvinner. Fra 1967 til 1971 var det en noe sterkere stigning i gjennomsnittsfortjenesten i detaljhandel enn i engroshandel både for menn og kvinner. Men forskjellen var relativt liten. For menn var stigningen 38,0 prosent i engroshandel og 39,7 prosent i detaljhandel. For kvinner steg fortjenesten med 42,0 prosent i engroshandel og 42,6 prosent i detaljhandel.

Tabell 5. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter kjønn, stillingsgruppe og næringsgruppe *Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by sex, occupational group and industry group*

Kjønn, stillingsgruppe og næringsgruppe <i>Sex, occupational group and industry group</i>	Månedsfortjeneste <i>Monthly earnings</i>			Stigning <i>Increase</i>	Stigning <i>Increase</i>	Stigning <i>Increase</i>
	1964	1967	1971	1964-1967	1967-1971	1964-1971
	Kroner			Prosent		
MENN MALES						
Ansatte i alt <i>Persons employed, total</i>	1 586	1 915	2 659	20,7	38,9	67,7
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	1 978	2 445	3 346	23,6	36,9	69,2
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	1 400	1 679	2 320	19,9	38,2	65,7
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees</i>	1 442	1 750	2 383	21,4	36,2	65,3
Transportarbeidere <i>Transport workers</i>	1 299	1 586	2 174	22,1	37,1	67,4
Salgsfunksjonærer <i>Sales employees</i>	2 141	2 618	3 501	22,3	33,7	63,5
Engroshandel <i>Wholesale trade</i>	1 706	2 088	2 882	22,4	38,0	68,9
Kontorfunksjonærer	2 029	2 514	3 428	23,9	36,4	69,0
Butikkfunksjonærer	1 477	1 767	2 404	19,6	36,0	62,8
Lagerfunksjonærer	1 464	1 790	2 430	22,3	35,8	66,0
Transportarbeidere	1 320	1 625	2 219	23,1	36,6	68,1
Salgsfunksjonærer	2 171	2 649	3 558	22,0	34,3	63,9
Detaljhandel <i>Retail trade</i>	1 435	1 696	2 369	18,2	39,7	65,1
Kontorfunksjonærer	1 820	2 197	3 037	20,7	38,2	66,9
Butikkfunksjonærer	1 389	1 667	2 307	20,0	38,4	66,1
Lagerfunksjonærer	1 343	1 595	2 193	18,8	37,5	63,3
Transportarbeidere	1 246	1 473	2 038	18,2	38,4	63,6
Salgsfunksjonærer	1 949	2 431	3 197	24,7	31,5	64,0
KVINNER FEMALES						
Ansatte i alt	1 025	1 226	1 752	19,6	42,9	70,9
Kontorfunksjonærer	1 171	1 446	2 049	23,5	41,7	75,0
Butikkfunksjonærer	956	1 135	1 619	18,7	42,6	69,4
Engroshandel	1 173	1 439	2 043	22,7	42,0	74,2
Kontorfunksjonærer	1 190	1 470	2 086	23,5	41,9	75,3
Butikkfunksjonærer	1 083	1 252	1 764	15,6	40,9	62,9
Detaljhandel	980	1 166	1 663	19,0	42,6	69,7
Kontorfunksjonærer	1 121	1 384	1 949	23,5	40,8	73,9
Butikkfunksjonærer	953	1 133	1 615	18,9	42,5	69,5

Innen engroshandel var det næringsgruppen "maskiner og utstyr" som hadde det høyeste fortjenestenivået for menn med 14,5 prosent høyere lønn enn gjennomsnittet for engroshandel i alt. For kvinner hadde gruppen "sykepleie- og apotekerverer" det høyeste fortjenestenivået. Gruppen "byggningsartikler m.v." hadde det laveste fortjenestenivået for menn, mens kvinner i engroshandel hadde det laveste fortjenestenivået i gruppen "nærings- og nytelsesmidler".

Tabell 6. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste i engroshandel etter næringsgruppe, kjønn og stillingsgruppe 1. mars 1971. Månedsfortjenesten i engroshandel i alt = 100 *Average monthly earnings in wholesale trade by industry group, sex and occupational group 1 March 1971. Monthly earnings in wholesale trade, total = 100*

Kjønn og stillingsgruppe <i>Sex and occupational group</i>	Engros- handel i alt <i>Wholesale trade, total</i>	Nærings- og nyttelses- midler <i>Food, beverages and tobacco</i>	Tekstil og bekledning <i>Textiles and clothing</i>	Sykepleie- og apoteker- varer <i>Medical instruments and pharmaceutical supplies</i>	Møbler og innbo <i>Furniture and furnishings</i>	Jern- og farge- varer m.v. <i>Hardware, paints, etc.</i>	Bygnings- artikler m.v. <i>Building materials, etc.</i>	Maskiner og utstyr <i>Machinery and equipment</i>
MENN MALES								
Ansatte i alt <i>Persons employed, total</i>	100,0	91,5	98,6	100,4	110,4	92,7	89,7	114,5
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i> ...	100,0	96,3	96,9	104,1	104,2	95,7	91,5	108,2
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	100,0	110,4	92,0	:	120,0	93,9	98,3	99,2
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees</i> ..	100,0	97,3	98,5	100,0	105,1	96,4	98,1	104,4
Transportarbeidere <i>Transport workers</i> ..	100,0	101,4	96,0	103,2	98,8	93,5	98,0	99,4
Salgsfunksjonærer <i>Sales employees</i>	100,0	80,3	99,9	101,3	103,2	89,0	94,5	112,2
KVINNER FEMALES								
Ansatte i alt	100,0	93,7	97,6	113,5	103,1	95,3	95,3	106,3
Kontorfunksjonærer..	100,0	93,4	102,0	109,4	102,0	94,9	95,2	105,2
Butikkfunksjonærer..	100,0	94,2	93,3	122,4	108,0	107,3	101,1	91,2

Innen detaljhandel hadde gruppen "sykepleie- og apotekervarer" det høyeste fortjenestenivået for både menn og kvinner med nesten 25 prosent høyere lønn enn gjennomsnittet for hele detaljhandelen. Farmasøyter og provisorer med høy fortjeneste var relativt sterkt representert i denne gruppen. I gruppen "biler og rekvisita" lå fortjenesten for menn i alt om lag 8 prosent høyere enn gjennomsnittet for hele detaljhandelen. Lavest var fortjenestenivået for menn i gruppen "brensel og smøreoljer" og for kvinner i gruppen "nærings- og nytelsesmidler".

Tabell 7. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste i detaljhandel etter næringsgruppe, kjønn og stillingsgruppe 1. mars 1971. Månedsfortjenesten i detaljhandel i alt = 100 *Average monthly earnings in retail trade by industry group, sex and occupational group 1 March 1971. Monthly earnings in retail trade, total = 100*

Kjønn og stillingsgruppe <i>Sex and occupational group</i>	Detalj- handel i alt <i>Retail trade, total</i>	Nærings- og nyttelses- midler <i>Food, beverages and tobacco</i>	Tekstil og bekledning <i>Textiles and clothing</i>	Sykepleie- og apotek- ervarer <i>Medical instruments and pharmaceutical supplies</i>	Møbler og innbo <i>Furniture and furnishings</i>	Jern- og farge- varer m.v. <i>Hardware, paints, etc.</i>	Biler og rekvisita <i>Motor vehicles and accessories</i>	Brensel og smøre- oljer <i>Fuel and lubricating oils</i>
MENN MALES								
Ansatte i alt <i>Persons employed, total</i>	100,0	96,0	104,1	124,7	104,3	95,4	107,9	93,3
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i> ...	100,0	103,8	115,3	:	97,0	94,8	90,6	82,2
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	100,0	98,3	105,0	90,4	107,2	96,5	96,8	96,6
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees</i> ..	100,0	87,4	100,6	:	108,9	100,9	102,2	106,5
Transportarbeidere <i>Transport workers</i> ..	100,0	97,0	99,8	:	98,8	98,5	100,1	111,4
Salgsfunksjonærer <i>Sale employees</i>	100,0	:	101,7	:	106,6	95,5	98,0	:

Tabell 7 (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste i detaljhandel etter næringsgruppe, kjønn og stillingsgruppe 1. mars 1971. Månedsfortjenesten i detaljhandel i alt = 100 *Average monthly earnings in retail trade by industry group, sex and occupational group 1 March 1971. Monthly earnings in retail trade, total = 100*

Kjønn og stillingsgruppe	Detaljhandel i alt	Nærings- og nytelsesmidler	Tekstil og bekledning	Sykepleie- og apotekerer	Møbler og innbo	Jern- og fargevarer m.v.	Biler og rekvisita	Brensel og smøreoljer
KVINNER FEMALES								
Ansatte i alt	100,0	91,8	106,9	123,1	110,9	107,2	106,2	102,7
Kontorfunksjonærer..	100,0	98,1	108,9	121,8	100,5	98,2	91,2	92,5
Butikkfunksjonærer..	100,0	93,6	108,9	108,4	110,5	107,6	95,9	97,0

4. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter kjønn og bank- og forsikringstype

Fra 1965 til 1971 var stigningen i månedsfortjenesten for menn i bankvirksomhet 52,8 prosent. For kvinner steg fortjenesten med 60,5 prosent. I forsikringsvirksomhet steg fortjenesten for menn med 63,4 prosent og for kvinner med 70,1 prosent.

I bankvirksomhet var gjennomsnittsfortjenesten både for menn og kvinner høyest i Norges Bank og lavest i sparebanker.

I 1965 hadde kvinner i bankvirksomhet en fortjeneste på 65,0 prosent av mennenes fortjeneste. I 1971 var denne prosenten steget til 68,3. I forsikringsvirksomhet var fortjenesten for kvinner i 1965 54,6 prosent av mennenes fortjeneste og i 1971 56,8 prosent.

Tabell 8. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter kjønn og bank- og forsikringstype *Average monthly earnings of employees in banking and insurance activity by sex and type of banks and insurance activity*

Kjønn, bank- og forsikringstype <i>Sex and type of banks and insurance activity</i>	Månedsfortjeneste <i>Monthly earnings</i>		Stigning <i>Increase</i>
	1965	1971	1965-1971
	Kroner		Prosent
MENN MALES			
Bankvirksomhet <i>Banking, total</i>	2 163	3 305	52,8
Norges Bank <i>Bank of Norway</i>	2 867	4 203	46,6
Statsbanker <i>State banks</i>	2 419	4 045	67,2
Forretningsbanker <i>Commercial banks</i>	2 171	3 346	54,1
Sparebanker <i>Savings banks</i>	1 944	2 970	52,8
Forsikringsvirksomhet <i>Insurance activity, total</i>	2 721	4 447	63,4
Livsforsikringsselskaper <i>Life insurance companies</i>	2 653	4 282	61,4
Skadeforsikringsselskaper <i>Non-life insurance companies</i>	2 747	4 518	64,5
KVINNER FEMALES			
Bankvirksomhet	1 407	2 258	60,5
Norges Bank	1 968	3 034	54,2
Statsbanker	1 643	2 832	72,4
Forretningsbanker	1 350	2 203	63,2
Sparebanker	1 338	2 143	60,2
Forsikringsvirksomhet	1 485	2 526	70,1
Livsforsikringsselskaper	1 520	2 570	69,1
Skadeforsikringsselskaper	1 468	2 506	70,7

5. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for kommunale arbeidstakere etter kjønn og stillingsgruppe

Omfanget av statistikken for kommunale arbeidstakere er blitt utvidd fra år til år. Det er derfor vanskelig å sammenlikne de forskjellige stillingsgrupper. Tabell 9 gir imidlertid enkelte hovedtall for 1969 og 1971 som er sammenliknbare.

Fra 1969 til 1971 steg den gjennomsnittlige månedsfortjeneste for alle mannlige kommunale arbeidstakere med 12,5 prosent. For kvinner var stigningen 14,0 prosent.

I 1969 hadde kvinnelige administrative arbeidstakere 71,9 prosent av fortjenesten til mannlige administrative arbeidstakere. Prosenten var om lag den samme (71,6) i 1971.

Tabell 9. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for kommunale arbeidstakere etter kjønn og stillingsgruppe
Average monthly earnings of local government employees by sex and occupational group

Kjønn og stillingsgruppe <i>Sex and occupational group</i>	Månedsfortjeneste <i>Monthly earnings</i>		Stigning <i>Increase</i>
	1969	1971	1969-1971
	Kroner		Prosent
MENN MALES	2 527	2 842	12,5
Administrative arbeidstakere <i>Administrative employees</i>	2 831	3 197	12,9
Tekniske arbeidstakere <i>Technical employees</i>	2 485	2 783	12,0
Arbeidstakere i brannvesenet <i>Fire brigade</i>	2 456	2 777	13,1
KVINNER FEMALES	1 990	2 269	14,0
Administrative arbeidstakere	2 036	2 289	12,4

IV. ANSATTE ETTER ALDER

Lønnstakernes aldersfordeling viser store ulikheter næringene imellom. I bankvirksomhet og i varehandel var i 1971 henholdsvis 41,3 og 38,6 prosent av mennene under 30 år, mens bare 13,1 prosent av menn i kommunal virksomhet var under 30 år. Kommunal virksomhet har relativt flest menn på 50 år og over, nemlig 43,8 prosent. I varehandel og bankvirksomhet var henholdsvis 22,0 og 21,3 prosent av mennene 50 år og over i 1971.

Det var relativt flest kvinner under 30 år i gruppene bankvirksomhet, varehandel og blant industrifunksjonærer med henholdsvis 68,0, 54,8 og 55,2 prosent. Av kvinnene i kommunal virksomhet og av de kvinnelige industriarbeidere var mindre enn 50 prosent under 30 år. I bankvirksomhet og i forsikringsvirksomhet var henholdsvis 9,4 og 16,2 prosent av kvinnene 50 år og mer. Av de kvinnelige industriarbeidere og kvinner i kommunal virksomhet var henholdsvis 30,7 og 30,6 prosent av kvinnene 50 år og over i 1971.

For menn har det for alle grupper funnet sted en øking fra 1960 til 1971 i tallet på ansatte under 30 år og over 50 år. Dette svarer til den endring som har skjedd i alderssammensetningen i befolkningen i alt mellom 15 og 70 år, altså i den del av befolkningen som kalles yrkesbefolkningen.

Tabell 10. Enkelte hovedgrupper av lønnstakere etter alder *Major groups of wage earners by age*

Lønnstakergruppe <i>Group of wage earners</i>	År <i>Year</i>	Ansatte <i>Persons employed</i>	Alder <i>Age</i>							I alt <i>Total</i>
			Under 25 år <i>years</i>	25-29 år <i>years</i>	30-39 år <i>years</i>	40-49 år <i>years</i>	50-59 år <i>years</i>	60 år og over <i>years and over</i>		
			Prosent <i>Per cent</i>							
MENN <i>MALES</i>										
Industri: <i>Manufacturing:</i>										
Voksne arbeidere ¹⁾ <i>Adult workers¹⁾</i>	1960	179 966	14,7	10,3	23,7	23,3	17,7	10,3	100,0	
	1971	193 159	20,4	12,9	17,1	18,9	19,3	11,4	100,0	
Funksjonærer <i>Employees</i>	1960	31 814	5,1 ²⁾	10,1	30,6	26,0	18,1	10,1	100,0	
	1971	54 404	6,6 ²⁾	14,6	23,6	25,9	19,9	9,4	100,0	
Varehandel <i>Wholesale and retail trade</i>	1960	34 240	14,7 ²⁾	13,7	29,1	21,4	14,6	6,5	100,0	
	1971	49 972	20,7 ²⁾	16,4	21,6	19,3	14,3	7,7	100,0	
Bankvirksomhet <i>Banking</i>	1960	5 643	14,1 ²⁾	10,5	24,9	18,1	18,6	13,8	100,0	
	1971	9 167	20,6	20,7	20,2	17,2	12,8	8,5	100,0	
Forsikringsvirksomhet <i>Insurance activity</i>	1960	1 917	8,5	10,2	32,7	22,7	16,2	9,7	100,0	
	1971	2 627	7,8	13,3	22,4	25,7	19,4	11,4	100,0	
Kommunal virksomhet <i>Local government</i>	1960	9 354	4,2	6,3	29,5	30,1	19,8	10,1	100,0	
	1971	31 388	5,6	7,5	16,2	26,9	29,3	14,5	100,0	

1) Formenn ikke medregnet. 2) 18-24 år.
1) Foremen not included. 2) 18-24 years.

Tabell 10 (forts.). Enkelte hovedgrupper av lønnstakere etter alder *Major groups of wage earners by age*

Lønnstakergruppe	År	Ansatte	Alder						I alt
			Under 25 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og over	
			Prosent						
KVINNER <i>FEMALES</i>									
Industri:									
Voksne arbeidere ¹⁾	1960	44 285	28,2	6,9	16,0	22,4	18,4	8,1	100,0
	1971	40 678	28,2	7,6	12,4	21,1	21,7	9,0	100,0
Funksjonærer	1960	9 801	39,3 ²⁾	12,2	17,5	14,1	11,6	5,3	100,0
	1971	15 348	39,0	16,2	12,1	14,5	12,8	5,4	100,0
Varehandel	1960	25 898	39,8 ²⁾	10,0	15,3	15,8	13,8	5,3	100,0
	1971	36 584	40,4 ²⁾	11,0	10,8	15,5	15,1	7,2	100,0
Bankvirksomhet	1960	2 219	45,0	12,0	18,0	9,3	10,4	5,3	100,0
	1971	6 319	49,8	18,5	11,4	10,9	7,1	2,3	100,0
Forsikringsvirksomhet	1960	2 480	37,3	14,4	20,7	12,2	12,0	3,4	100,0
	1971	3 000	35,7	16,9	13,4	17,8	12,7	3,5	100,0
Kommunal virksomhet	1960	3 680	24,7	10,0	26,1	17,8	15,7	5,7	100,0
	1971	9 426	20,1	13,7	14,1	21,5	21,7	8,9	100,0

1) Formenn ikke medregnet. 2) 18-24 år.

1) Foremen not included. 2) 18-24 years.

1. Arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder

a) Voksne og unge arbeidere

Skillet mellom unge arbeidere og voksne arbeidere følger aldersbestemmelsene i tariffavtalene, og aldersgrensene i de yngste aldersgrupper har variert noe i lønnstillingene fra 1957 til 1971. Ved jamføringer av aldersfordelinger bør en derfor ikke dele opp gruppen ansatte under 25 år. Arbeidere med oppgitt alder har en forutsatt har samme aldersfordeling som de øvrige arbeidere.

I 1957 var 25,8 prosent av mennene under 30 år, mens 26,6 prosent var 50 år og over. I 1971 hadde den relative andel av unge og eldre arbeidere definert ved disse aldersgrenser steget til henholdsvis 33,3 og 30,7 prosent, mens tallet på ansatte fra 30-49 år var gått ned fra 47,6 prosent i 1957 til 36,0 prosent i 1971.

Prosentandelen av kvinner under 30 år gikk ned fra 38,2 prosent i 1957 til 35,8 prosent i 1971. Prosentandelen av kvinner i alderen 30 til 49 år gikk også ned, nemlig fra 38,7 til 33,5 prosent. Andelen av kvinner på 50 år og mer steg fra 23,1 prosent i 1957 til 30,7 prosent i 1971.

Tabell 11. Arbeidere¹⁾ i bergverksdrift og industri etter alder og kjønn *Workers¹⁾ in mining and manufacturing by age and sex*

Kjønn Sex År Year	Arbeidere i alt Workers, total	Unge arbeidere Young workers	Alder Age						I alt Total
			19-24 år years	25-29 år years	30-39 år years	40-49 år years	50-59 år years	60 år og over years and over	
MENN MALES		Prosent Per cent							
1957	181 074	5,8	8,9	11,1	25,2	22,4	16,8	9,8	100,0
1960	179 966	5,6	9,1	10,3	23,7	23,3	17,7	10,3	100,0
1965	190 120	7,5	10,2	9,8	19,4	22,6	19,5	11,0	100,0
1971	193 159	4,4	16,0	12,9	17,1	18,9	19,3	11,4	100,0
KVINNER FEMALES									
1957	47 542	6,8	22,8	8,6	17,8	20,9	16,4	6,7	100,0
1960	44 285	7,3	20,9	6,9	16,0	22,4	18,4	8,1	100,0
1965	40 992	7,3	24,7	5,2	11,4	21,4	20,2	9,8	100,0
1971	40 678	9,3	18,9	7,6	12,4	21,1	21,7	9,0	100,0

1) Formenn ikke medregnet.

1) Excluding foremen.

Alderssammensetningen viser store variasjoner fra tariffområde til tariffområde. De forskjellige tellinger fra 1957-1971 viser imidlertid stort sett den samme alderssammensetning i de enkelte tariffområder, se tabell II i tabelldelen.

b) Formenn

I lønnstillingen 1971 er også formenn gruppert etter alder.

Tabell 12. Formenn i bergverksdrift og industri etter alder og kjønn. 1971 *Foremen in mining and manufacturing by age and sex. 1971*

Kjønn <i>Sex</i>	Formenn i alt <i>Foremen, total</i>	Alder <i>Age</i>						I alt <i>Total</i>
		19-24 år <i>years</i>	25-29 år <i>years</i>	30-39 år <i>years</i>	40-49 år <i>years</i>	50-59 år <i>years</i>	60 år og over <i>years and over</i>	
		Prosent <i>Per cent</i>						
Menn <i>Males</i>	5 757	2,1	8,7	21,9	28,8	25,4	13,1	100,0
Kvinner <i>Females</i>	422	5,3	7,2	8,9	22,3	38,3	18,0	100,0

Av formenn, menn, er de fleste (76,1 prosent) mellom 30 og 60 år. Som ventet er det relativt få unge formenn, men det er også relativt få over 60 år. Prosentandelen var her 13,1, mens den for voksne mannlige arbeidere i industrien i alt var 11,4 prosent.

Formenn, kvinner, har en noe annen aldersfordeling. Det var relativt mange i gruppen 60 år og over, 18,0 prosent, mens bare 9,0 prosent av de kvinnelige arbeidere var i denne aldersgruppen.

2. Funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder

Norsk Arbeidsgiverforenings lønnsstatistikk for funksjonærer ved medlemsbedriftene pr. 1. september hvert år gir opplysninger om aldersfordelingen av funksjonærene. Det har bare skjedd små forskyvninger i aldersfordelingen fra 1957 til 1971. I 1957 var 16,2 prosent av mennene under 30 år, mens 26,9 prosent var eldre enn 50 år. I 1965 var de tilsvarende tall henholdsvis 16,4 og 28,6 prosent og i 1971 21,2 og 29,3 prosent.

I 1957 var 51,2 prosent av kvinnene yngre enn 30 år og 16,5 prosent eldre enn 50 år. I 1965 var de tilsvarende tallene henholdsvis 55,5 prosent og 17,0 prosent og i 1971 55,2 prosent og 18,2 prosent.

Tabell 13. Funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder og kjønn
Salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by age and sex

Kjønn Sex År Year	Ansatte Persons employed	Alder Age							
		18-19 år years	20-24 år years	25-29 år years	30-39 år years	40-49 år years	50-59 år years	60 år og over years and over	I alt Total
		Prosent Per cent							
MENN MALES									
1957	25 542	0,9	3,8	11,5	32,5	24,4	16,9	10,0	100,0
1960	31 814	1,0	4,1	10,1	30,6	26,0	18,1	10,1	100,0
1965	41 065	1,2	4,9	10,3	26,1	28,9	18,8	9,8	100,0
1971	54 404	0,6	6,0	14,6	23,6	25,9	19,9	9,4	100,0
KVINNER FEMALES									
1957	8 343	11,2	24,6	15,4	18,6	13,7	12,5	4,0	100,0
1960	9 801	12,0	27,3	12,2	17,5	14,1	11,6	5,3	100,0
1965	12 732	12,2	31,5	11,8	12,5	15,0	11,2	5,8	100,0
1971	15 348	9,0	30,0	16,2	12,1	14,5	12,8	5,4	100,0

Omfanget av Norsk Arbeidsgiverforenings lønnsstatistikk for funksjonærer har økt vesentlig fra 1957 til 1971.

Denne økingen gjør det vanskelig å sammenlikne aldersfordelingen i 1957 med aldersfordelingen i 1971 både for funksjonærer i alt og kanskje enda mer for den enkelte stillingsgruppe. Økingen i tallet på funksjonærer fordeler seg imidlertid relativt jamt på de enkelte stillingsgrupper i 1957 og 1971.

Tabell 14. Funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter kjønn og stillingsgruppe *Salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by sex and occupational group*

Stillingsgruppe <i>Occupational group</i>	Menn <i>Males</i>				Kvinner <i>Females</i>			
	Funksjonærer		Prosent		Funksjonærer		Prosent	
	<i>Employees</i>		<i>Percentage</i>		<i>Employees</i>		<i>Percentage</i>	
	1957	1971	1957	1971	1957	1971	1957	1971
Tekniske funksjonærer <i>Technical employees</i>	6 328	16 016	24,8	29,4	211	723	2,5	4,7
Arbeidsledere <i>Supervisors</i>	6 451	12 411	25,2	22,8	333	249	4,0	1,6
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	8 119	15 582	31,8	28,6	6 918	12 879	82,9	83,9
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	429	846	1,7	1,6	580	746	7,0	4,9
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees</i> ...	2 259	3 563	8,8	6,6	119	107	1,4	0,7
Diverse funksjonærer <i>Misc. employees</i>	1 956	5 986	7,7	11,0	182	644	2,2	4,2
I alt <i>Total</i>	25 542	54 404	100,0	100,0	8 343	15 348	100,0	100,0

Tabell 15. Funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971 *Salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by age, sex and occupational group. 1971*

Kjønn <i>Sex</i> Stillingsgruppe <i>Occupational group</i>	Ansatte <i>Persons</i> <i>employed</i>	Alder <i>Age</i>								1 alt <i>Total</i>
		18-19 år <i>years</i>	20-24 år <i>years</i>	25-29 år <i>years</i>	30-39 år <i>years</i>	40-49 år <i>years</i>	50-59 år <i>years</i>	60 år og over <i>years</i> <i>and over</i>		
		Prosent <i>Per cent</i>								
MENN <i>MALES</i>										
Tekniske funksjonærer <i>Technical employees</i>	16 016	0,3	5,3	20,2	30,4	25,2	14,1	4,5	100,0	
Arbeidsledere <i>Supervisors</i>	12 411	-	0,9	5,2	18,6	30,9	29,8	14,6	100,0	
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i> ..	15 582	0,9	9,5	16,0	21,2	24,9	18,3	9,2	100,0	
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	846	4,1	15,6	18,8	20,7	19,9	13,6	7,3	100,0	
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees</i> ..	3 563	2,1	8,9	10,5	15,2	23,4	25,2	14,7	100,0	
Diverse funksjonærer <i>Misc. employees</i> ..	5 986	0,6	5,8	17,6	27,2	22,6	16,7	9,5	100,0	
KVINNER <i>FEMALES</i>										
Tekniske funksjonærer <i>Technical employees</i>	723	16,1	35,4	18,8	12,0	8,6	8,3	0,8	100,0	
Arbeidsledere <i>Supervisors</i>	249	-	2,8	4,0	10,4	25,3	35,4	22,1	100,0	
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i> ..	12 879	9,1	32,0	17,0	12,3	14,3	11,0	4,3	100,0	
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	746	5,5	15,5	7,8	8,1	17,3	29,7	16,1	100,0	
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees</i> ..	107	7,5	8,4	5,6	14,9	19,6	29,0	15,0	100,0	
Diverse funksjonærer <i>Misc. employees</i> ..	644	7,8	14,4	14,0	13,0	17,1	22,8	10,9	100,0	

I lønnsgruppen arbeidsledere var det få menn i de yngste aldersgruppene i 1971. I de øvrige stillingsgrupper, som omfatter både begynnerstillinger til toppstillinger, varierte prosentandelen av ansatte under 30 år fra 21,5 prosent for lagerfunksjonærene til 38,5 prosent for butikkfunksjonærene.

Teknikergruppen var relativt sterkest representert i aldersgruppene mellom 30 og 50 år.

For kvinner har stillingsgruppene en meget ulik aldersfordeling. Av de tekniske funksjonærer var 70,3 prosent under 30 år og bare 9,1 prosent 50 år og over. I gruppen kontorfunksjonærer var også mer enn halvparten (58,1 prosent) yngre enn 30 år, men i denne gruppen var 15,3 prosent 50 år og eldre. Det var relativt få kvinnelige arbeidsledere, og de fleste av disse hørte til i de eldste aldersgruppene.

3. Ansatte i varehandel etter alder

I 1960 var ansatte 17 år og under og 70 år og over ikke tatt med i statistikken for ansatte i varehandel. I tabell 16 er derfor disse to grupper av ansatte ikke tatt med i prosentfordelingen.

I 1960 var 28,4 prosent av mennene yngre enn 30 år og 21,1 prosent var eldre enn 50 år. I 1971 var de tilsvarende tall henholdsvis 37,1 prosent og 22,0 prosent. Av kvinnene var i 1960 49,8 prosent yngre enn 30 år og 19,1 prosent eldre enn 50 år. I 1971 var de tilsvarende tall henholdsvis 51,4 prosent og 22,3 prosent.

Tabell 16. Ansatte i varehandel etter alder og kjønn *Persons employed in wholesale and retail trade by age and sex*

Kjønn og år <i>Sex and year</i>	Ansatte <i>Persons employed</i>	Alder Age							I alt <i>Total</i>
		18-19	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
		år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	
		Prosent Per cent							
MENN MALES									
1960	34 240	3,5	11,2	13,7	29,1	21,4	14,6	6,5	100,0
1967	46 172	5,4	15,4	13,5	22,5	21,1	14,4	7,7	100,0
1971	49 972	4,3	16,4	16,4	21,6	19,3	14,3	7,7	100,0
KVINNER FEMALES									
1960	25 898	16,3	23,5	10,0	15,3	15,8	13,8	5,3	100,0
1967	37 330	17,0	27,0	8,7	10,4	16,0	14,1	6,8	100,0
1971	36 584	13,3	27,1	11,0	10,8	15,5	15,1	7,2	100,0

Tabell 17. Ansatte i varehandel etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971 *Persons employed in wholesale and retail trade by age, sex and occupational group. 1971*

Kjønn og stillingsgruppe <i>Sex and occupational group</i>	Ansatte <i>Persons employed</i>	Alder <i>Age</i>									I alt <i>Total</i>
		17 år og under	18-19 år <i>years</i>	20-24 år <i>years</i>	25-29 år <i>years</i>	30-39 år <i>years</i>	40-49 år <i>years</i>	50-59 år <i>years</i>	60-69 år <i>years</i>	70 år og over <i>years and over</i>	
		Prosent <i>Per cent</i>									
MENN <i>MALES</i>	49 972	2,8	4,2	15,8	15,8	21,0	18,7	13,8	7,4	0,5	100,0
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	8 558	0,2	1,1	12,3	15,9	22,5	22,8	16,1	8,5	0,6	100,0
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	15 234	3,5	6,3	19,1	15,9	18,3	17,1	12,5	6,9	0,4	100,0
Lagerfunksjonærer <i>Ware- house employees</i>	7 778	2,9	4,4	14,1	13,1	18,3	19,5	17,2	10,1	0,4	100,0
Transportarbeidere <i>Tran- sport workers</i>	7 928	2,5	6,6	22,1	15,0	17,9	15,5	13,3	6,8	0,3	100,0
Salgsfunksjonærer <i>Sales employees</i>	6 588	-	0,2	8,4	18,7	31,1	22,2	13,6	5,4	0,4	100,0
Tekniske funksjonærer <i>Technical employees</i>	1 605	0,3	0,2	11,6	26,0	32,4	18,2	8,5	2,8	-	100,0
KVINNER <i>FEMALES</i>	36 584	7,2	12,3	25,2	10,1	10,0	14,3	14,0	6,6	0,3	100,0
Kontorfunksjonærer	9 907	2,8	10,1	32,8	14,5	11,3	12,8	9,8	5,5	0,4	100,0
Butikkfunksjonærer	25 202	8,6	13,5	22,4	8,4	9,6	14,7	15,5	7,0	0,3	100,0
Lagerfunksjonærer	532	7,9	7,3	15,4	4,9	8,9	21,1	22,6	11,3	0,6	100,0

I tabell 17 som bare gjelder 1971 er ansatte 17 år og under og 70 år og over tatt med i prosentfordelingen.

Av de mannlige ansatte var det i 1971 flest unge i stillingsgruppene transportarbeidere og butikkfunksjonærer med henholdsvis 46,2 og 44,8 prosent under 30 år. I stillingsgruppene salgsfunksjonærer og tekniske funksjonærer var vel halvparten av de ansatte mellom 30 og 49 år. Av de tekniske funksjonærer var det også relativt mange under 30 år.

Av de kvinnelige ansatte var i 1971 60,2 prosent og 52,9 prosent under 30 år i stillingsgruppen butikkfunksjonærer. Lagerfunksjonærene var gjennomgående eldre enn ansatte i de to øvrige grupper. 34,5 prosent av lagerfunksjonærene var 50 år og mer.

4. Funksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter alder

I 1957 var 20,3 prosent av mannlige kontorfunksjonærer i bankvirksomhet under 30 år og 35,5 prosent 50 år og over. I 1971 hadde den relative andel av unge steget til 41,3 prosent, mens andelen av dem som var 50 år og over var gått ned til 21,3 prosent. Prosentandelen av kvinner under 30 år gikk opp fra 54,5 prosent i 1957 til 68,3 prosent i 1971. Andelen av kvinner 50 år og over i 1957 var 18,9 prosent og i 1971 9,4 prosent.

Tabell 18. Kontorfunksjonærer i bankvirksomhet etter alder og kjønn *Office employees in banking by age and sex*

Kjønn Sex År Year	Ansatte Persons employed	Alder Age							I alt Total
		19 år og under under	20-24 år years	25-29 år years	30-39 år years	40-49 år years	50-59 år years	60 år og over years and over	
		Prosent Per cent							
MENN MALES									
1957	5 005	1,8 ¹⁾	6,2	12,3	26,1	18,1	22,9	12,6	100,0
1960	5 643	3,4 ¹⁾	10,7	10,5	24,9	18,1	18,6	13,8	100,0
1965	7 250	7,0	17,4	11,9	20,3	17,7	12,7	13,0	100,0
1971	9 167	3,9	16,7	20,7	20,2	17,2	12,8	8,5	100,0
KVINNER FEMALES									
1957	1 893	12,3 ¹⁾	27,2	15,0	17,9	8,7	12,9	6,0	100,0
1960	2 219	15,7 ¹⁾	29,3	12,0	18,0	9,3	10,4	5,3	100,0
1965	3 885	25,5	32,2	11,1	12,2	10,4	5,8	2,8	100,0
1971	6 319	13,0	36,8	18,5	11,4	10,9	7,1	2,3	100,0

1) 18-19 år.

1) 18-19 years.

Tabell 19. Funksjonærer i forsikringsvirksomhet etter alder og kjønn *Employees in insurance activity by age and sex*

Kjønn Sex År Year	Ansatte Persons employed	Alder Age							I alt Total
		19 år og under under	20-24 år years	25-29 år years	30-39 år years	40-49 år years	50-59 år years	60-69 år years	
		Prosent Per cent							
MENN MALES									
1960	1 917	1,7	6,8	10,2	32,7	22,7	16,2	9,7	100,0
1971	2 627	1,0	6,8	13,3	22,4	25,7	19,4	11,4	100,0
KVINNER FEMALES									
1960	2 480	14,5	22,8	14,4	20,7	12,2	12,0	3,4	100,0
1971	3 000	10,1	25,6	16,9	13,4	17,8	12,7	3,5	100,0

I forsikringsvirksomhet gikk andelen av unge mannlige funksjonærer (under 30 år) opp fra 18,7 prosent i 1960 til 21,1 prosent i 1971. For menn 50 år og over gikk andelen opp fra 25,9 prosent i 1960 til 30,8 prosent i 1971. I aldersgruppen 30-39 år derimot gikk andelen ned fra 32,7 prosent til 22,4 prosent i løpet av disse 11 årene.

Forskyvningen i aldersfordelingen blant kvinnelige forsikringsfunksjonærer fra 1960 til 1971 var betydelig mindre enn for menn, men også her var det en betydelig relativ nedgang i aldersgruppen 30-39 år.

I 1971 var det i Norges Bank og statsbanker vesentlig færre menn under 30 år enn i forretningsbanker og sparebanker, mens det på den annen side var langt flere i alderen 50 år og over. I alle fire banktyper var mellom 33 og 39 prosent av mennene mellom 30 og 49 år. Også blant kvinnene var det relativt flest unge (under 30 år) i forretnings- og sparebanker. I forretningsbankene var 74,1 prosent av kvinnene yngre enn 30 år. I aldersgruppene 30-49 år varierte prosentandelen fra 19,5 prosent i forretningsbankene til 45,3 prosent i Norges Bank.

For menn ansatt i forsikringsvirksomhet var aldersfordelingen i 1971 omtrent den samme i livsforsikringsselskaper og i skadeforsikringsselskaper. Heller ikke for kvinner var det noen utpreget forskjell mellom de to forsikringstyper når det gjaldt aldersfordeling. Av kvinnene var 54,9 prosent i livsforsikringsselskapene og 51,6 prosent i skadeforsikringsselskapene under 30 år.

Tabell 20. Kontorfunksjonærer i bankvirksomhet etter alder, kjønn og banktype. 1971 *Office employees in banking by age, sex and type of bank. 1971*

Kjønn og banktype <i>Sex and type of bank</i>	Ansatte <i>Persons employed</i>	Alder <i>Age</i>							I alt <i>Total</i>
		19 år og under	20-24 år years	25-29 år years	30-39 år years	40-49 år years	50-59 år years	60 år og over years and over	
		Prosent <i>Per cent</i>							
MENN <i>MALES</i>									
Norges Bank <i>Bank of Norway</i>	436	0,9	11,5	14,7	9,9	23,4	26,1	13,5	100,0
Statsbanker <i>State banks</i>	268	1,9	7,5	9,0	11,5	26,9	28,7	14,5	100,0
Forretningsbanker <i>Commercial banks</i> ..	5 655	4,2	16,1	21,2	21,1	17,4	12,1	7,9	100,0
Sparebanker <i>Savings banks</i>	2 808	4,2	19,6	21,7	20,5	15,1	10,7	8,2	100,0
KVINNER <i>FEMALES</i>									
Norges Bank	296	3,7	13,2	10,8	14,2	31,1	21,3	5,7	100,0
Statsbanker	324	2,5	19,1	18,2	12,0	24,7	17,0	6,5	100,0
Forretningsbanker	3 500	14,7	39,5	19,9	11,0	8,5	4,8	1,6	100,0
Sparebanker	2 199	13,1	38,4	17,3	11,3	10,0	7,4	2,5	100,0

Tabell 21. Ansatte i forsikringsvirksomhet etter alder, kjønn og forsikringsgruppe. 1971 *Employees in insurance activity by age, sex and insurance group. 1971*

Kjønn og forsikringsgruppe <i>Sex and insurance group</i>	Ansatte <i>Persons employed</i>	Alder <i>Age</i>							I alt <i>Total</i>
		19 år og under	20-24 år years	25-29 år years	30-39 år years	40-49 år years	50-59 år years	60 år og over years and over	
		Prosent <i>Per cent</i>							
MENN <i>MALES</i>	2 627	1,0	6,8	13,3	22,4	25,7	19,4	11,4	100,0
Livsforsikringsselskaper <i>Life insurance</i>	805	1,1	8,2	18,6	21,4	22,0	16,8	11,9	100,0
Skadeforsikringsselskaper <i>Non-life insurance</i>	1 822	0,9	6,2	11,0	22,9	27,4	20,5	11,1	100,0
KVINNER <i>FEMALES</i>	3 000	10,1	25,6	16,9	13,4	17,8	12,7	3,5	100,0
Livsforsikringsselskaper	968	7,3	27,5	20,1	11,7	16,4	13,1	3,9	100,0
Skadeforsikringsselskaper	2 032	11,4	24,7	15,5	14,2	18,4	12,5	3,3	100,0

5. Kommunale arbeidstakere etter alder

Lønnsstatistikken for ansatte i kommunene var i 1971 langt mer omfattende enn ved de tidligere tellinger. Utviklingen i aldersfordelingen lar seg derfor vanskelig påvise ved hjelp av denne statistikken.

I 1971 var 13,1 prosent av mennene under 30 år mot 33,8 prosent av kvinnene. Både for menn og kvinner var relativt mange av de ansatte over 50 år, idet 43,8 prosent av mennene og 30,6 prosent av kvinnene var 50 år eller mer.

Tabell 22. Kommunale arbeidstakere etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971 *Local government employees by age, sex and occupational group. 1971*

Kjønn <i>Sex</i> Stillingsgruppe <i>Occupational group</i>	Ansatte <i>Persons employed</i>	Alder <i>Age</i>								I alt <i>Total</i>
		19 år og under <i>under</i>	20-24 år <i>years</i>	25-29 år <i>years</i>	30-39 år <i>years</i>	40-49 år <i>years</i>	50-59 år <i>years</i>	60 år og over <i>years and over</i>		
		Prosent <i>Per cent</i>								
MENN <i>MALES</i>										
Ansatte i alt <i>Employees, total</i>	31 388	0,8	4,8	7,5	16,2	26,9	29,3	14,5	100,0	
Administrative arbeidstakere <i>Administrative employees</i>	5 642	1,0	5,7	8,9	14,1	27,4	27,3	15,6	100,0	
Tekniske arbeidstakere <i>Technical employees</i>	20 652	0,7	4,5	7,1	16,8	27,0	29,5	14,4	100,0	
Arbeidstakere som ikke er administra- tive eller tekniske <i>Other employees</i>	5 094	0,6	5,1	7,6	16,1	25,7	30,8	14,1	100,0	

Tabell 22 (forts.). Kommunale arbeidstakere etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971 *Local government employees by age, sex and occupational group. 1971*

Kjønn Stillingsgruppe	Ansatte	Alder								I alt
		19 år og under	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og over		
		Prosent								
KVINNER FEMALES										
Ansatte i alt	<i>Employees, total</i>	9 426	2,7	17,4	13,7	14,1	21,5	21,7	8,9	100,0
Administrative arbeidstakere	<i>Administrative employees</i>	5 953	2,7	19,5	16,1	15,2	22,0	17,4	7,1	100,0
Tekniske arbeidstakere	<i>Technical employees</i>	267	2,2	25,8	12,4	10,9	18,4	21,7	8,6	100,0
Arbeidstakere som ikke er administra- tive eller tekniske	<i>Other employees</i>	3 206	2,6	12,7	9,6	12,4	20,8	29,6	12,3	100,0

V. GJENNOMSNITTSFORTJENESTEN FOR ENKELTE HOVEDGRUPPER AV LØNNSTAKERE ETTER ALDER

For mannlige arbeidere i bergverksdrift og industri steg fortjenesten i 1971 med alderen inn- til aldersklassen 30-39 år og viste så nedgang inntil aldersklassen 60-69 år. For ansatte i de øvrige grupper av lønnstakere steg fortjenesten fram til aldersklassene 40-49 og 50-59 år, og forskjellen i lønn for ulike alderstrinn var her langt større enn for industriarbeidere. Dette henger sammen med at lønnsstatistikken for funksjonærgruppene omfatter alle stillinger fra de lavest til de høyest lønte, mens statistikken for arbeidere omfatter unge og voksne arbeidere, men ikke formenn.

For kvinner i industrien var gjennomsnittsførtjenesten for arbeidere i 1971 høyest i alders- klassen 25-29 år og for funksjonærer i klassen 50-59 år. I de øvrige lønnstakergrupper steg for- tjenesten med alderen helt opp til aldersklassen 60-69 år.

Tabell 23. Gjennomsnittsførtjenesten for enkelte hovedgrupper av lønnstakere etter alder og kjønn. 1971 *Average earnings of major groups of wage earners by age and sex. 1971*

Lønnstakergruppe <i>Group of wage earners</i>	Tids- enhet <i>Time unit</i>	Ansatte <i>Persons employed</i>	Fortjeneste <i>Earnings</i>							
			I alt	18-19	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-69
			<i>Total</i>	<i>år</i> <i>years</i>	<i>år</i> <i>years</i>	<i>år</i> <i>years</i>	<i>år</i> <i>years</i>	<i>år</i> <i>years</i>	<i>år</i> <i>years</i>	<i>år</i> <i>years</i>
MENN MALES			Kroner							
Industri: <i>Manufacturing:</i>										
Voksne arbeidere <i>Adult workers</i>	Time <i>Hours</i>	182 291	15,43	12,43 ¹⁾	14,52 ²⁾	15,81	16,07	15,77	15,34	14,87
Funksjonærer <i>Em- ployees</i>	Måned <i>Month</i>	54 404	3 619	1 581	2 392	3 050	3 743	3 978	3 856	3 617
Varehandel <i>Wholesale and retail trade</i>	"	49 972	2 659	1 527	2 101	2 605	3 006	3 079	2 915	2 714
Bankvirksomhet <i>Banking</i> ..	"	9 517	3 305	1 447 ³⁾	2 011	2 823	3 478	4 098	4 281	4 202
Forsikringsvirksomhet <i>In- surance activity</i>	"	2 627	4 447	1 435 ³⁾	2 270	3 264	4 326	4 989	5 302	4 839
Kommunal virksomhet <i>Local government</i>	"	31 388	2 842	1 562 ³⁾	2 153	2 574	2 859	2 955	2 915	2 903
KVINNER FEMALES										
Industri:										
Voksne arbeidere	Time	36 805	11,59	10,63 ¹⁾	11,22 ²⁾	12,05	11,98	11,77	11,57	11,28
Funksjonærer	Måned	15 348	2 195	1 483	1 927	2 288	2 423	2 480	2 533	2 513
Varehandel	"	36 584	1 752	1 205	1 628	1 997	2 022	2 026	2 051	2 078
Bankvirksomhet	"	6 383	2 258	1 417 ³⁾	1 864	2 437	2 769	2 989	3 015	3 155
Forsikringsvirksomhet	"	3 000	2 526	1 482 ³⁾	1 964	2 526	2 813	3 018	3 168	3 222
Kommunal virksomhet	"	9 426	2 269	1 533 ³⁾	1 888	2 210	2 379	2 393	2 409	2 505

1) Under 19 år. 2) 19-24 år. 3) Under 20 år.

1) Under 19 years. 2) 19-24 years. 3) Under 20 years.

Tabell 23 (forts.). Gjennomsnittsførtjenesten for enkelte hovedgrupper av lønnstakere etter alder og kjønn. 1971 *Average earnings of major groups of wage earners by age and sex. 1971*

Lønnstakergruppe	Tids- enhet	Ansatte	Fortjeneste							
			I alt	18-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år
			Fortjenesten i alt i de enkelte grupper = 100 Total earnings of major groups = 100							
MENN										
Industri:										
Voksne arbeidere	Time	182 291	100,0	80,6	94,1	102,5	104,1	102,2	99,4	96,4
Funksjonærer	Måned	54 404	100,0	43,7	66,1	84,3	103,4	109,9	106,5	99,9
Varehandel	"	49 972	100,0	57,4	79,0	98,0	113,1	115,8	109,6	102,1
Bankvirksomhet	"	9 517	100,0	43,8	60,8	85,4	105,2	124,0	129,5	127,1
Forsikringsvirksomhet	"	2 627	100,0	32,3	51,0	73,4	97,3	112,2	119,2	108,8
Kommunal virksomhet	"	31 388	100,0	55,0	75,8	90,6	100,6	104,0	102,6	102,1
KVINNER										
Industri:										
Voksne arbeidere	Time	36 805	100,0	91,7	96,8	104,0	103,4	101,6	99,8	97,3
Funksjonærer	Måned	15 348	100,0	67,6	87,8	104,2	110,4	113,0	115,4	114,5
Varehandel	"	36 584	100,0	68,8	92,9	114,0	115,4	115,6	117,1	118,6
Bankvirksomhet	"	6 383	100,0	62,8	82,6	107,9	122,6	132,4	133,5	139,7
Forsikringsvirksomhet	"	3 000	100,0	58,7	77,8	100,0	111,4	119,5	125,4	127,6
Kommunal virksomhet	"	9 426	100,0	67,6	83,2	97,4	104,8	105,5	106,2	110,4

1. Gjennomsnittlig timeförtjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder

a) Voksne arbeidere

For voksne mannlige industriarbeidere viste timeförtjenesten i 1971 sterkere variasjon med alderen enn i 1957. I alle lønnstellingene siden 1957 var förtjenesten høyest i aldersklassen 30-39 år. I 1957 steg förtjenesten med 8,0 prosent fra aldersklassen 19-24 år til aldersklassen 30-39 år, mens förtjenesten i aldersklassen 60-69 år var 5,4 prosent lavere enn den høyeste förtjeneste. I 1971 var de tilsvarende prosenttall henholdsvis 10,6 og 8,0 prosent.

For voksne kvinner har utviklingen vært noe anderledes. I 1957 var förtjenesten høyest i aldersklassen 30-39 år, mens den ved de tre senere tellinger var høyest i aldersklassen 25-29 år. Stigningen i förtjenesten fra yngste aldersklasse til aldersklassen med høyest förtjeneste var noe større i 1971 enn i 1957. Forskjellen mellom høyeste timeförtjeneste og timeförtjenesten i aldersklassen 60-69 år var derimot noe mindre i 1971 enn ved de tidligere tellinger.

Tabell 24. Gjennomsnittlig timeförtjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder og kjønn *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by age and sex*

Kjønn Sex År Year	I alt Total	Timefortjeneste Hourly earnings					
		Timefortjenesten i alt i de enkelte år = 100					
		Hourly earnings total in each year = 100					
		19-24 år years	25-29 år years	30-39 år years	40-49 år years	50-59 år years	60-69 år years
Kr.							
VOKSNE MENN ADULT MALES							
1957	5,24	94,7 ¹⁾	100,0	102,3	101,9	100,2	97,1
1960	6,28	94,1 ¹⁾	100,5	102,9	102,2	100,0	96,5
1965	9,03	94,2 ²⁾	101,7	103,3	102,3	99,7	96,1
1971	15,43	94,1	102,5	104,1	102,2	99,4	96,4
VOKSNE KVINNER ADULT FEMALES							
1957	3,52	100,0 ¹⁾	103,1	104,0	102,6	100,3	96,9
1960	4,24	100,2 ¹⁾	105,2	104,7	103,1	99,5	96,5
1965	6,36	99,4 ²⁾	105,8	105,5	104,2	101,4	98,1
1971	11,59	96,8	104,0	103,4	101,6	99,8	97,3

1) 21-24 år. 2) 20-24 år.

1) 21-24 years. 2) 20-24 years.

I de langt fleste tariffområder i 1971 steg timeförtjenesten for voksne menn med alderen inn-til aldersklassen 30-39 år for deretter å synke med stigende alder. I bakerier, konditorier, bekledningsindustri, bygningssnekkerier, metallvarefabrikker, støperier og stålskipsbyggerier var timefor-

tjenesten i 1971 høyest i aldersklassen 40-49 år. I meieriene steg fortjenesten med alderen helt fram til aldersklassen 60-69 år. I filetfabrikker, dypfrysing av fisk, sildoljefabrikker og plastfabrikker lå fortjenesten for menn høyest i aldersgruppen 25-29 år. For voksne kvinner lå fortjenesten i de fleste tariffområder på om lag samme nivå i aldersklassene 25-29 år, 30-39 år og 40-49 år. I enkelte tariffområder som f.eks. hermetikkfabrikker, filetfabrikker, dypfrysing av fisk og elektroteknisk industri gikk fortjenesten ned fra aldersklassen 25-29 år til aldersklassen 30-39 år for igjen å stige i neste aldersklasse.

Tabell 25. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og tariffområde. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by age, sex and collective agreement group. 1971*

Kjønn Sex Tariffområde Collective agreement group	I alt Total	Timefortjeneste Hourly earnings					
		Timefortjeneste i alt i de enkelte tariffområder = 100					
		Hourly earnings total in each collective agreement group = 100					
		19-24 år years	25-29 år years	30-39 år years	40-49 år years	50-59 år years	60-69 år years
	Kr.						
VOKSNE MENN ADULT MALES	15,43	94,1	102,5	104,1	102,2	99,4	96,4
Malmgruver Metal mining	16,74	96,4	105,2	106,5	102,3	97,4	91,8
Slakterier, pølsemakerier Slaughtering and preparation of meat	14,70	93,2	102,8	103,6	101,6	99,6	97,0
Meierier Dairies	13,38	95,1	99,9	100,5	100,6	101,2	102,2
Hermetikkfabrikker Canning of fish	13,01	95,6	103,3	105,7	102,5	99,1	97,1
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk Quick-freezing of fish	14,80	100,1	106,2	105,5	101,6	97,0	92,2
Annen tilvirkning av fisk Other processing of fish..	13,43	99,6	106,0	108,3	102,0	100,0	93,8
Handelsmøller Commercial grain-mills	14,12	96,6	100,1	103,3	101,4	100,1	98,2
Bakerier og konditorier Manufacture of perishable bakery products	14,31	91,3	99,3	102,2	104,7	102,7	100,4
Bryggerier og mineralvannfabrikker Beverage industries	14,52	93,0	103,0	103,9	103,9	100,3	96,8
Tekstilindustri Manufacture of textiles	13,21	94,9	102,6	106,7	102,4	98,9	95,6
Bekleddningsindustri Manufacture of wearing apparel.	13,13	90,4	102,2	103,5	105,2	100,9	95,3
Sagbruk og høvlerier Sawmills and planing mills	13,10	98,2	101,2	101,8	101,2	99,5	98,7
Trehusfabrikker Prefabrication of wooden houses ...	15,15	96,1	99,5	105,4	101,7	98,1	93,9
Bygningssnekkerier Manufacture of wooden fixtures..	14,21	94,7	102,0	102,0	102,5	100,4	97,1
Møbelfabrikker Manufacture of furniture	14,08	94,6	102,9	104,2	103,3	98,9	95,2
Annen trevareindustri Manufacture of other wood products	13,94	96,1	99,4	103,9	102,9	98,6	97,6
Treforedlingsindustri Manufacture of pulp and paper	15,14	97,6	101,9	103,8	102,3	99,2	96,2
Papir- og pappvareindustri Manufacture of paper and paperboard products	15,47	93,7	102,0	103,3	101,2	101,3	97,1
Grafisk industri Printing, publishing and allied industries	17,42	89,9	101,6	104,3	102,3	99,5	99,9
Gummivarefabrikker Manufacture of rubber products..	14,80	99,3	105,1	102,9	101,4	98,2	95,3
Elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri Electrochemical and electrometallurgical industries	16,00	97,3	100,6	102,4	102,0	99,8	96,3
Sildoljefabrikker Manufacture of herring oil and fish meal	13,66	100,7	103,9	103,3	102,2	99,3	93,4
Plastfabrikker Manufacture of plastic products	14,55	95,5	102,7	102,3	100,9	100,0	98,5
Betongvarefabrikker Manufacture of cement products.	15,33	94,3	99,6	102,7	101,5	101,0	94,6
Metallindustri i alt Metal manufacturing, total ...	16,11	92,1	100,4	103,1	102,9	101,1	98,8
Jernverk, valseverk Iron and steel works, rolling mills	17,29	98,8	101,8	102,1	100,9	99,6	98,2
Metallvarefabrikker Manufacture of metal products	15,14	93,5	100,5	102,6	102,8	100,6	97,2
Støperier Iron, steel and non-ferrous metal foundries	16,88	94,4	100,4	101,7	102,3	100,5	98,2
Mekaniske verksteder Manufacture of machinery except electrical machinery	16,31	92,5	101,5	103,9	102,6	99,2	96,1
Stålskipbyggerier Building and repairing of steel ships	16,48	92,4	99,3	102,6	103,0	101,0	99,2
Elektroteknisk industri Manufacture of electrical products except radio, wires and cables	16,25	91,4	100,6	103,7	103,1	101,1	98,8
Bilverksteder Repair of motor vehicles	14,87	92,1	103,4	104,3	103,6	101,8	97,0
Treskipbyggerier Building and repairing of wooden ships	14,22	96,9	102,5	102,5	101,1	99,8	96,7
VOKSNE KVINNER ADULT FEMALES	11,59	96,8	104,0	103,4	101,6	99,8	97,3
Slakterier, pølsemakerier	11,47	95,9	98,6	100,9	101,8	100,6	101,0
Hermetikkfabrikker	10,13	95,8	100,3	98,7	101,5	100,9	100,5
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk	12,26	99,7	110,9	100,2	102,9	96,7	94,5
Sjokolade- og dropsfabrikker	11,35	95,0	102,4	102,3	101,5	101,4	101,2
Tekstilindustri	11,01	98,1	107,5	103,5	101,1	98,9	96,2
Skofabrikker	10,64	96,7	106,0	103,8	100,0	101,9	97,9

Tabell 25 (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og tariffområde. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by age, sex and collective agreement group. 1971*

Kjønn Tariffområde	I alt	Timefortjeneste Timefortjeneste i alt i de enkelte tariffområder = 100					
		19-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-69
		år	år	år	år	år	år
Kr.							
VOKSNE KVINNER (forts.) ADULT FEMALES (cont.)							
Bekledningsindustri	10,97	98,4	102,6	104,4	101,5	99,8	95,9
Treforedlingsindustri	12,64	99,5	102,1	100,6	100,3	100,2	96,0
Papir- og pappvareindustri	11,75	93,3	95,4	102,7	103,2	102,6	100,4
Grafisk industri	13,14	96,4	102,8	104,3	100,8	98,9	98,5
Plastfabrikker	11,08	94,3	102,9	101,6	101,4	101,4	96,1
Metallindustri i alt	13,07	95,7	102,4	100,5	101,3	101,5	100,9
Metallvarefabrikker	12,63	96,0	101,4	101,4	101,5	101,2	97,2
Elektroteknisk industri	13,19	95,2	102,1	99,9	102,3	101,0	106,5

Årsaken til at timefortjenesten varierer med alderen er blant annet omfanget av tidlønnsarbeid, akkordarbeid, overtid og skiftarbeid og at lønnsavtalene inneholder bestemmelser om alderstillegg.

Fortjenesten på akkord beregnes vesentlig på grunnlag av produsert mengde. Generelt kan det regnes med at fortjenesten vil øke med alderen opp til et visst nivå på grunn av økende dyktighet og erfaring. For de eldste aldersklasser må det ofte regnes med et noe lavere arbeidstempo og dermed lavere fortjeneste.

For menn var akkordfortjenesten i de langt fleste tariffområder høyest i aldersklassen 30-39 år og lavest i aldersklassen 19-24 år og 60-69 år. For kvinner var det en større variasjon i akkordfortjenestenivået etter alder. For tariffområdene filetfabrikker, dypfrysing av fisk, tekstilindustri, treforedlingsindustri og gummivarefabrikker nådde kvinnene den høyeste akkordfortjenesten i aldersklassen 25-29 år. For tariffområdene sjokolade- og dropsfabrikker og i metallindustrien var den høyeste akkordfortjenesten å finne i den eldste aldersklassen, 60-69 år.

Tabell 26. Gjennomsnittlig akkordfortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og tariffområde. 1971 *Average hourly earnings on piece-work of workers in mining and manufacturing by age, sex and collective agreement group. 1971*

		Akkordfortjeneste <i>Hourly earnings on piece-work</i>						
		Akkordfortjeneste i de enkelte tariffområder = 100						
Kjønn og tariffområde <i>Sex and collective agreement group</i>		1 alt <i>Total</i>	<i>Hourly earnings on piece-work in each collective agreement group = 100</i>					
			19-24 år <i>years</i>	25-29 år <i>years</i>	30-39 år <i>years</i>	40-49 år <i>years</i>	50-59 år <i>years</i>	60-69 år <i>years</i>
		Kr.						
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>								
Malmgruver <i>Metal mining</i>	16,52	95,2	103,3	105,0	101,9	97,9	93,3	
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk <i>Quick-freezing of fish</i>	17,17	96,7	102,7	106,2	100,2	97,9	96,1	
Bryggerier og mineralvannfabrikker <i>Beverage industries</i>	13,85	96,5	103,8	103,1	102,5	97,8	95,9	
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	12,91	95,6	100,2	103,4	101,1	99,5	99,1	
Sagbruk og høvlerier <i>Sawmills and planing mills</i>	13,78	100,9	100,4	100,2	101,0	99,4	99,2	
Bygningssnekkerier <i>Manufacture of wooden fixtures</i>	15,67	97,1	100,8	101,0	101,8	99,1	99,6	
Trehusfabrikker <i>Prefabrication of wooden houses</i>	16,51	97,2	99,6	105,5	100,7	96,7	93,4	
Sponplatefabrikker <i>Manufacture of particle boards</i>	13,24	98,6	100,5	101,1	99,9	99,7	99,8	
Wallboardfabrikker <i>Manufacture of wallboards</i>	14,17	96,9	102,6	104,5	102,8	97,4	97,0	
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i>	15,07	95,8	101,4	104,0	102,2	98,0	97,2	
Annen trevareindustri <i>Manufacture of other wood products</i>	15,23	96,3	99,3	102,5	103,5	99,5	96,7	
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	13,97	97,3	100,7	102,0	101,2	99,8	98,6	

Tabell 26 (forts.). Gjennomsnittlig akkordfortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og tariffområde. 1971 *Average hourly earnings on piece-work of workers in mining and manufacturing by age, sex and collective agreement group. 1971*

Kjønn og tariffområde	I alt	Akkordfortjeneste					
		Akkordfortjeneste i de enkelte tariffområder = 100					
		19-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år
Kr.							
VOKSNE MENN (forts.) ADULT MALES (cont.)							
Papir- og pappvareindustri Manufacture of paper and paperboard products	15,27	94,4	100,6	101,2	101,4	101,8	99,7
Gummivarefabrikker Manufacture of rubber products	14,75	98,0	104,4	103,7	101,4	98,0	96,1
Elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri Electrochemical and electrometallurgical industries	14,66	98,1	100,3	101,2	101,3	100,3	97,8
Olje- og fettraffinerier, tranraffinerier Oil refineries and oil mills	14,79	92,3	101,4	104,1	102,0	101,2	95,1
Maling- og lakkfabrikker Manufacture of paints, varnishes and lacquers	14,04	92,7	98,2	103,1	102,2	100,7	99,6
Glassverk Manufacture of glass and glass products	14,44	93,8	100,4	102,4	101,0	102,3	96,6
Metallindustri i alt Metal manufacturing, total	16,51	93,9	100,1	102,2	101,8	100,6	99,8
Jernverk, valseverk Iron and steel works, rolling mills	16,49	97,2	98,7	100,3	101,0	101,2	100,9
Metallvarefabrikker Manufacture of metal products	15,46	94,0	99,4	102,9	102,2	99,9	99,7
Støperier Iron, steel and non-ferrous metal foundries	17,35	96,3	99,4	100,7	101,0	100,7	99,5
Mekaniske verksteder Manufacture of machinery except electrical machinery	16,86	92,9	101,3	102,9	101,8	99,4	97,8
Elektroteknisk industri Manufacture of electrical products except radio, wires and cables	16,66	93,2	99,9	103,2	102,5	100,5	99,3
VOKSNE KVINNER ADULT FEMALES							
Hermetikkfabrikker Canning of fish	10,86	96,5	98,5	99,8	104,0	100,6	99,3
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk Quick-freezing of fish	12,92	98,8	111,2	99,5	104,2	96,4	91,7
Sjokolade- og dropsfabrikker Manufacture of cocoa, chocolate etc.	11,65	96,7	98,5	98,1	101,6	102,8	104,6
Tekstilindustri Manufacture of textiles	11,37	99,0	104,1	102,8	101,1	99,0	96,7
Skofabrikker Manufacture of footwear except rubber footwear	11,95	97,5	102,0	101,6	100,8	103,4	97,1
Bekleddningsindustri Manufacture of wearing apparel	11,85	98,7	101,4	104,1	101,8	99,6	93,9
Treforedlingsindustri Manufacture of pulp and paper	13,23	96,7	103,1	99,1	100,1	101,1	102,9
Papir- og pappvareindustri Manufacture of paper and paperboard products	12,57	94,4	97,8	99,4	102,0	104,0	99,3
Gummivarefabrikker Manufacture of rubber products	11,74	94,0	106,6	105,3	100,4	99,2	93,4
Plastfabrikker Manufacture of plastic products	11,81	97,9	99,1	100,1	101,5	104,0	97,5
Matallindustri i alt Metal manufacturing, total	13,21	95,5	102,7	100,2	101,5	101,4	102,8
Metallvarefabrikker Manufacture of metal products	13,10	95,7	100,0	101,2	101,9	101,5	98,9
Elektroteknisk industri Manufacture of electrical products, except radio, wires and cables	13,45	95,6	101,9	100,4	102,8	100,1	107,7

Tabell 27. Akkordtimer i prosent av alle arbeidde timer for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og tariffområde. 1971 *Hours on piece-work as percentage of all hours worked of workers in mining and manufacturing by age, sex and collective agreement group. 1971*

Kjønn og tariffområde <i>Sex and collective agreement group</i>	I alt <i>Total</i>	Akkordtimer <i>Hours on piece-work</i>					
		19-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-69
		år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>
		Prosent		Per cent			
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>	41,3	39,2	39,0	41,1	43,7	43,7	39,6
Malmgruver <i>Metal mining</i>	71,4	72,7	80,0	78,5	72,6	66,3	61,4
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk <i>Quick-freezing of fish</i>	41,1	50,5	51,0	44,7	40,2	35,3	30,1
Sjokolade- og dropsfabrikker <i>Manufacture of cocoa, chocolate etc.</i>	30,0	25,7	33,1	32,5	30,3	34,6	20,0
Margarinfabrikker <i>Manufacture of margarine</i> ..	71,8	46,2	56,7	73,2	75,1	83,1	68,6
Bryggerier og mineralvannfabrikker <i>Beverage industries</i>	70,4	74,9	77,9	73,2	70,0	67,6	59,2
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	48,9	49,2	47,8	55,1	53,0	47,2	45,4
Skofabrikker <i>Manufacture of footwear except rubber footwear</i>	39,7	45,3	46,7	47,7	41,8	32,3	27,4
Sagbruk og høvlerier <i>Sawmills and planing mills</i>	40,4	36,4	41,1	39,0	41,7	41,8	39,8
Bygningssnekkerier <i>Manufacture of wooden fixtures</i>	35,3	33,8	37,7	37,7	37,4	37,0	25,0
Trehusfabrikker <i>Prefabrication of wooden houses</i>	51,4	46,7	49,3	58,0	52,5	49,3	43,1
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i>	52,8	47,2	54,1	56,8	58,5	53,6	43,5
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	76,1	78,2	80,0	79,9	78,7	73,8	70,9
Papir- og pappvareindustri <i>Manufacture of paper and paperboard products</i>	46,5	44,7	41,9	45,7	49,6	54,3	42,3
Gummivarefabrikker <i>Manufacture of rubber products</i>	54,6	57,3	55,6	53,5	58,4	54,6	45,9
Elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri <i>Electrochemical and electrometallurgical industries</i>	53,4	59,8	53,7	49,1	51,4	54,2	52,4
Olje- og fettraffinerier, tranraffinerier <i>Oil refineries and oil mills</i>	74,5	58,8	75,3	71,9	79,5	80,1	65,9
Maling- og lakkfabrikker <i>Manufacture of paints, varnishes and lacquers</i>	57,5	55,4	51,0	59,0	61,5	61,6	61,8
Glassverk <i>Manufacture of glass and glass products</i>	66,0	59,2	69,4	76,4	67,4	67,0	56,8
Betongvarefabrikker <i>Manufacture of cement products</i>	42,9	34,7	37,5	47,1	44,3	46,0	30,0
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i>	36,2	34,2	35,3	36,7	38,7	37,1	33,9
Jernverk, valseverk <i>Iron and steel works, rolling mills</i>	52,8	61,9	61,7	55,0	52,8	47,8	47,4
Metallvarefabrikker <i>Manufacture of metal products</i>	41,1	39,6	43,1	43,8	45,0	40,8	33,7
Støperier <i>Iron, steel and non-ferrous metal foundries</i>	54,0	45,8	54,4	55,9	59,0	55,1	49,7
Mekaniske verksteder <i>Manufacture of machinery except electrical machinery</i>	35,5	33,8	33,6	38,5	37,1	32,5	29,9
Elektroteknisk industri <i>Manufacture of electrical products except radio, wires and cables</i>	45,3	45,2	48,0	49,0	47,7	42,3	31,6
Karosserifabrikker <i>Manufacture of bodies for motor vehicles</i>	51,1	47,4	52,5	53,8	59,2	48,1	36,8
VOKSNE KVINNER <i>ADULT FEMALES</i>	43,8	46,9	48,7	46,2	43,8	41,8	36,1
Hermetikkfabrikker	38,5	36,1	34,5	30,8	35,0	41,1	40,4
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk	63,8	66,1	70,3	66,0	61,1	63,0	67,6
Annen tilvirking av fisk	39,5	70,4	45,6	50,7	36,8	34,5	21,9
Sjokolade- og dropsfabrikker	53,0	49,9	57,8	52,6	54,4	54,2	52,6
Tekstilindustri	48,4	46,2	54,1	49,4	50,2	48,3	45,3
Skofabrikker	37,2	39,2	41,3	46,0	36,7	35,0	15,2
Bekledningsindustri	44,8	51,2	51,3	49,1	41,6	40,0	29,7
Papir- og pappvareindustri	32,1	32,7	32,9	35,3	30,6	33,5	27,6
Treforedlingsindustri	65,6	67,1	64,7	70,0	69,8	64,1	46,7
Gummivarefabrikker	66,3	64,8	72,3	70,3	71,0	60,0	59,0
Plastfabrikker	32,2	23,4	31,3	31,1	32,5	33,5	25,2
Metallindustri i alt	54,6	57,0	60,9	56,4	53,6	52,7	43,1
Metallvarefabrikker	53,2	58,4	62,6	53,4	52,9	52,3	36,2
Elektroteknisk industri	63,9	68,2	70,0	63,9	64,8	58,2	53,1

I de tariffområder som er tatt med i tabell 27 var mer enn 30 prosent av alle arbeidde timer utført på akkord. I de langt fleste tariffområder var det for menn mest akkordarbeid i alderen 25-49 år og for kvinner i alderen 19-39 år.

Omfanget av overtidarbeid for menn var størst i de yngre aldersklasser. Kvinner hadde relativt lite overtidarbeid.

Tabell 28. Overtidstimer i prosent av alle arbeidde timer for arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og tariffområde. 1971 *Hours on overtime as percentage of all hours worked of workers in mining and manufacturing by age, sex and collective agreement group. 1971*

Kjønn og tariffområde <i>Sex and collective agreement group</i>	Overtidstimer <i>Hours on overtime</i>						
	I alt <i>Total</i>	19-24 år <i>years</i>	25-29 år <i>years</i>	30-39 år <i>years</i>	40-49 år <i>years</i>	50-59 år <i>years</i>	60-69 år <i>years</i>
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>	3,8	3,9	4,7	4,5	3,8	3,2	2,6
Slakterier og pølsemakerier <i>Slaughtering and preparation of meat</i>	4,9	5,4	5,9	4,8	5,0	4,2	3,2
Meierier <i>Dairies</i>	5,0	4,7	6,3	5,2	5,0	4,4	3,9
Konservesfabrikker <i>Canning of fruits and vegetables</i>	8,3	9,5	9,0	9,6	5,1	7,9	7,7
Hermetikkfabrikker <i>Canning of fish</i>	7,7	6,2	9,1	7,2	8,9	8,5	6,5
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk <i>Quick-freezing of fish</i>	9,8	9,3	11,1	11,2	10,4	10,0	6,9
Annen tilvirkning av fisk <i>Other processing of fish</i>	5,8	7,0	7,3	7,3	5,7	5,2	4,4
Handelsmøller <i>Commercial grain-mills</i>	6,5	6,9	8,3	9,3	7,2	5,2	4,9
Sjokolade- og dropsfabrikker <i>Manufacture of cocoa, chocolate etc.</i>	7,9	7,5	8,2	10,0	8,4	6,7	4,8
Bryggerier og mineralvannfabrikker <i>Beverage industries..</i>	6,0	6,4	6,3	5,9	6,0	5,8	5,0
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	3,7	4,0	4,8	4,4	3,9	3,4	2,9
Papir- og pappvareindustri <i>Manufacture of paper and paperboard products</i>	4,4	4,0	5,2	5,5	4,1	4,0	3,1
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied industries</i>	6,3	5,9	7,0	7,3	6,3	5,7	5,1
Sildoljefabrikker <i>Manufacture of herring oil and fish meal</i>	14,4	15,4	15,3	14,2	14,0	14,6	11,6
Olje- og fettraffinerier, tranraffinerier <i>Oil refineries and oil mills</i>	3,9	3,5	5,1	5,8	3,7	3,6	3,5
Maling- og lakkfabrikker <i>Manufacture of paints, varnishes and lacquers</i>	4,8	6,6	5,8	4,6	4,8	4,1	3,0
Plastfabrikker <i>Manufacture of plastic products</i>	3,4	3,2	4,2	3,7	3,7	3,0	2,4
Betongvarefabrikker <i>Manufacture of cement products</i>	4,6	4,3	6,3	5,9	4,3	3,9	1,9
Metallindustri i alt <i>Manufacture of metal, total</i>	3,8	3,7	4,6	4,6	3,9	3,0	2,2
VOKSNE KVINNER <i>ADULT FEMALES</i>	1,2	1,0	1,1	1,3	1,3	1,3	1,0
Slakterier, pølsemakerier	2,7	2,7	2,5	3,0	3,0	2,6	2,4
Konservesfabrikker	3,4	3,6	2,2	3,4	3,9	3,2	3,0
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk	3,1	2,2	4,3	3,6	3,6	3,1	2,8
Sjokolade- og dropsfabrikker	2,6	2,4	2,2	2,7	2,2	3,2	2,7

b) Formenn

Den gjennomsnittlige timefortjeneste for formenn, menn, i bergverksdrift og industri i alt var i 1971 høyest i aldersklassen 30-39 år. I tabell 29 har en vist fortjenesten for formenn etter alder i de tariffområdene som i 1971 sysselsatte flest arbeidende formenn. I fem av de ti tariffområdene som er spesifisert i tabellen, lå fortjenesten høyest i aldersklassen 25-29 år. Variasjonene i fortjenesten etter alder for formenn var mindre enn for arbeiderne ellers. Også for formenn, kvinner, lå fortjenesten høyest i aldersklassen 30-39 år.

Tabell 29. Gjennomsnittlig timefortjeneste for formenn i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og tariffområde. 1971 *Average hourly earnings of foremen in mining and manufacturing by age, sex and collective agreement group. 1971*

Kjønn og tariffområde <i>Sex and collective agreement group</i>	Ansatte <i>Persons employed</i>	I alt <i>Total</i>	Timefortjeneste <i>Hourly earnings</i>				
			Timefortjeneste i alt i de enkelte tariffområder = 100				
			<i>Hourly earnings total in each collective agreement group = 100</i>				
			25-29 år <i>years</i>	30-39 år <i>years</i>	40-49 år <i>years</i>	50-59 år <i>years</i>	60-69 år <i>years</i>
			Kr.				
MENN <i>MALES</i>	5 757	16,87	100,1	103,1	100,4	97,7	95,3
Slakterier og pølsemakerier <i>Slaughtering and preparation of meat</i>	177	16,70	101,7	101,6	99,3	98,5	99,0
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	219	14,97	98,9	107,9	99,7	99,1	97,3
Sagbruk og høvlerier <i>Sawmills and planing mills</i> ..	158	14,58	101,4	99,9	101,7	101,6	92,7
Bygningssnekkerier <i>Manufacture of wooden fixtures</i>	136	15,89	107,8	99,4	101,4	96,3	102,5
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i>	170	15,62	98,8	103,9	102,6	96,1	92,9
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied industries</i>	529	19,91	98,2	101,1	101,9	97,7	98,4
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	208	16,76	107,6	105,4	99,0	97,0	97,4
Elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri <i>Electrochemical and electrometallurgical industries</i>	230	17,13	102,0	101,8	99,7	101,2	95,2
Plastfabrikker <i>Manufacture of plastic products</i> ..	153	16,33	105,4	102,3	100,0	96,4	97,6
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i> ..	1 733	17,34	99,2	101,7	100,6	99,1	94,6
KVINNER <i>FEMALES</i>	422	12,83	102,3	104,2	101,1	99,2	100,2
Bekledningsindustri <i>Manufacture of wearing apparel</i>	153	12,70	103,2	99,8	100,2	99,8	103,1

c) Unge arbeidere

Lønnstillingen i 1965 omfattet 14 240 unge menn og 2 972 unge kvinner. I 1971 omfattet tellingen 10 868 unge menn og 3 873 unge kvinner. Definisjonen av unge arbeidere er foretatt i samsvar med aldersbestemmelsene i tariffavtalene. I 1971 var aldersgrensen mellom unge og voksne arbeidere 19 år i de fleste avtaler. Som unge er også tatt med læregutter og lærepiker på kontrakt selv om de var eldre enn 19 år. Den gjennomsnittlige timefortjeneste i 1965 var kr. 5,43 for unge menn eller 60,1 prosent av fortjenesten til voksne menn. For unge kvinner var fortjenesten i 1965 kr. 4,12 eller 64,8 prosent av fortjenesten til voksne kvinner. I 1971 var fortjenesten kr. 9,46 eller 61,3 prosent for menn og kr. 8,44 eller 72,8 prosent for kvinner.

Tabell 30. Gjennomsnittlig timefortjeneste for unge arbeidere og lærlinger i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde *Average hourly earnings of young workers and apprentices in mining and manufacturing by sex and collective agreement group*

Kjønn og tariffområde <i>Sex and collective agreement group</i>	Unge arbeidere <i>Young workers</i>	1965		1971		
		Time-for-tjeneste i alt <i>Hourly earnings, total</i>	Fortjenesten for unge arbeidere i prosent av fortjenesten for voksne arbeidere <i>Earnings of young workers as percentage of earnings of adult workers</i>	Unge arbeidere <i>Young workers</i>	Time-for-tjeneste i alt <i>Hourly earnings, total</i>	Fortjenesten for unge arbeidere i prosent av fortjenesten for voksne arbeidere <i>Earnings of young workers as percentage of earnings of adult workers</i>
		Kr.	Pst.	Kr.	Pst.	
UNGE MENN, LÆRLINGER <i>YOUNG WORKERS, APPRENTICES, MALES</i>	14 240	5,43	60,1	10 868	9,46	61,3
Slakterier og pølsemakerier <i>Slaughtering and preparation of meat</i> ...	297	4,55	53,8	169	8,61	58,6
Hermetikkfabrikker <i>Canning of fish</i> ..	170	4,34	60,2	88	8,60	66,1
Bakerier og konditorier <i>Manufacture of perishable bakery products</i>	287	4,37	52,5	174	7,78	54,4
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	294	5,19	66,3	148	9,21	69,7

Tabell 30 (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste for unge arbeidere og lærlinger i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde *Average hourly earnings of young workers and apprentices in mining and manufacturing by sex and collective agreement group*

Kjønn og tariffområde	1965			1971		
	Unge arbeidere	Time- for- tjeneste i alt	Fortjenesten for unge arbeidere i prosent av fortjenesten for voksne arbeidere	Unge arbeidere	Time- for- tjeneste i alt	Fortjenesten for unge arbeidere i prosent av fortjenesten for voksne arbeidere
		Kr.	Pst.		Kr.	Pst.
UNGE MENN, LÆRLINGER (forts.) YOUNG WORKERS, APPRENTICES, MALES (cont.)						
Sagbruk og høvlerier <i>Sawmills and planing mills</i>	399	5,74	72,9	196	9,99	76,3
Bygningssnekkerier <i>Manufacture of wooden fixtures</i>	254	5,16	59,7	178	8,84	62,2
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i>	304	5,29	64,2	222	8,75	62,1
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	665	6,15	69,8	320	10,02	66,2
Papir- og pappvareindustri <i>Manufacture of paper and paperboard products</i>	141	5,92	64,8	103	10,36	67,0
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied industries</i>	1 107	4,19	40,2	785	7,46	42,8
Elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri <i>Electrochemical and electrometallurgical industries</i>	710	5,85	64,7	287	9,68	60,5
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i>	7 114	5,43	57,6	6 513	9,72	60,3
UNGE KVINNER, LÆRLINGER <i>FEMALES</i> ...						
Hermetikkfabrikker	278	3,76	68,1	249	7,80	77,0
Filletfabrikker, dypfrysing av fisk <i>Quick-freezing of fish</i>	132	5,42	78,8	245	10,73	87,5
Tekstilindustri	384	4,16	68,2	385	8,26	75,0
Skofabrikker <i>Manufacture of footwear except rubber footwear</i>	169	3,64	61,2	197	6,96	65,4
Bekledningsindustri <i>Manufacture of wearing apparel</i>	860	4,04	65,4	1 063	8,15	74,3
Grafisk industri	191	3,76	54,6	138	7,57	57,6
Metallindustri i alt	333	4,48	61,1	592	9,16	70,1

2. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder

For enkelte mer omfattende stillingsgrupper blant funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter foreligger fortjenestetall etter alder i 1960, 1965 og 1971. Det er en tydelig tendens til at forskjellen i fortjeneste etter alder er blitt mindre fra 1960 til 1971.

Tabell 31. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder, kjønn og stillingsgruppe *Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by age, sex and occupational group*

		Månedsfortjeneste <i>Monthly earnings</i>						
Kjønn og stillingsgruppe <i>Sex and occupational group</i>	År <i>Year</i>	I alt <i>Total</i>	Månedsfortjeneste i alt = 100 <i>Monthly earnings total = 100</i>					
			20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-69
			år	år	år	år	år	år
			<i>years</i>	<i>years</i>	<i>years</i>	<i>years</i>	<i>years</i>	<i>years</i>
		Kr.						
MENN <i>MALES</i>								
Tekniske funksjonærer <i>Technical employees</i> ..	1960	1 846	60,7	76,5	97,5	114,5	122,9	125,9
	1965	2 566	60,6	77,8	97,9	111,7	118,8	120,3
	1971	3 964	65,3	79,1	100,8	113,2	114,8	113,1
Arbeidsledere <i>Supervisors</i>	1960	1 618	(81,2)	90,7	98,2	100,9	100,7	100,2
	1965	2 238	82,0	92,9	98,0	100,9	101,2	99,2
	1971	3 552	77,2	89,2	99,7	101,8	101,2	99,5

Tabell 31 (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder, kjønn og stillingsgruppe *Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by age, sex and occupational group*

		Månedsfortjeneste						
		Månedsfortjeneste i alt = 100						
Kjønn og stillingsgruppe	År	I alt	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-69
			år	år	år	år	år	år
		Kr.						
MENN (forts.) MALES (cont.)								
Kontorfunksjonærer	1960	1 624	57,5	78,8	99,7	111,8	116,9	115,0
Office employees	1965	2 268	57,9	81,4	103,4	113,9	113,2	108,3
	1971	3 646	62,8	82,8	104,9	113,7	110,9	104,5
Lagerfunksjonærer	1960	1 308	70,7	85,9	98,5	106,2	106,9	108,3
Warehouse employees ..	1965	1 823	72,6	87,1	99,1	104,6	106,1	106,1
	1971	2 844	76,7	89,7	100,5	105,9	108,8	102,7
KVINNER FEMALES								
	1960	954	85,4	102,9	112,2	120,0	123,4	123,3
Kontorfunksjonærer ...	1965	1 333	86,9	105,4	114,6	120,0	121,8	123,0
	1971	2 203	87,9	103,9	110,3	113,7	119,1	118,9

I 1960 steg månedsfortjenesten for mannlige tekniske funksjonærer og lagerfunksjonærer med alderen inntil 60-69 år, mens kontorfunksjonærene hadde den høyeste månedsfortjenesten i aldersklassen 50-59 år. I 1971 ble det høyeste fortjenestenivået nådd i yngre aldersklasser.

For tekniske funksjonærer og lagerfunksjonærer var månedsfortjenesten høyest i aldersklassen 50-59 år og for kontorfunksjonærer i aldersklassen 40-49 år.

For kvinnelige kontorfunksjonærer steg også fortjenesten med alderen, og den høyeste fortjenesten ble nådd i aldersklassen 50-59 år både i 1960 og i 1971. I 1965 var fortjenesten høyest i aldersklassen 60-69 år. Både for menn og kvinner var fortjenesten lavest i de yngste aldersklasser.

For mannlige tekniske funksjonærer i ledende stilling og for arbeidsledere i sjefsstilling steg månedsfortjenesten i 1971 med alderen helt opp til aldersklassen 60-69 år. I de øvrige stillingsgrupper var månedsfortjenesten høyest i aldersklassene 40-49 år og 50-59 år. Forskjellen mellom laveste og høyeste fortjeneste i de enkelte stillingsgrupper var i de fleste grupper mellom 20 og 36 prosent. For tekniske funksjonærer i gruppelederstilling var forskjellen 18,4 prosent og for arbeidsledere i verksmesterstilling 14,8 prosent. For kvinner steg fortjenesten med alderen helt opp til aldersklassen 60-69 år for kontorfunksjonærer med enkelt rutinearbeid. I de øvrige kontorstillingsgrupper var fortjenesten høyest i aldersklassen 50-59 år. For kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvstendig arbeid på eget ansvar var forskjellen mellom den høyeste og laveste fortjeneste 43,0 prosent. I de øvrige stillingsgrupper var forskjellen mellom 17 og 25 prosent i 1971.

Tabell 32. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971 *Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by age, sex and occupational group. 1971*

Kjønn og stillingsgruppe Sex and occupational group	I alt Total	Månedsfortjeneste Monthly earnings						
		Månedsfortjeneste i alt = 100 Monthly earnings total = 100						
		20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
		år	år	år	år	år	år	
		years	years	years	years	years	years	
		Kr.						
MENN MALES								
Tekniske funksjonærer i alt <i>Technical employees, total</i>		3 964	65,3	79,1	100,8	113,2	114,8	113,1
Tekniske funksjonærer i ledende stilling <i>In leading positions</i>		5 526	-	82,7	95,7	101,8	102,9	103,7
Tekniske funksjonærer i gruppelederstilling <i>In group leader positions</i>		4 411	-	86,8	99,7	102,8	102,7	100,8
Tekniske funksjonærer med selvstendig arbeid <i>With independent work</i>		3 570	82,1	93,6	101,1	105,0	104,4	100,8
Tekniske funksjonærer med kvalifisert, rutinepreget arbeid <i>With qualified, routine work</i>		2 960	89,3	96,4	104,5	107,5	105,4	107,0
Tekniske hjelpefunksjonærer <i>Assistant technical employees</i>		2 488	84,5	101,3	112,5	115,7	112,1	107,4

Tabell 32 (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971 *Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by age, sex and occupational group. 1971*

Kjønn og stillingsgruppe	I alt	Månedsfortjeneste					
		Månedsfortjeneste i alt = 100					
		20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år
	Kr.						
MENN (forts.) MALES (cont.)							
Arbeidsledere i alt <i>Supervisors, total</i>	3 552	77,2	89,2	99,7	101,8	101,2	99,5
Arbeidsledere i sjefsstilling <i>In leading positions</i> ..	5 004	-	76,3	98,3	102,9	99,8	103,6
Arbeidsledere i verksmesterstilling <i>Work managers</i> ..	3 835	-	88,8	97,2	101,7	101,9	101,1
Arbeidsledere som direkte leder arbeidet <i>Others</i> ...	3 369	80,9	91,3	99,0	101,4	101,6	99,8
Kontorfunksjonærer i alt <i>Office employees, total</i> ..	3 646	62,8	82,8	104,9	113,7	110,9	104,5
Kontorfunksjonærer i ledende stilling <i>In leading positions</i>	5 356	-	81,6	97,9	102,5	101,6	99,3
Kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvstendig arbeid på eget ansvar <i>With qualified and independent work on own responsibility</i>	3 921	78,5	91,7	100,8	102,5	102,0	99,8
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid <i>With qualified work</i>	2 940	83,1	96,1	103,4	106,9	105,9	101,0
Kontorfunksjonærer med enkelt rutinearbeid <i>With simple routine work</i>	2 210	91,2	105,7	116,1	121,5	121,6	107,6
Butikkfunksjonærer i alt <i>Shop employees, total</i>	2 648	79,2	94,9	104,9	112,5	112,4	110,6
Lagerfunksjonærer i alt <i>Warehouse employees, total</i> ..	2 844	76,7	89,7	100,5	105,9	108,8	102,7
KVINNER FEMALES							
Tekniske funksjonærer i alt	2 204	88,7	110,8	119,0	125,7	120,9	:
Kontorfunksjonærer i alt	2 203	87,9	103,9	110,3	113,7	119,1	118,9
Kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvstendig arbeid på eget ansvar	3 318	73,8	91,3	98,6	101,5	105,5	101,7
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid	2 522	88,2	97,3	102,6	105,6	107,0	104,8
Kontorfunksjonærer med enkelt rutinearbeid	1 914	96,3	109,7	110,5	113,0	115,9	117,5
Butikkfunksjonærer i alt	1 973	83,9	99,8	103,8	107,5	105,4	107,3

3. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter alder

I alle stillingsgrupper for ansatte i varehandel i årene 1960, 1967 og 1971 var fortjenesten lavest i de yngste aldersklassene. For mannlige ansatte steg fortjenesten med alderen i de fleste grupper til aldersklassen 40-49 år for deretter å gå noe ned. Forskjellen i fortjeneste mellom aldersklassene med den høyeste og laveste fortjeneste var for alle stillingsgrupper, unntatt transportarbeidere, blitt noe mindre fra 1960 til 1971.

For kvinnelige kontorfunksjonærer i 1960 og 1967 steg fortjenesten med alderen inntil aldersklassen 60-69 år. I 1971 var fortjenesten høyest i aldersklassen 50-59 år. For kvinnelige butikkfunksjonærer var fortjenesten i alle tre år høyest i aldersklassen 60-69 år. Også for kvinner har forskjellen mellom aldersklassene med høyeste og laveste fortjeneste blitt noe mindre fra 1960 til 1971.

Tabell 33. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter alder, kjønn og stillingsgruppe *Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by age, sex and occupational group*

Kjønn og stillingsgruppe <i>Sex and occupational group</i>	År <i>Year</i>	Månedsfortjeneste <i>Monthly earnings</i>						
		Månedsfortjeneste i alt = 100 <i>Monthly earnings total = 100</i>						
		I alt <i>Total</i>	20-24 år <i>years</i>	25-29 år <i>years</i>	30-39 år <i>years</i>	40-49 år <i>years</i>	50-59 år <i>years</i>	60-69 år <i>years</i>
		Kr.						
MENN MALES								
Kontorfunksjonærer	1960	1 531	61,7	84,6	104,2	110,4	110,1	109,1
Office employees	1967	2 445	65,3	89,7	108,5	113,9	109,7	104,0
	1971	3 346	66,8	88,9	110,2	114,0	107,6	100,4
Butikkfunksjonærer	1960	1 095	76,4	95,1	106,3	112,1	115,3	116,4
Shop employees	1967	1 679	83,0	101,4	112,8	115,8	116,6	114,5
	1971	2 320	84,9	101,3	111,5	114,7	113,3	110,4
Lagerfunksjonærer	1960	1 138	80,2	94,7	103,4	108,3	109,9	106,6
Warehouse employees ..	1967	1 750	83,4	99,8	107,7	111,0	110,1	106,2
	1971	2 383	87,1	98,9	106,5	111,1	108,0	102,6

Tabell 33 (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter alder, kjønn og stillingsgruppe *Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by age, sex and occupational group*

Kjønn og stillingsgruppe		År	Månedsfortjeneste					
			Månedsfortjeneste i alt = 100					
			I alt	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59
			år	år	år	år	år	år
Kr.								
MENN (forts.) MALES (cont.)								
Transportarbeidere	1960	999	93,6	99,1	102,3	103,6	103,8	101,9
Transport workers ...	1967	1 586	94,9	102,8	105,5	106,4	107,1	104,3
	1971	2 174	95,2	103,1	106,3	105,5	105,2	102,1
Salgsfunksjonærer	1960	1 640	68,6	86,8	101,9	108,0	105,6	101,8
Sales employees	1967	2 618	69,5	90,3	105,3	109,4	104,2	96,7
	1971	3 501	75,0	91,4	105,2	109,5	102,8	95,8
KVINNER FEMALES								
Kontorfunksjonærer	1960	922	88,2	104,4	111,6	115,3	119,4	124,0
Office employees	1967	1 446	90,9	109,4	116,9	121,6	121,0	122,8
	1971	2 049	90,9	107,3	112,9	115,9	118,9	117,2
Butikkfunksjonærer	1960	737	88,3	105,6	111,7	116,3	119,7	121,8
Shop employees	1967	1 135	91,8	115,2	118,5	122,4	125,7	123,2
	1971	1 619	91,0	112,2	114,3	116,2	119,7	121,2

For mannlige kontorfunksjonærer steg månedsfortjenesten i 1971 i de enkelte stillingsgrupper inntil aldersklassene 30-39 år og 40-49 år. Forskjellen mellom aldersklassene med høyeste og laveste månedsfortjeneste varierte fra 18,0 prosent i stillingsgruppen kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid til 42,4 prosent for kontorfunksjonærer i ledende stilling. For høyere mannlige butikkfunksjonærer steg fortjenesten med alderen til aldersklassen 60-69 år og for lavere butikkfunksjonærer til aldersklassen 50-59 år. Lagerfunksjonærer og salgsfunksjonærer hadde høyeste månedsfortjeneste i aldersklassen 40-49 år. Transportarbeidere hadde den høyeste fortjenesten i aldersklassen 30-39 år.

For de kvinnelige lavere butikkfunksjonærer steg fortjenesten med alderen til aldersklassen 60-69 år. Fortjenesten i denne aldersklassen lå 30,3 prosent høyere enn i aldersklassen 20-24 år. I de øvrige stillingsgrupper nådde fortjenesten sitt maksimum i aldersklassene 40-49 år og 50-59 år, og månedsfortjenesten varierte mindre med alderen enn hva tilfelle var for lavere butikkfunksjonærer.

Tabell 34. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971 *Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by age, sex and occupational group. 1971*

Kjønn og stillingsgruppe Sex and occupational group	Månedsfortjeneste Monthly earnings							
	I alt Total	Månedsfortjeneste i alt = 100 Monthly earnings total = 100						
		20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
		år years	år years	år years	år years	år years	år years	
MENN MALES		Kr.						
Kontorfunksjonærer i alt Office employees, total ...	3 346	66,8	88,9	110,2	114,0	107,6	100,4	
Kontorfunksjonærer i ledende stilling In leading position	4 283	72,7	87,7	100,5	103,5	101,3	97,7	
Kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvstendig arbeid på eget ansvar With qualified and independent work on own responsibility	3 586	80,5	93,6	106,2	103,8	98,3	97,0	
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid With qualified work	2 665	89,6	99,5	105,7	105,1	102,2	98,7	
Kontorfunksjonærer med rutinepreget arbeid With simple routine work	2 010	94,7	108,0	116,0	116,6	114,7	104,5	
Butikkfunksjonærer i alt Shop employees, total	2 320	84,9	101,3	111,5	114,7	113,3	110,4	
Høyere butikkfunksjonærer Higher shop employees	2 895	87,4	94,1	101,6	103,0	102,2	103,3	
Lavere butikkfunksjonærer Shop assistants	2 043	93,0	107,0	112,5	114,2	114,7	110,7	
Lagerfunksjonærer i alt Warehouse employees, total .	2 383	87,1	98,9	106,5	111,1	108,0	102,6	
Høyere lagerfunksjonærer Higher warehouse employees .	2 893	84,4	92,2	99,0	105,5	101,7	98,9	
Lavere lagerfunksjonærer Warehouse assistants	2 190	93,4	103,2	108,8	109,3	107,3	102,9	

Tabell 34 (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971 *Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by age, sex and occupational group. 1971*

Kjønn og stillingsgruppe	Månedsfortjeneste						
	Månedsfortjeneste i alt = 100						
	I alt	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-69
		år	år	år	år	år	år
	Kr.						
MENN (forts.) MALES (cont.)							
Transportarbeidere i alt <i>Transport workers, total</i> ..	2 174	95,2	103,1	106,3	105,5	105,2	102,1
Salgsfunksjonærer i alt <i>Sales employees, total</i>	3 501	75,0	91,4	105,2	109,5	102,8	95,8
KVINNER FEMALES							
Kontorfunksjonærer i alt	2 049	90,9	107,3	112,9	115,9	118,9	117,2
Kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvstending arbeid på eget ansvar	2 978	88,7	94,5	98,2	103,7	105,5	100,4
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid	2 354	92,2	101,0	103,4	104,8	103,9	103,2
Kontorfunksjonærer med rutinepreget arbeid	1 760	99,2	112,3	113,2	111,8	117,6	114,8
Butikkfunksjonærer i alt	1 619	91,0	112,2	114,3	116,2	119,7	121,2
Høyere butikkfunksjonærer	2 471	89,0	96,2	100,3	102,3	101,3	99,8
Lavere butikkfunksjonærer	1 583	92,6	113,2	114,3	115,9	119,4	120,7
Lagerfunksjonærer i alt	1 825	90,2	104,2	105,9	110,7	112,6	111,4

4. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter alder

For mannlige kontorfunksjonærer i bank- og forsikringsvirksomhet i 1960 og 1965 steg månedsfortjenesten med alderen fram til aldersklassen 60-69 år. I 1971 var den høyeste fortjenesten nådd i aldersklassen 50-59 år. For kvinner var fortjenesten høyest i alle tre årene i aldersklassen 60-69 år. Også for kontorfunksjonærer i bank- og forsikringsvirksomhet har variasjonene i månedsfortjenesten etter alder blitt mindre fra 1960 til 1971.

For ansatte i bank- og forsikringsvirksomhet kan en ikke skaffe opplysninger om månedsfortjenesten etter alder og stillingsgruppe. Tabell 36 viser månedsfortjenesten i 1971 etter alder og type av bank- og forsikringsselskaper. Disse tallene dekker imidlertid over store ulikheter i stillingsstrukturen i de ulike typer av foretak.

Tabell 35. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for kontorfunksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter alder og kjønn *Average monthly earnings of office employees in banking and insurance activity by age and sex*

Kjønn Sex	År Year	Månedsfortjeneste Monthly earnings						
		Månedsfortjeneste i alt = 100 Monthly earnings total = 100						
		I alt Total	20-24 år years	25-29 år years	30-39 år years	40-49 år years	50-59 år years	60-69 år years
		Kr.						
MENN MALES								
Bankvirksomhet	1960	1 576	53,6	76,3	95,6	113,6	120,5	130,7
Banking	1965	2 181	60,2	83,0	106,6	120,1	129,1	135,4
	1971	3 320	60,6	85,1	104,8	124,4	131,2	129,4
Forsikringsvirksomhet	1960	1 869	47,7	72,3	97,3	114,0	118,6	122,6
Insurance activity ...	1965	2 776	52,0	73,1	97,4	112,2	119,8	123,6
	1971	4 507	50,6	72,4	96,6	111,1	119,7	113,0
KVINNER FEMALES								
Bankvirksomhet	1960	1 016	78,6	102,1	122,6	129,2	133,6	136,6
	1965	1 408	87,9	115,1	132,0	139,4	140,8	146,0
	1971	2 256	82,6	108,0	122,7	132,5	134,0	139,8
Forsikringsvirksomhet.	1960	1 071	75,6	98,9	116,6	124,4	134,4	138,0
	1965	1 495	82,1	106,0	119,7	126,8	132,2	139,0
	1971	2 536	77,5	99,6	110,9	119,0	125,1	127,1

Tabell 36. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter alder, kjønn og type av virksomhet. 1971 *Average monthly earnings of employees in banking and insurance activity by age, sex and type of establishments. 1971*

Kjønn og type av virksomhet <i>Sex and type of establishment</i>	I alt <i>Total</i>	Månedsfortjeneste <i>Monthly earnings</i>					
		Månedsfortjeneste i alt = 100 <i>Monthly earnings total = 100</i>					
		20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-69
		år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>
		Kr.					
MENN <i>MALES</i>							
Alle banker ¹⁾ <i>Banking</i> ¹⁾	3 320	60,6	85,1	104,9	124,4	131,2	129,4
Norges Bank <i>Bank of Norway</i>	4 421	48,3	64,6	88,7	109,5	122,6	134,0
Statsbanker <i>State banks</i>	4 055	(60,5)	(79,2)	93,2	104,6	112,7	112,4
Forretningsbanker og sparebanker <i>Commercial and savings banks</i>	3 240	61,8	86,9	107,0	125,7	130,1	127,7
Forretningsbanker <i>Commercial banks</i>	3 370	60,5	85,5	105,9	124,9	130,7	128,8
Sparebanker <i>Savings banks</i>	2 977	65,2	90,4	109,3	126,4	127,1	125,7
Forsikringsvirksomhet <i>Insurance activity</i>	4 447	51,0	73,4	97,3	112,2	119,2	108,8
Livsforsikringsselskaper <i>Life insurance</i>	4 282	52,7	76,4	101,7	119,3	117,6	112,5
Skadeforsikringsselskaper <i>Non-life insurance</i> ...	4 518	50,4	72,1	95,5	109,5	119,5	107,3
KVINNER <i>FEMALES</i>							
Alle banker ¹⁾	2 256	82,6	108,0	122,8	132,5	134,0	139,9
Norges Bank	3 094	68,9	83,0	104,2	113,2	111,0	(101,9)
Statsbanker	2 834	75,4	98,3	103,1	107,6	112,9	(126,7)
Forretningsbanker og sparebanker	2 181	84,9	110,6	125,2	132,5	133,7	140,8
Forretningsbanker	2 204	85,3	111,5	128,7	133,9	137,4	138,0
Sparebanker	2 145	84,1	108,8	119,6	130,8	130,4	144,5
Forsikringsvirksomhet	2 526	77,8	100,0	111,4	119,5	125,4	127,6
Livsforsikringsselskaper	2 570	77,8	99,8	111,1	121,3	121,0	129,5
Skadeforsikringsselskaper	2 506	77,6	99,8	111,6	118,8	127,6	126,1

1) Bare kontorfunksjonærer.

1) Only office employees.

5. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for kommunale arbeidstakere etter alder

Den sterke utbyggingen av lønnsstatistikken for kommunale arbeidstakere i de senere år gjør at sammenliknbare tall for månedsfortjenesten etter alder fra 1960 og fram til i dag ikke kan skaffes.

For stillingsgruppene under administrative arbeidstakere fant en den høyeste fortjenesten i 1971 i aldersklassene 50-59 og 60-69 år. For ledende tekniske arbeidstakere steg fortjenesten helt fram til aldersklassen 60-69 år, mens toppfortjenesten i de øvrige tekniske stillingsgrupper ble nådd i aldersklassene 30-39 og 40-49 år.

I 1971 nådde kvinnelige administrative arbeidstakere topplønn i aldersklassen 60-69 år, mens arbeidstakere som ikke hørte til administrative eller tekniske stillingsgrupper nådde toppfortjeneste i aldersklassen 30-39 år.

Tabell 37. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for kommunale arbeidstakere etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971 *Average monthly earnings of local government employees by age, sex and occupational group. 1971*

Kjønn og stillingsgruppe Sex and occupational group	I alt Total	Månedsfortjeneste Monthly earnings					
		Månedsfortjeneste i alt = 100 Monthly earnings total = 100					
		20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-69
		år	år	år	år	år	år
		years	years	years	years	years	years
MENN MALES	Kr. 2 842	75,8	90,6	100,6	104,0	102,6	102,1
Administrative arbeidstakere i alt Administrative employees, total	3 197	62,1	80,0	94,2	106,4	107,8	109,1
Ledende administrative arbeidstakere Administrative officers, senior grade	4 186	:	81,0	92,0	101,0	101,8	103,9
Sekretærer m.v. Secretaries etc.	3 232	(84,5)	91,4	96,3	100,6	102,7	101,5
Fullmektiger m.v. Head clerks etc.	2 695	86,5	92,4	98,0	100,8	103,7	103,5
Assistenten m.v. Clerks etc.	2 095	89,3	100,0	103,1	109,3	113,6	112,6

Tabell 37 (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for kommunale arbeidstakere etter alder, kjønn og stillingsgruppe. 1971 *Average monthly earnings of local government employees by age, sex and occupational group. 1971*

Kjønn og stillingsgruppe	Månedsfortjeneste						
	Månedsfortjeneste i alt = 100						
	I alt	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år
	Kr.						
MENN (forts.) MALES (cont.)							
Tekniske arbeidstakere i alt <i>Technical employees, total</i>	2 783	78,8	93,9	102,4	103,2	101,7	99,7
Ledende tekniske arbeidstakere <i>Technical employees, senior grade</i>	4 589	:	75,0	94,8	99,8	104,9	108,2
Underordnede ingeniører og arkitekter <i>Technical officers, junior grade</i>	3 890	:	93,4	101,5	100,4	100,0	104,0
Andre underordnede tekniske arbeidstakere <i>Other technical staff</i>	2 587	84,0	97,0	101,2	102,1	102,1	100,3
Arbeidstakere som ikke er administrative eller tekniske i alt <i>Other employees, total</i>	2 691	82,3	91,0	102,2	103,1	101,3	101,3
KVINNER <i>FEMALES</i>	2 269	83,2	97,4	104,8	105,5	106,2	110,4
Administrative arbeidstakere	2 289	83,0	95,8	102,8	107,1	110,8	115,2
Fullmektiger m.v.	2 599	88,6	94,9	99,0	100,9	103,7	103,8
Assistenter m.v.	2 090	89,1	99,6	103,8	106,9	110,3	112,5
Arbeidstakere som ikke er administrative eller tekniske i alt	2 220	82,3	101,2	109,3	102,2	101,6	106,8

VI. ANSATTE OG GJENNOMSNIITTLIG FORTJENESTE ETTER BEDRIFTENS GEOGRAFISKE BELIGGENHET OG STØRRELSE

I lønnsstatistikken er det for de fleste lønnstakergrupper beregnet fortjenestetall særskilt for Oslo og landet ellers. For enkelte lønnstakergrupper foreligger også opplysninger om fortjenestnivået i de forskjellige handelsfelt eller for en annen relativt grov geografisk inndeling. I all lønnsstatistikk er Oslo skilt ut fra Østre handelsfelt.

For både menn og kvinner var den relative andel av arbeidstakere i Oslo i forhold til landet ellers blitt mindre fra 1965 til 1967 for alle næringer. Fortjenesten for alle lønnstakergrupper var høyere i Oslo enn i landet ellers. Det ser ut til at den relative forskjell i fortjenesten mellom Oslo og landet ellers var blitt noe mindre fra 1965 til 1971.

Det utarbeides fortjenestetall etter bedriftens størrelse for arbeidere i bergverksdrift og industri, for ansatte i varehandel og for ansatte i bank- og forsikringsvirksomhet. Sysselsettingen ifølge Statistisk Sentralbyrås bedrifts- og foretaksregister er nyttet som mål for bedriftens størrelse. Sysselsettingen er definert som den gjennomsnittlige sysselsettingen pr. år i bedriften (inkl. eiere, familiearbeidskraft og deltidsansatte). Også for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter er det utarbeidd fortjenestetall etter bedriftens størrelse. I denne statistikken er bedriftens størrelse målt i antall ansatte funksjonærer.

Fortjenestetallene etter bedriftens størrelse er som regel kombinert med fortjenestetall etter landsdel. Det er ikke gitt noen samlet oversikt over fortjenesten etter bedriftens størrelse, men kommentarer og tabeller er tatt inn i de følgende avsnitt om de enkelte næringsgrupper.

Tabell 38. Enkelte hovedgrupper av lønnstakere i Oslo og landet ellers *Major groups of wage earners in Oslo and rest of the country*

Lønnstakergruppe Group of wage earners	År Year	Menn Males				Kvinner Females			
		Hele landet	Oslo	Landet ellers	I alt Total	Hele landet	Oslo	Landet ellers	I alt Total
		The whole country		Rest of the country		The whole country		Rest of the country	
				Prosent Per cent				Prosent Per cent	
Industri: Manufacturing:									
Voksne arbeidere Adult workers	1965	175 880	16,1	83,9	100,0	38 020	21,3	78,7	100,0
	1971	182 291	12,7	87,3	100,0	36 805	16,5	83,5	100,0
Funksjonærer Employees	1965	41 065	39,4	60,6	100,0	12 732	45,2	54,8	100,0
	1971	54 404	34,0	66,0	100,0	15 348	38,1	61,9	100,0
Varehandel Wholesale and retail trade	1967	46 172	34,9	65,1	100,0	37 330	27,8	72,2	100,0
	1971	49 972	34,6	65,4	100,0	36 584	27,5	72,5	100,0
Forretnings- og sparebanker Commercial and savings banks .	1965	6 610	39,1	60,9	100,0	3 434	34,4	65,6	100,0
	1971	8 463	38,9	61,1	100,0	5 699	32,8	67,2	100,0
Forsikringsvirksomhet Insurance activity	1965	2 266	68,9	31,1	100,0	2 827	71,0	29,0	100,0
	1971	2 547	68,8	31,2	100,0	2 973	71,0	29,0	100,0

Tabell 39. Gjennomsnittsførtjeneste for enkelte hovedgrupper av lønnstakere i Oslo og landet ellers *Average earnings of major groups of wage earners in Oslo and rest of the country*

Lønnstakergruppe <i>Group of wage earners</i>	År <i>Year</i>	Tids- enhet <i>Time unit</i>	Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
			Fortjeneste <i>Earnings</i>		Hele landet = 100	Fortjeneste <i>Earnings</i>		Hele landet = 100
			Hele landet	Landet		Hele landet	Landet	
			<i>The whole country</i>	<i>Oslo</i>	<i>Rest of the country</i>	<i>The whole country</i>	<i>Oslo</i>	<i>Rest of the country</i>
			Kr.			Kr.		
Industri: <i>Manufacturing:</i>								
Voksne arbeidere <i>Adult workers</i>	1965	Time	9,03	110,7	98,0	6,36	111,3	97,0
	1971	Hours	15,43	108,9	98,7	11,59	107,0	98,5
Funksjonærer <i>Employees</i> ...	1965	Måned	2 296	105,7	96,3	1 332	108,9	92,7
	1971	Month	3 619	106,2	96,8	2 195	109,7	94,0
Varehandel <i>Wholesale and retail trade</i>	1967	Måned	1 915	118,7	90,0	1 226	122,6	91,3
	1971	Month	2 659	117,9	90,6	1 752	121,9	91,8
Forretnings- og sparebanker <i>Commercial and savings banks</i> .	1965	Måned	2 124	110,4	93,3	1 350	113,3	93,0
	1971	Month	3 240	107,4	95,3	2 181	111,6	94,4
Forsikringsvirksomhet <i>Insurance activity</i>	1965	Måned	2 776	103,1	93,2	1 495	103,0	92,6
	1971	Month	4 507	102,7	94,2	2 536	102,7	93,5

1. Arbeidere og gjennomsnittlig timefortjeneste i bergverksdrift og industri etter bedriftens geografiske beliggenhet og størrelse

Både i lønnstellingene for 1960, 1965 og 1971 er arbeidere og gjennomsnittlig timefortjeneste gruppert etter handelsområde. For hele landet økte tallet på voksne menn fra 1960 til 1965 med 5 922 og fra 1965 til 1971 med 6 411 arbeidere. Fra 1965 til 1971 var det en relativt sterk nedgang i tallet på mannlige arbeidere i Oslo (-17,8 prosent), mens det var en øking i landet ellers fra 2,6 prosent i Østre handelsfelt til 18,5 prosent i Midtre handelsfelt.

For voksne kvinner viser tallene en noe annen utvikling. Fra 1960 til 1965 gikk tallet på ansatte i hele landet ned med 3 071 eller 7,5 prosent, og fra 1965 til 1971 var det en ytterligere nedgang på 1 215 eller 3,2 prosent. Fra 1960 til 1965 viste Nordre handelsfelt stigning i tallet på voksne kvinner, mens det var nedgang for de øvrige handelsfelter. Fra 1965 til 1971 viste Østre og Nordre handelsfelt stigning, mens det var nedgang i Oslo, Vestre og Midtre handelsfelt.

Tabell 40. Arbeidere og formenn i bergverksdrift og industri etter handelsfelt og stillingsgruppe
Workers and foremen in mining and manufacturing by trade region and occupational group

Stillingsgruppe <i>Occupational group</i>	År <i>Year</i>	Hele landet <i>The whole country</i>	Oslo	Østre handelsfelt <i>Eastern region</i>	Vestre handelsfelt <i>Western region</i>	Midtre handelsfelt <i>Central region</i>	Nordre handelsfelt <i>Northern region</i>
Voksne menn <i>Adult males</i>	1960	169 958	27 660	82 055	34 192	19 128	6 923
	1965	175 880	28 251	84 068	36 205	19 946	7 410
	1971	182 291	23 233	86 223	41 119	23 632	8 084
Driftsarbeidere <i>Indirect production workers</i>	1960	36 991	4 625	19 621	6 760	4 007	1 978
	1965	37 415	4 432	19 455	7 021	4 457	2 050
	1971	34 986	3 705	16 738	7 903	4 623	2 017
Produksjonsarbeidere <i>Direct production workers</i>	1960	132 967	23 035	62 434	27 432	15 121	4 945
	1965	138 465	23 819	64 613	29 184	15 489	5 360
	1971	147 305	19 528	69 485	33 216	19 009	6 067
Voksne kvinner <i>Adult females</i>	1960	41 091	8 980	14 317	12 744	3 814	1 236
	1965	38 020	8 079	13 893	10 971	3 677	1 400
	1971	36 805	6 085	15 183	10 214	3 547	1 776
Driftsarbeidere <i>Indirect production workers</i>	1960	1 797	366	807	391	206	27
	1965	2 050	366	863	475	269	77
	1971	1 532	229	572	416	263	52
Produksjonsarbeidere <i>Direct production workers</i>	1960	39 294	8 614	13 510	12 353	3 608	1 209
	1965	35 970	7 713	13 030	10 496	3 408	1 323
	1971	35 273	5 856	14 611	9 798	3 284	1 724
Formenn, menn <i>Foremen, males</i>	1960	5 365	991	2 028	1 521	560	265
	1965	6 113	1 023	2 445	1 579	719	347
	1971	5 757	879	2 345	1 510	689	334
Formenn, kvinner <i>Foremen, females</i> ...	1960	397	122	107	142	19	7
	1965	449	88	162	159	28	12
	1971	422	67	168	125	43	19
Unge arbeidere, menn <i>Young workers, males</i>	1960	10 008	2 164	4 423	2 250	883	288
	1965	14 240	2 953	6 399	3 236	1 230	422
	1971	10 868	1 837	4 652	2 961	1 048	370
Unge arbeidere, kvinner <i>Young workers, females</i>	1960	3 194	484	1 639	773	221	77
	1965	2 972	394	1 317	825	277	159
	1971	3 873	393	1 675	1 138	418	249
Arbeidere i alt <i>Workers, total</i>	1960	230 013	40 401	104 569	51 622	24 625	8 796
	1965	237 674	40 788	108 284	52 975	25 877	9 750
	1971	240 016	32 494	110 246	57 067	29 377	10 832
Bedrifter <i>Establishments</i>	1960	8 295	1 494	3 484	1 832	1 025	460
	1965	7 768	1 338	3 295	1 715	971	449
	1971	7 302	1 049	3 151	1 719	930	453
Arbeidere pr. bedrift <i>Workers per establishment</i>	1960	28	27	30	28	24	19
	1965	31	30	33	31	27	22
	1971	33	31	35	33	32	24

Av de mannlige arbeidere var de fleste sysselsatt i metallindustrien i alle handelsfelt. I Oslo var 61,8 prosent av mennene i denne industrien, i Nordre handelsfelt 27,3 prosent. I Oslo var det ellers relativt stor sysselsetting i grafisk industri, som hadde 13,1 prosent av ansatte i Oslo i alt. I Østre handelsfelt var det ved siden av metallindustrien treforedlingsindustrien som hadde størst sysselsetting. I Vestre handelsfelt hadde elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri 10,3 prosent av de mannlige arbeidere. I Midtre handelsfelt hadde ingen tariffgrupper, unntatt metallindustrien, mer enn 10 prosent av sysselsatte menn. I Nordre handelsfelt sysselsatte malmgruver og øvrig industri 18,8 prosent av de mannlige arbeidere og filetfabrikker, dypfrysing av fisk 14,8 prosent.

I Oslo var også de kvinnelige arbeidere sterkest representert i metallindustrien og grafisk industri med henholdsvis 27,0 og 14,4 prosent av de ansatte. I Østre handelsfelt sysselsatte metallindustrien 20,3 og bekledningsindustrien 17,5 prosent av de ansatte. I Vestre handelsfelt var 27,0 prosent av de ansatte sysselsatt i tekstilindustrien, 20,5 prosent i bekledningsindustrien og 16,1 prosent ved hermetikkfabrikkene. I Midtre handelsfelt arbeidet 29,9 prosent av kvinnene i bekledningsindustrien, 12,6 prosent i metallindustrien og 10,7 prosent ved filetfabrikker, dypfrysing av fisk. Nordre handelsfelt var dominert av fiskeindustrien. 58,3 prosent av kvinnene arbeidet ved

filetfabrikker, dypfrysing av fisk, 16,0 prosent ved annen tilvirking av fisk og 4,0 prosent ved hermetikkfabrikkene.

Tabell 41. Arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt, kjønn og tariffområde. 1971
Workers in mining and manufacturing by trade region, sex and collective agreement group. 1971

Kjønn og tariffområde Sex and collective agreement group	Hele landet The whole country	Oslo	Østre handels- felt Eastern region	Vestre handels- felt Western region	Midtre handels- felt Central region	Nordre handels- felt Northern region
			Prosent	Per cent		
VOKSNE MENN ADULT MALES	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Slakterier, pølsemakerier Slaughtering and preparation of meat	1,7	1,2	1,3	2,3	2,2	4,2
Meierier Dairies	1,3	1,3	0,9	1,4	2,6	2,4
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk Quick- freezing of fish	1,0	-	:	0,5	1,4	14,8
Annen tilvirking av fisk Other processing of fish	0,7	:	:	1,2	0,7	7,6
Bakerier og konditorier Manufacture of perishable bakery products	1,2	2,0	1,0	1,4	1,0	1,6
Annen næringsmiddelindustri Other food manu- facturing industries	2,3	3,1	1,7	3,3	1,8	1,7
Bryggerier og mineralvannfabrikker Beverage industries	1,4	3,9	0,9	1,2	1,0	2,1
Tekstilindustri Manufacture of textiles	1,8	0,3	1,1	4,9	1,1	0,2
Skofabrikker Manufacture of footwear except rubber footwear	0,4	0,1	0,5	0,6	0,2	-
Beklekningsindustri Manufacture of wearing apparel	0,7	0,5	0,5	0,8	1,6	0,1
Sagbruk og høvlerier Sawmills and planing mills	3,5	0,3	5,6	0,4	5,7	0,6
Bygningssnekkerier Manufacture of wooden fixtures	1,9	0,9	2,0	2,1	2,0	2,1
Trehusfabrikker Prefabrication of wooden houses	1,0	-	1,3	0,5	2,0	0,1
Møbelfabrikker Manufacture of furniture	2,2	0,1	1,6	5,6	1,1	0,1
Annen trevareindustri Manufacture of other wood products	2,0	1,1	3,1	0,7	2,0	0,9
Treforedlingsindustri Manufacture of pulp and paper	6,4	-	11,8	0,5	5,2	-
Papir- og pappvareindustri Manufacture of paper and paperboard products	1,0	1,5	1,5	0,3	0,3	-
Grafisk industri Printing, publishing and allied industries	3,4	13,1	1,4	2,9	2,0	2,4
Elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri Electrochemical and electrometallurgical industries	7,0	-	7,3	10,3	8,6	2,2
Sildoljefabrikker Manufacture of herring oil and fish meal	0,8	-	:	1,6	0,8	6,8
Plastfabrikker Manufacture of plastic products	1,3	0,6	1,8	1,1	1,0	-
Kjemisk industri ellers Manufacture of other chemical products	4,5	3,5	7,1	2,1	1,6	0,4
Betongvarefabrikker Manufacture of cement products	1,3	1,0	1,3	1,2	1,5	1,1
Jord- og steinindustri ellers Manufacture of other non-metallic mineral products	2,7	0,7	3,7	2,3	2,3	2,5
Metallindustri i alt Metal manufacturing, total	45,4	61,8	41,6	48,6	43,0	27,3
Malmgruver og industri ikke nevnt ovenfor Metal mining and manufacturing not elsewhere mentioned	3,1	3,0	1,0	2,2	7,3	18,8
VOKSNE KVINNER ADULT FEMALES	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Slakterier, pølsemakerier	3,4	1,8	3,1	3,5	4,2	9,0
Meierier	1,2	0,9	0,8	1,7	1,7	1,4
Hermetikkfabrikker	5,7	0,1	1,6	16,1	3,9	4,0
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk	4,2	-	0,2	0,9	10,7	58,3
Annen tilvirking av fisk	1,9	-	0,1	2,8	3,1	16,0
Bakerier, konditorier	1,5	1,4	1,3	1,8	1,9	0,8
Sjokolade- og dropsfabrikker	2,6	11,1	0,6	0,2	5,1	-
Næringsmiddelindustri ellers	4,2	3,8	6,8	1,7	2,0	0,8

Tabell 41 (forts.). Arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt, kjønn og tariffområde.
1971 *Workers in mining and manufacturing by trade region, sex and collective agreement group. 1971*

Kjønn og tariffområde	Hele landet	Oslo	Østre handelsfelt	Vestre handelsfelt	Midtre handelsfelt	Nordre handelsfelt
Prosent						
VOKSNE KVINNER (forts.) ADULT FEMALES (cont.)						
Tekstilindustri	12,8	2,1	10,7	27,0	6,0	-
Skofabrikker	2,5	0,2	4,2	2,1	1,4	-
Bekledningsindustri	17,8	11,4	17,5	20,5	29,9	2,8
Møbel- og annen trevareindustri	2,5	3,3	2,2	3,2	1,4	0,4
Treforedlingsindustri	2,7	-	6,0	0,4	1,9	-
Papir- og pappvareindustri	3,1	4,8	4,5	1,1	2,0	0,2
Grafisk industri	4,4	14,4	1,9	2,9	3,1	2,7
Plastfabrikker	2,1	2,2	2,8	1,6	1,8	0,5
Kjemisk industri ellers	5,9	5,3	9,0	2,9	4,3	0,5
Metallindustri i alt	15,7	27,0	20,3	5,8	12,6	0,5
Industri ikke nevnt ovenfor	5,8	10,2	6,4	3,8	3,0	2,1

Den gjennomsnittlige timefortjeneste i bergverksdrift og industri var høyere i Oslo enn i de øvrige handelsfelt både for menn og kvinner. I 1957 var fortjenesten for menn i Oslo 11,8 prosent høyere enn i landet ellers og i 1960 13,5 prosent høyere. For kvinner var fortjenesten i Oslo 12,8 prosent høyere enn i landet ellers i 1957 og 18,4 prosent høyere i 1960. I 1971 var forskjellen 10,3 for menn og 8,6 prosent for kvinner. Det ser ut til at forskjellen i fortjenestenivået har blitt noe mindre fra 1957 til 1971.

Tabell 42. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn. Oslo og landet ellers *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by sex. Oslo and rest of the country*

År Year	Voksne menn <i>Adult males</i>			Voksne kvinner <i>Adult females</i>		
	Timefortjeneste i <i>Hourly earnings in</i>		Timefortjeneste i Oslo. Landet ellers = 100 <i>Hourly earnings in Oslo. Rest of the country = 100</i>	Timefortjeneste i <i>Hourly earnings in</i>		Timefortjeneste i Oslo. Landet ellers = 100 <i>Hourly earnings in Oslo. Rest of the country = 100</i>
	Oslo	Landet ellers <i>Rest of the country</i>		Oslo	Landet ellers <i>Rest of the country</i>	
	Kr.	Kr.		Kr.	Kr.	
1957	5,76	5,15	111,8	3,88	3,44	112,8
1960	6,98	6,15	113,5	4,83	4,08	118,4
1965	10,00	8,85	113,0	7,08	6,17	114,7
1971	16,80	15,23	110,3	12,40	11,42	108,6

Tabell 43. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt og kjønn *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by trade region and sex*

Timefortjeneste <i>Hourly earnings</i>									
Timefortjeneste i hele landet = 100									
<i>Hourly earnings in the whole country = 100</i>									
Kjønn Sex År Year	Arbeidere Workers	I alt Total	Oslo	Oslo- fjord- området Region by Oslo- fjord	Østre handels- felt Eastern region	Søndre handels- felt Southern region	Vestre handels- felt Western region	Midtre håndels- felt Central region	Nordre handels- felt Northern region
Kr.									
VOKSNE MENN ADULT MALES									
1957	170 761	5,25	109,7	102,1	98,1	97,5	94,5	95,8	96,8
1960	169 958	6,28	111,1	102,4	96,3	97,9	94,9	94,4	92,7
1965	175 880	9,03	110,7	100,0		99,1	95,6	95,0	96,7
1971	182 291	15,43	108,9	100,6			97,3	95,4	95,7
VOKSNE KVINNER ADULT FEMALES									
1957	44 338	3,54	109,6	103,1	99,2	94,4	94,1	92,9	99,2
1960	41 091	4,24	113,9	102,1	97,9	92,7	92,7	92,9	100,0
1965	38 020	6,36	111,3	99,7		92,6	94,0	95,1	104,4
1971	36 805	11,59	107,0	101,0			94,4	96,4	106,2

Den eventuelle tilnærming i fortjenestenivået mellom Oslo og landet ellers gir seg også utslag i tallene for fortjenestenivået i handelsfeltene i prosent av landsgjennomsnittet. Både for menn og kvinner økte det relative fortjenestenivå fra 1957 til 1971 i alle handelsfelt, men ikke i Oslo.

Blant faktorer som kunne tenkes å virke inn på gjennomsnittsførtjenesten i de enkelte handelsfelt kan nevnes den relative betydning av de ulike tariffområder og andelen av arbeid utført på tidlønn, akkord, overtid, skift etc. Også innen de fleste tariffområder var imidlertid fortjenesten høyere i Oslo enn i landet ellers.

For voksne menn lå fortjenesten i Oslo i 1971 8,9 prosent høyere enn gjennomsnittsførtjenester for hele landet. Dette skyldes bl.a. at 13,1 prosent av mennene i Oslo var sysselsatt i grafisk industri og 61,8 prosent i metallindustrien. Begge disse områder hadde et relativt høyt fortjenestenivå. Lavest var fortjenesten for menn i Midtre handelsfelt. Tekstil- og bekledningsindustrien og treindustrien med et relativt lavt fortjenestenivå var sterkt representert i Midtre handelsfelt.

For kvinner lå fortjenesten i Nordre handelsfelt 6,2 prosent høyere enn gjennomsnittsførtjenesten for hele landet. Dette skyldes at 58,3 prosent av kvinnene i dette handelsfelt var sysselsatt ved filetfabrikker, dypfrysing av fisk som hadde et relativt høyt fortjenestenivå. I tekstilindustri og bekledningsindustri var fortjenesten for kvinner relativt lav. Begge grupper var sterkt representert i Vestre og Midtre handelsfelt.

Tabell 44. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt, kjønn og tariffområde. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by trade region, sex and collective agreement group. 1971*

Kjønn og tariffområde <i>Sex and collective agreement group</i>	Arbeidere <i>Workers</i>	I alt <i>Total</i>	Timefortjeneste <i>Hourly earnings</i> Timefortjeneste i hele landet = 100 <i>Hourly earnings in the whole country = 100</i>					
			Oslo	Østre	Vestre	Midtre	Nordre	
				handels-	handels-	handels-	handels-	
				felt <i>Eastern region</i>	felt <i>Western region</i>	felt <i>Central region</i>	felt <i>Northern region</i>	
Kr.								
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>	182 291	15,43	108,9	100,6	97,3	95,4	95,7	
Slakterier, pølsemakerier <i>Slaughtering and preparation of meat</i>	3 187	14,70	109,1	99,7	99,3	100,6	91,8	
Meierier <i>Dairies</i>	2 441	13,38	116,9	98,1	100,2	95,8	100,1	
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk <i>Quick-freezing of fish</i>	1 757	14,80	-	:	86,4	90,2	104,9	
Bakerier og konditorier <i>Manufacture of perishable bakery products</i>	2 257	14,31	108,3	100,4	95,1	97,1	97,0	
Bryggerier og mineralvannfabrikker <i>Beverage industries</i>	2 574	14,52	102,5	98,4	101,7	97,2	93,0	
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i> .	3 316	13,21	:	104,6	97,6	102,5	:	
Bekledningsindustri <i>Manufacture of wearing apparel</i>	1 229	13,13	111,3	101,4	99,5	95,4	:	
Sagbruk og høvlerier <i>Sawmills and planing mills</i>	6 409	13,10	:	101,1	91,4	95,8	:	
Bygningssnekkerier <i>Manufacture of wooden fixtures</i>	3 468	14,21	119,1	101,1	99,9	91,5	88,5	
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i> .	4 021	14,08	:	101,5	99,6	94,2	:	
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	11 651	15,14	-	101,3	86,0	92,9	-	
Papir- og pappvareindustri <i>Manufacture of paper and paperboard products</i>	1 806	15,47	95,7	103,5	83,8	85,8	:	
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied industries</i>	6 163	17,42	104,4	97,6	92,8	98,5	96,0	
Plastfabrikker <i>Manufacture of plastic products</i>	2 389	14,55	98,2	104,7	89,6	91,3	:	
Betongvarefabrikker <i>Manufacture of cement products</i>	2 308	15,33	114,4	99,8	98,1	95,7	92,0	
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i>	82 579	16,11	107,1	100,7	97,8	94,2	89,1	
Metallvarefabrikker <i>Manufacture of metal products</i>	11 795	15,14	105,7	100,1	98,7	96,6	:	
Støperier <i>Iron, steel and non-ferrous metal foundries</i>	4 463	16,88	109,9	101,5	92,2	85,6	:	
Mekaniske verksteder <i>Manufacture of machinery except electrical machinery</i> ..	15 424	16,31	108,2	100,6	96,8	91,2	91,7	
Stålskipsbyggerier <i>Building and re-pairing of steel ships</i>	19 277	16,48	107,9	103,2	98,9	86,7	91,7	

Tabell 44 (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt, kjønn og tariffområde. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by trade region, sex and collective agreement group. 1971*

Kjønn og tariffområde	Arbeidere	I alt	Timefortjeneste				
			Timefortjeneste i hele landet = 100				
			Oslo	Østre handelsfelt	Vestre handelsfelt	Midtre handelsfelt	Nordre handelsfelt
Kr.							
VOKSNE MENN (forts.) ADULT MALES (cont.)							
Elektroteknisk industri Manufacture of electrical products except radio, wires and cables	6 678	16,25	105,4	98,3	99,2	89,9	:
Bilverksteder Repair of motor vehicles	6 703	14,87	117,1	98,0	96,0	94,1	90,2
VOKSNE KVINNER ADULT FEMALES	36 805	11,59	107,0	101,0	94,4	96,4	106,2
Slakterier, pølsemakerier	1 247	11,47	110,2	100,2	100,2	96,1	96,8
Hermetikkfabrikker	2 101	10,13	:	109,8	98,7	92,2	107,1
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk	1 548	12,26	-	:	83,8	89,4	105,3
Tekstilindustri	4 723	11,01	94,2	100,8	99,9	99,7	-
Bekledningsindustri	6 563	10,97	102,6	100,2	99,8	98,4	:
Papir- og pappvareindustri	1 161	11,75	96,0	105,5	87,1	84,6	:
Grafisk industri	1 607	13,14	103,3	97,2	95,1	95,8	:
Plastfabrikker	790	11,08	109,3	102,6	90,3	97,8	:
Metallindustri i alt	5 767	13,07	104,3	99,4	95,0	95,2	:
Metallvarefabrikker	2 147	12,63	108,9	98,5	96,0	102,6	:

Innen et tariffområde vil som regel den gjennomsnittlige timefortjeneste på akkordarbeid være høyere enn på tidlønt arbeid. Et større omfang av akkordarbeid skulle derfor gi en høyere timefortjeneste. Omfanget av akkordarbeid kan til dels svinge ganske sterkt fra handelsfelt til handelsfelt innen det enkelte tariffområde. Lønnsforskjellen mellom Oslo og landet ellers synes imidlertid ikke å bli forklart av omfanget av akkordarbeid, idet akkordtimeprosentene i Oslo gjennomgående ikke er høyere enn i de øvrige handelsfelt.

Både for menn og kvinner var overtidstimeprosenten høyest i Nordre handelsfelt med henholdsvis 6,5 og 3,2 prosent. Overtidstimeprosentene i de øvrige handelsfelt viser liten variasjon og har trolig ingen vesentlig betydning når det gjelder å forklare lønnsforskjellene handelsfeltene imellom.

Tabell 45. Akkordtimer og overtidstimer for arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt, kjønn og tariffområde. 1971 *Hours on piece-work and overtime of workers in mining and manufacturing by trade region, sex and collective agreement group. 1971*

Kjønn og tariffområde <i>Sex and collective agreement group</i>	I alt <i>Total</i>	Oslo	Østre handelsfelt	Vestre handelsfelt	Midtre handelsfelt	Nordre handelsfelt
			Eastern region	Western region	Central region	Northern region
			Prosent	Per cent		
AKKORDARBEID <i>HOURS ON PIECE-WORK</i>						
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>	41,3	32,6	50,9	26,5	41,3	40,0
Slakterier, pølsemakerier <i>Slaughtering and preparation of meat</i>	25,0	23,1	20,6	27,9	30,7	13,5
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk <i>Quick-freezing of fish</i>	41,1	-	:	2,3	19,3	53,9
Bryggerier og mineralvannfabrikker <i>Beverage industries</i>	70,4	81,2	54,4	71,6	78,1	66,2
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	48,9	42,7	49,8	50,1	39,4	:
Bekledningsindustri <i>Manufacture of wearing apparel</i> ..	26,6	31,0	23,3	21,5	32,8	:
Sagbruk og høvlerier <i>Sawmills and planing mills</i> ...	40,4	:	42,4	-	36,8	:
Bygningssnekkerier <i>Manufacture of wooden fixtures</i> ...	35,3	54,3	38,6	34,2	16,3	33,1
Trehusfabrikker <i>Prefabrication of wooden houses</i> ...	51,4	-	58,1	-	58,3	:
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i>	52,8	:	54,0	51,8	54,0	:
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	76,1	-	76,6	35,5	77,3	-
Papir- og pappvareindustri <i>Manufacture of paper and paperboard products</i>	46,5	34,0	55,5	14,2	2,1	:
Plastfabrikker <i>Manufacture of plastic products</i>	29,1	29,3	38,4	7,3	11,5	-
Betongvarefabrikker <i>Manufacture of cement products</i> ..	42,9	39,8	43,9	37,1	42,7	71,2
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i> ...	36,2	35,0	44,8	19,2	44,1	22,2
Metallvarefabrikker <i>Manufacture of metal products</i>	41,1	39,3	33,1	42,4	61,2	4,4
Støperier <i>Iron, steel and non-ferrous metal foundries</i>	54,0	37,3	64,2	37,9	27,7	-

Tabell 45 (forts.). Akkordtimer og overtidstimer for arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt, kjønn og tariffområde. 1971 *Hours on piece-work and overtime of workers in mining and manufacturing by trade region, sex and collective agreement group. 1971*

Kjønn og tariffområde	I alt	Oslo	Østre handels- felt	Vestre handels- felt	Midtre handels- felt	Nordre handels- felt
Prosent						
VOKSNE MENN (forts.) ADULT MALES (cont.)						
Mekaniske verksteder <i>Manufacture of machinery except electrical machinery</i>	35,5	40,4	38,2	30,1	22,5	52,3
Elektroteknisk industri <i>Manufacture of electrical products except radio, wires and cables</i>	45,3	39,2	46,9	53,3	53,8	15,8
Bilverksteder <i>Repair of motor vehicles</i>	18,9	39,3	13,9	16,8	15,9	6,9
VOKSNE KVINNER ADULT FEMALES	43,8	39,3	45,7	40,8	42,8	62,4
Hermetikkfabrikker	38,5	:	51,7	37,5	14,7	54,5
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk	63,8	:	:	55,8	22,2	80,9
Annen tilvirking av fisk	39,5	-	:	26,1	0,9	70,6
Tekstilindustri	48,4	39,0	36,0	57,4	39,1	-
Bekledningsindustri	44,8	32,4	43,9	43,3	56,5	:
Papir- og pappvareindustri	32,1	21,3	45,2	1,7	-	-
Grafisk industri	10,0	18,1	1,2	-	-	-
Plastfabrikker	32,2	60,4	35,7	17,4	4,0	-
Metallindustri	54,6	43,3	59,7	41,6	77,0	:
Metallvarefabrikker	53,2	57,6	46,9	48,1	78,8	-
OVERTIDSTIMER HOURS ON OVERTIME						
VOKSNE MENN	3,8	4,4	3,4	4,2	3,2	6,5
VOKSNE KVINNER	1,2	1,6	1,0	0,9	1,3	3,2

Den gjennomsnittlige timefortjeneste steg med bedriftens størrelse. I hele landet var fortjenesten i 1965 for voksne menn sysselsatt i bedrifter med 500 og flere sysselsatte 21,4 prosent høyere enn fortjenesten i bedrifter med 3-4 sysselsatte. For kvinner var det omtrent den samme lønnsforskjellen med 20,7 prosent høyere fortjeneste i de største bedrifter. I 1971 var forskjellen mellom fortjenesten i høyeste og laveste (1-9 sysselsatte) størrelsesgruppe henholdsvis 19,7 prosent for menn og 24,1 prosent for kvinner.

Tabell 46. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt, kjønn og bedriftens sysselsetting. 1965 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by trade region, sex and size of establishments. 1965*

Kjønn og bedriftens sysselsetting <i>Sex and size of establishments</i>	Hele landet <i>The whole country</i>	Oslo	Østre	Søndre	Vestre	Midtre	Nordre
			handels- felt <i>Eastern region</i>	handels- felt <i>Southern region</i>	handels- felt <i>Western region</i>	handels- felt <i>Central region</i>	handels- felt <i>Northern region</i>
VOKSNE MENN ADULT MALES	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
I bedrifter med: <i>Establishments with:</i>							
3- 4 sysselsatte <i>Persons employed</i>	87,4	91,7	90,5	87,2	84,8	88,7	86,5
5- 9 " " "	91,5	97,0	91,9	93,3	90,3	89,9	92,3
10- 19 " " "	93,9	98,2	93,6	95,5	93,0	92,3	96,3
20- 49 " " "	98,2	102,4	98,0	96,5	98,4	94,9	96,8
50- 99 " " "	98,1	99,2	98,6	99,2	98,1	94,1	103,6
100-199 " " "	99,6	100,1	99,0	104,5	98,5	100,0	99,3
200-499 " " "	101,7	97,6	102,4	99,2	102,3	103,0	:
500 og over <i>and over</i>	106,1	101,5	104,5	:	107,8	:	107,2
VOKSNE KVINNER ADULT FEMALES	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
I bedrifter med:							
5- 9 sysselsatte	92,1	90,8	89,3	91,5	94,1	91,1	88,1
10- 19 "	93,1	91,5	92,0	92,0	94,1	89,4	96,7
20- 49 "	96,5	95,9	96,7	100,3	97,0	94,4	96,5
50- 99 "	98,9	96,9	99,2	102,0	99,8	102,3	103,2
100-199 "	101,3	103,0	101,7	102,0	100,0	102,1	98,3
200-499 "	103,6	106,8	104,1	101,0	104,2	110,1	:
500 og over	111,2	107,6	107,3	:	109,4	:	109,5

Tabell 47. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter handelsfelt, kjønn og bedriftens sysselsetting. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by trade region, sex and size of establishments. 1971*

Kjønn og bedriftens sysselsetting <i>Sex and size of establishments</i>	Hele landet <i>The whole country</i>	Oslo	Østre handelsfelt <i>Eastern region</i>	Vestre handelsfelt <i>Western region</i>	Midtre handelsfelt <i>Central region</i>	Nordre handelsfelt <i>Northern region</i>
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
I bedrifter med: <i>Establishments with:</i>						
1- 9 sysselsatte <i>Persons employed</i>	90,2	96,0	91,1	89,6	87,4	89,6
10- 19 " "	93,2	98,7	93,0	92,8	90,6	93,2
20- 49 " "	95,9	98,9	95,7	96,8	92,9	95,3
50- 99 " "	98,3	101,2	98,3	97,6	97,6	102,4
100-199 " "	100,0	100,7	100,3	98,3	100,3	103,9
200-499 " "	101,8	98,8	102,4	100,6	102,6	:
500 og over <i>and over</i>	108,0	101,7	106,6	109,9	114,7	112,9
VOKSNE KVINNER <i>ADULT FEMALES</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
I bedrifter med:						
1- 9 sysselsatte	90,0	92,3	88,0	92,3	88,2	86,8
10- 19 "	92,4	94,9	89,6	95,2	90,5	91,6
20- 49 "	95,9	95,5	95,1	97,6	96,8	94,4
50- 99 "	97,2	99,4	97,2	97,8	96,8	105,6
100-199 "	101,3	104,4	100,7	101,3	101,1	103,8
200-499 "	103,2	99,5	105,3	104,8	108,3	:
500 og over	111,6	103,1	115,7	105,1	:	:

Også innen det enkelte tariffområde finnes en markert stigning i fortjenesten etter bedriftens størrelse. Fortjenestenivået i et geografisk område vil derfor også kunne være påvirket av fordelingen av ansatte i små og store bedrifter. I Oslo i 1971 var 60,1 prosent av arbeiderne sysselsatt ved bedrifter med mer enn 100 ansatte, og i Østre, Vestre og Midtre handelsfelt lå de tilsvarende prosenttall mellom 50 og 60 prosent. I Nordre handelsfelt var 36,6 prosent av mennene ved bedrifter med mer enn 100 ansatte. I Oslo var 55,4 prosent av kvinnene sysselsatt ved bedrifter med mer enn 100 ansatte, og i Nordre handelsfelt var det tilsvarende prosenttall 37,4 prosent.

Forskjellen i fortjenesten mellom store og små bedrifter var minst i Oslo både for menn og kvinner.

Tabell 48. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter bedriftens sysselsetting, kjønn, tariffområde og handelsfelt. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by size of establishments, sex, collective agreement group and trade region. 1971*

Kjønn, tariffområde og handelsfelt <i>Sex, collective agreement group and trade region</i>	Timefortjeneste <i>Hourly earnings</i>							
	Timefortjeneste i alt = 100 <i>Hourly earnings total = 100</i>							
	I alt <i>Total</i>	1-9 syssel- satte <i>Persons em- ployed</i>	10-19 syssel- satte <i>Persons em- ployed</i>	20-49 syssel- satte <i>Persons em- ployed</i>	50-99 syssel- satte <i>Persons em- ployed</i>	100-199 syssel- satte <i>Persons em- ployed</i>	200-499 syssel- satte <i>Persons em- ployed</i>	500 syssel- satte og over <i>Persons em- ployed</i>
Kr.								
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>								
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk <i>Quick-freezing of fish</i>								
Nordre handelsfelt <i>Northern region</i> ..	15,52	92,5	82,6	88,7	104,6	108,1	:	:
Tekstilindustri <i>Manufacture of tex- tiles</i>								
Østre handelsfelt <i>Eastern region</i> ..	13,82	:	:	96,2	107,0	98,8	99,0	-
Vestre " <i>Western</i> " ..	12,89	93,0	94,6	96,7	98,5	101,5	101,9	-
Bekledningsindustri <i>Manufacture of wearing apparel</i>								
Østre handelsfelt <i>Eastern region</i> ..	13,31	97,6	98,5	100,6	97,7	98,0	-	-
Vestre " <i>Western</i> " ..	13,06	91,8	98,5	94,4	97,7	99,1	:	:
Midtre " <i>Central</i> " ..	12,52	93,5	89,8	90,7	99,7	101,5	:	-
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i>								
Østre handelsfelt <i>Eastern region</i> ..	14,29	92,0	92,9	100,3	102,6	:	-	-
Vestre " <i>Western</i> " ..	14,03	89,2	94,7	101,9	105,1	97,6	:	-

Tabell 48 (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter bedriftens sysselsetting, kjønn, tariffområde og handelsfelt. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by size of establishments, sex, collective agreement group and trade region. 1971*

Kjønn, tariffområde og handelsfelt	I alt	Timefortjeneste							500 syssel- satte og over
		Timefortjeneste i alt = 100							
		1-9 syssel- satte	10-19 syssel- satte	20-49 syssel- satte	50-99 syssel- satte	100-199 syssel- satte	200-499 syssel- satte		
Kr.									
VOKSNE MENN (forts.) ADULT MALES (cont.)									
Boktrykkerier <i>Printing of books</i>									
Oslo	17,47	101,8	100,2	99,4	98,2	96,1	:	-	
Østre handelsfelt <i>Eastern region</i> ..	15,52	99,4	101,8	95,2	102,3	-	-	-	
Vestre " <i>Western</i> " ..	15,49	98,7	97,1	100,4	101,6	-	-	-	
Metallindustri i alt <i>Metal manufac- turing, total</i>									
Oslo	17,25	96,3	96,9	97,9	100,7	100,3	100,0	101,2	
Østre handelsfelt <i>Eastern region</i> ..	16,22	90,6	92,7	94,8	99,1	98,6	102,3	106,0	
Vestre " <i>Western</i> " ..	15,75	87,7	91,3	97,0	96,1	99,0	100,6	106,4	
Midtre " <i>Central</i> " ..	15,18	86,7	89,5	94,7	98,6	96,8	:	111,9	
Nordre " <i>Northern</i> " ..	14,35	93,9	93,4	96,7	107,4	:	:	-	
VOKSNE KVINNER <i>ADULT FEMALES</i>									
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk									
Nordre handelsfelt	12,91	:	86,8	87,1	106,4	104,3	:	:	
Tekstilindustri i alt									
Østre handelsfelt	11,10	86,8	97,9	94,8	95,0	107,7	104,3	-	
Vestre "	11,00	81,3	87,1	94,6	99,5	100,0	103,7	-	
Bekledningsindustri i alt									
Østre handelsfelt	10,99	92,2	97,2	99,0	100,6	99,8	:	-	
Vestre "	10,95	87,0	87,9	95,6	99,7	101,4	:	:	
Midtre "	10,79	88,7	88,4	94,7	103,7	101,4	:	-	
Møbelfabrikker									
Vestre handelsfelt	11,98	84,7	95,6	97,2	104,0	104,3	:	-	
Boktrykkerier									
Oslo	13,70	90,2	96,4	91,5	105,2	101,9	:	-	
Østre handelsfelt	11,57	97,9	97,1	99,1	106,4	-	-	-	
Metallindustri i alt									
Oslo	13,63	:	:	95,3	100,1	102,0	101,9	100,0	
Østre handelsfelt	12,99	90,1	83,5	94,0	90,6	98,5	103,2	116,6	
Vestre "	12,41	:	:	93,8	94,6	101,5	103,5	113,4	

a) Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter fylke

I 1971 ble det for første gang ved lønnstillingene utarbeidd fortjenestetall etter fylke.

Både for menn og kvinner var fortjenesten i Oslo, Akershus og Østfold relativt høy, i Hedmark og Oppland relativt lav, mens fortjenesten i Buskerud og Vestfold lå over gjennomsnittsfortjenesten for hele landet. Fortjenesten på Sørlandet, Vestlandet og i Trøndelag lå stort sett under landsgjennomsnittet, mens fortjenesten i de tre nordligste fylker lå over landsgjennomsnittet med unntak for Nordland (kvinner) og Troms (menn).

Menn hadde den høyeste fortjeneste i Oslo med 8,9 prosent over landsgjennomsnittet, mens fortjenesten i Nord-Trøndelag lå lavest med 10,2 prosent under landsgjennomsnittet. For kvinner var fortjenesten høyest i Finnmark fylke og lavest i Sogn og Fjordane.

Fortjenestenivået i fylkene er bestemt av fortjenestenivået i de tariffområder som dominerer i fylket. I de fylker hvor fortjenesten var relativt lav, var de langt fleste arbeidstakere sysselsatt i tekstil- og bekledningsindustri, i treindustri og i nærings- og nytelsesmiddelindustri, først og fremst i hermetikkfabrikker. I de tre nordligste fylker med relativt høy fortjeneste var arbeidstakerne for en stor del sysselsatt i fiskeindustrien som hadde et høyt fortjenestenivå. Da lønnstillingen ble holdt i 2. og 3. kvartal 1971 var det stor aktivitet i fiskeindustrien. På grunn av sesongbevegelsen må en regne med at gjennomsnittlig årsfortjeneste for ansatte i fiskeindustrien kan ligge vesentlig lavere enn timefortjenesten kan tyde på.

Tabell 49. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og fylke. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by sex and county. 1971*

Fylke County	Voksne menn Adult males				Voksne kvinner Adult females			
	Arbeidere Workers	Timefortjeneste Hourly earnings			Arbeidere Workers	Timefortjeneste Hourly earnings		
		Hele landet				Hele landet		
		I alt	=100			I alt	=100	
		Total	The whole	country = 100		Total	The whole	country = 100
		Kr.				Kr.		
Østfold	17 317	15,89	103,0	3 844	11,87	102,4		
Akershus	9 034	16,07	104,1	1 855	12,12	104,6		
Oslo	23 233	16,80	108,9	6 085	12,40	107,0		
Hedmark	6 935	14,02	90,9	1 063	11,09	95,7		
Oppland	7 592	14,44	93,6	1 680	11,55	99,7		
Buskerud	12 607	15,72	101,9	2 568	11,98	103,4		
Vestfold	12 052	16,07	104,1	1 846	11,91	102,8		
Telemark	10 214	15,62	101,2	1 096	11,11	95,9		
Aust-Agder	3 638	14,58	94,5	406	11,30	97,5		
Vest-Agder	7 418	15,51	100,5	765	10,88	93,9		
Rogaland	14 235	15,42	99,9	3 209	10,75	92,8		
Hordaland	10 486	14,73	95,5	3 144	10,78	93,0		
Bergen	6 209	15,67	101,6	1 828	11,40	98,4		
Sogn og Fjordane	3 706	15,03	97,4	480	10,53	90,9		
Møre og Romsdal	10 851	14,06	91,1	2 950	11,01	95,0		
Sør-Trøndelag	9 666	14,48	93,8	1 676	11,38	98,2		
Nord-Trøndelag	4 016	13,86	89,8	241	11,12	95,9		
Nordland	7 985	15,59	101,0	773	11,37	98,1		
Troms	2 627	14,39	93,3	570	12,05	104,0		
Finnmark	2 336	16,06	104,1	643	13,51	116,6		

2. Funksjonærer og gjennomsnittlig månedsfortjeneste i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter bedriftens beliggenhet og størrelse

For funksjonærer ved Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter foreligger opplysninger om månedsfortjenesten etter stillingsgruppe og landsdel.

For alle hovedgrupper av funksjonærer lå lønnsnivået høyere i Oslo og omegn enn i de øvrige distrikter. I distriktene utenfor Oslo lå lønnsnivået i 1971 for menn 3-14 prosent lavere for arbeidsledere og 5-20 prosent lavere for kontorfunksjonærer, mens lønnsnivået for kvinnelige kontorfunksjonærer lå 4-18 prosent lavere utenfor Oslo. Distriktsinndelingen er endret fra 1960 til 1971 slik at tallene for enkelte distrikter ikke er sammenliknbare. For de distrikter som kan sammenliknes, så det ut til at forskjellen i fortjenesten mellom Oslo og landet ellers hadde holdt seg uendret fra 1960 til 1971.

Tabell 50. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter kjønn, stillingsgruppe og fylke *Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by sex, occupational group and county*

Fylke County	Menn Males									Kvinner Females		
	Tekniske funksjonærer Technical employees			Arbeidsledere Supervisors			Kontorfunksjonærer Office employees			Kontorfunksjonærer Office employees		
	1960	1965	1971	1960	1965	1971	1960	1965	1971	1960	1965	1971
Oslo	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Østfold	97	93	93	92	91	91	95	95	93	88	88	86
Akershus	:	:	94	:	:	95	:	:	90	:	:	96
Hedmark, Oppland	90	89	86	88	88	87	82	83	82	88	84	83
Buskerud, Vestfold, Telemark	:	:	97	:	:	92	:	:	95	:	:	86
Aust-Agder, Vest-Agder	:	:	96	:	:	92	:	:	92	:	:	86
Rogaland	:	:	90	:	:	92	:	:	91	:	:	84
Vestenfjeldske ¹⁾	86	88	90	92	92	92	89	90	90	84	85	86
Nordenfjeldske ²⁾	91	89	88	88	88	87	86	86	84	82	83	82
Nord-Norge ³⁾	99	96	92	88	91	87	83	82	80	80	82	83

1) Bergen, Hordaland, Sogn og Fjordane. 2) Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag. 3) Nordland, Troms og Finnmark.

Månedsførtjenesten er for enkelte stillinger også gruppert etter både bedriftens størrelse og geografiske beliggenhet pr. 1. september 1971. Månedsførtjenesten i gjennomsnitt for hele landet steg for alle stillingsgrupper med bedriftens størrelse. I 1971 var forskjellen i førtjenesten i hele landet størst for lagerfunksjonærer. Lagerfunksjonærer ansatt i bedrifter med 100 eller flere ansatte tjente 10,9 prosent mer enn lagerfunksjonærer ansatt i bedrifter med 1-9 funksjonærer. For mannlige kontorfunksjonærer var forskjellen i førtjenesten i store og små bedrifter 10,4 prosent og for kvinnelige kontorfunksjonærer 9,4 prosent. I Oslo hadde bedriftens størrelse tilsynelatende mindre innvirkning på lønnsnivået enn i landet ellers.

Tabell 51. Gjennomsnittlig månedsførtjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter bedriftens størrelse, kjønn og stillingsgruppe. 1971 *Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by size of establishments, sex and occupational group. 1971*

Kjønn, bedriftens størrelse og stillingsgruppe <i>Sex, size of establishments and occupational group</i>	Månedsførtjeneste <i>Monthly earnings</i>		
	Hele landet <i>The whole country</i>	Oslo	Landet ellers <i>Rest of the country</i>
MENN MALES			
Tekniske funksjonærer <i>Technical employees</i>	100,0	100,0	100,0
I bedrifter med: <i>Establishments with:</i>			
1- 9 funksjonærer <i>Persons employed</i>	92,6	102,1	92,6
10-24 " " "	96,0	104,6	95,7
25-49 " " "	95,9	94,6	98,1
50-99 " " "	99,1	101,8	100,1
100 og flere funksjonærer <i>and more</i>	101,6	99,8	101,6
Arbeidsledere <i>Supervisors</i>	100,0	100,0	100,0
I bedrifter med:			
1- 9 funksjonærer	97,2	101,4	97,6
10-24 "	97,0	101,2	96,6
25-49 "	97,4	97,5	98,4
50-99 "	99,7	97,7	100,5
100 og flere funksjonærer	102,6	100,7	102,5
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	100,0	100,0	100,0
I bedrifter med:			
1- 9 funksjonærer	93,8	101,7	95,6
10-24 "	95,9	105,8	96,9
25-49 "	96,6	97,7	98,1
50-99 "	97,7	97,1	99,5
100 og flere funksjonærer	103,6	100,3	103,5
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees</i>	100,0	100,0	100,0
I bedrifter med:			
1- 9 funksjonærer	93,7	101,5	94,2
10-24 "	96,1	102,8	96,3
25-49 "	98,9	99,3	100,1
50-99 "	99,0	95,9	100,7
100 og flere funksjonærer	103,9	100,7	104,7
KVINNER FEMALES			
Kontorfunksjonærer	100,0	100,0	100,0
I bedrifter med:			
1- 9 funksjonærer	95,0	103,7	96,6
10-24 "	96,1	102,9	98,4
25-49 "	97,4	98,5	99,4
50-99 "	97,5	95,8	100,3
100 og flere funksjonærer	103,9	100,7	102,1

3. Ansatte og gjennomsnittlig månedsførtjeneste i varehandel etter bedriftens beliggenhet og størrelse

I varehandel var de fleste menn - 34,9 prosent i 1967 og 34,6 prosent i 1971 - ansatt i Oslo. Av kvinner ansatt i varehandel var de fleste i Østre handelsfelt med 32,7 prosent både i 1967 og 1971. Fra 1967 til 1971 har det vært svært liten forskyvning i tallet på ansatte etter handelsfelt. Tilsvarende opplysninger for tidligere år enn 1967 kan ikke skaffes.

Tabell 52. Ansatte i varehandel etter handelsfelt, kjønn og stillingsgruppe *Persons employed in wholesale and retail trade by trade region, sex and occupational group*

Kjønn og stillingsgruppe <i>Sex and occupational group</i>	År <i>Year</i>	I alt <i>Total</i>	Oslo	Ansatte <i>Persons employed</i>				I alt <i>Total</i>
				Østre handels- felt <i>Eastern region</i>	Vestre handels- felt <i>Western region</i>	Midtre handels- felt <i>Central region</i>	Nordre handels- felt <i>Northern region</i>	
					Prosent	Per cent		
MENN <i>MALES</i>	1967	46 172	34,9	27,3	18,0	12,9	6,9	100,0
	1971	49 972	34,6	28,0	18,2	12,6	6,6	100,0
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i> ..	1967	7 866	49,0	19,4	15,0	10,4	6,2	100,0
	1971	8 558	49,1	19,2	16,3	10,1	5,3	100,0
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	1967	13 879	18,1	38,5	17,7	16,3	9,4	100,0
	1971	15 234	16,9	39,3	18,9	15,7	9,2	100,0
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees.</i>	1967	7 209	43,2	20,3	18,8	12,2	5,5	100,0
	1971	7 778	41,3	22,2	18,2	12,8	5,5	100,0
Transportarbeidere <i>Transport workers</i> ..	1967	8 446	29,9	27,1	23,6	13,1	6,3	100,0
	1971	7 928	28,9	27,8	24,0	13,3	6,0	100,0
Salgsfunksjonærer <i>Sales employees</i>	1967	6 382	56,1	17,8	14,0	8,8	3,3	100,0
	1971	6 588	53,4	20,8	13,9	8,9	3,0	100,0
KVINNER <i>FEMALES</i>	1967	37 330	27,8	32,7	19,4	12,9	7,2	100,0
	1971	36 584	27,5	32,7	20,3	12,3	7,2	100,0
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i> ..	1967	9 567	50,3	19,7	16,0	9,6	4,4	100,0
	1971	9 907	50,2	21,3	15,6	9,0	3,9	100,0
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	1967	26 260	18,8	38,3	20,6	14,0	8,3	100,0
	1971	25 202	17,6	38,0	22,2	13,6	8,6	100,0

I alle stillingsgrupper lå månedsfortjenesten i Oslo vesentlig høyere enn i de øvrige handelsfelt. Forholdet mellom månedsfortjenesten i de ulike handelsfelt viste ubetydelige endringer fra 1967 til 1971.

Tabell 53. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter kjønn, stillingsgruppe og handelsfelt *Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by sex, occupational group and trade region*

Handelsfelt <i>Trade region</i>	Menn <i>Males</i>						Kvinner <i>Females</i>			
	Kontor-		Butikk-		Lager-		Kontor-		Butikk-	
	funksjonærer		funksjonærer		funksjonærer		funksjonærer		funksjonærer	
	<i>Office employees</i>		<i>Shop employees</i>		<i>Warehouse employees</i>		<i>Office employees</i>		<i>Shop employees</i>	
	1967	1971	1967	1971	1967	1971	1967	1971	1967	1971
Hele landet <i>The whole country</i> ..	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Oslo	110,9	109,9	115,6	115,0	108,5	108,4	110,4	110,4	123,5	121,8
Østre handelsfelt <i>Eastern region</i>	92,2	94,1	98,2	98,4	94,5	96,1	90,0	90,7	95,2	96,5
Vestre " <i>Western</i> "	90,1	91,1	98,6	99,1	94,9	94,8	89,0	89,0	94,4	93,6
Midtre " <i>Central</i> "	87,8	87,0	92,9	94,6	91,7	91,9	90,7	89,3	95,8	97,2
Nordre " <i>Northern</i> "	82,8	81,7	92,6	90,5	88,9	88,1	86,0	85,6	89,4	91,0

For mannlige ansatte i engroshandel i alt var fortjenesten i Oslo 12,9 prosent over landsgjennomsnittet i 1971. Ansatte i Nordre handelsfelt hadde den laveste fortjenesten - 20,2 prosent under landsgjennomsnittet. For samtlige stillingsgrupper i engroshandel lå fortjenesten i Oslo til dels betydelig høyere enn landsgjennomsnittet. Forskjellen var størst for mannlige butikkfunksjonærer. Fortjenesten i Oslo lå for denne gruppen 16,5 prosent høyere enn gjennomsnittet for hele landet. For kontorfunksjonærer, lagerfunksjonærer, transportarbeidere og salgsfunksjonærer lå månedsfortjenesten i Oslo 7-8 prosent høyere enn i hele landet.

For menn i detaljhandel lå fortjenesten i Oslo 15,1 prosent høyere enn fortjenesten i hele landet. Også her fant en den laveste fortjenesten i Nordre handelsfelt med 9,5 prosent under landsgjennomsnittet. I de forskjellige stillingsgrupper i detaljhandel lå fortjenesten i Oslo mellom 11 og 15 prosent over landsgjennomsnittet.

For kvinner lå fortjenesten både i engroshandel og i detaljhandel høyest i Oslo med 9,9 prosent over landsgjennomsnittet i engroshandel og 22,4 prosent over gjennomsnittet i detaljhandel. Også for kvinner var fortjenestenivået lavest i Nordre handelsfelt. Fortjenestenivået for de kvinnelige butikkfunksjonærer viste den sterkeste variasjonen etter handelsfelt.

Tabell 54. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter handelsfelt, kjønn, næringsgruppe og stillingsgruppe. 1971 *Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by trade region, sex, industry group and occupational group. 1971*

Kjønn, næringsgruppe og stillingsgruppe <i>Sex, industry group and occupational group</i>	Ansatte <i>Persons employed</i>	I alt <i>Total</i>	Månedsfortjeneste <i>Monthly earnings</i>					
			Månedsfortjeneste i alt i de enkelte grupper = 100 <i>Monthly earnings total in each group = 100</i>					
			Oslo	Østre handels-	Vestre handels-	Midtre handels-	Nordre handels-	
				felt <i>Eastern region</i>	felt <i>Western region</i>	felt <i>Central region</i>	felt <i>Northern region</i>	
			Kr.					
MENN MALES								
Engroshandel <i>Wholesale trade</i>	28 352	2 882	112,9	92,5	87,5	85,7	79,8	
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	6 772	3 428	107,9	95,7	88,7	85,8	79,9	
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	2 069	2 404	116,5	98,4	95,6	94,5	88,9	
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees</i> ..	6 236	2 430	107,1	95,8	94,9	91,9	89,6	
Transportarbeidere <i>Transport workers</i> ...	5 986	2 219	107,4	100,0	94,8	94,9	90,9	
Salgsfunksjonærer <i>Sales employees</i>	5 552	3 558	107,8	91,1	88,8	84,9	79,3	
Nærings- og nytelsesmidler <i>Food, beverages and tobacco</i>	5 740	2 637	114,4	95,3	92,2	91,7	89,1	
Tekstil og bekledning <i>Textiles and clothing</i>	1 701	2 843	104,9	95,4	98,2	86,4	81,7	
Papir, leketøy og korteverar <i>Paper, toys and petty stationery</i>	1 182	2 884	109,8	85,2	88,2	79,3	82,4	
Møbler og innbo <i>Furniture and furnishings</i>	980	3 182	104,5	92,8	87,3	82,0	90,2	
Jern- og fargevarer m.v. <i>Hardware, paints, etc.</i>	2 016	2 672	112,0	96,4	89,0	91,8	86,5	
Bygningsartikler m.v. <i>Building materials etc.</i>	5 274	2 584	119,2	95,0	94,5	94,2	84,3	
Maskiner og utstyr <i>Machinery and equipment</i>	6 512	3 300	109,1	92,5	80,5	80,8	70,0	
Detaljhandel <i>Retail trade</i>	21 620	2 369	115,1	98,4	98,9	93,8	90,5	
Kontorfunksjonærer	1 786	3 037	114,5	95,6	100,9	93,7	89,9	
Butikkfunksjonærer	13 165	2 307	114,4	98,5	99,7	94,8	90,7	
Lagerfunksjonærer	1 542	2 193	111,4	100,7	95,8	90,7	88,9	
Transportarbeidere	1 942	2 038	110,6	101,2	96,5	93,5	93,0	
Nærings- og nytelsesmidler	7 057	2 275	116,2	98,2	100,7	97,8	92,5	
Tekstil og bekledning	2 658	2 467	111,8	96,5	99,4	92,4	87,2	
Møbler og innbo	2 406	2 472	113,4	100,3	97,2	90,0	88,3	
Jern- og fargevarer m.v.	2 785	2 259	114,5	98,1	96,9	91,2	88,6	
Biler og rekvisita <i>Motor vehicles and accessories</i>	2 343	2 557	115,6	100,9	98,1	97,9	91,3	
KVINNER FEMALES								
Engroshandel	8 647	2 043	109,9	90,8	86,0	88,6	81,4	
Kontorfunksjonærer	7 230	2 086	108,6	90,9	87,1	88,1	83,7	
Butikkfunksjonærer	608	1 764	116,8	95,2	96,0	94,6	81,5	
Nærings- og nytelsesmidler	1 605	1 914	113,0	92,1	91,6	94,1	91,1	
Tekstil og bekledning	830	1 993	110,8	90,6	84,7	99,0	85,1	
Bygningsartikler m.v.	1 174	1 948	118,2	91,0	93,7	90,7	87,1	
Maskiner og utstyr	1 945	2 171	107,1	89,7	80,1	83,4	74,1	
Detaljhandel	27 937	1 663	122,4	96,0	93,1	96,4	90,6	
Kontorfunksjonærer	2 677	1 949	115,5	92,9	94,3	92,8	90,5	
Butikkfunksjonærer	24 594	1 615	122,0	96,7	93,3	97,3	91,3	
Nærings- og nytelsesmidler	13 634	1 526	123,3	98,8	91,3	98,4	91,4	
Tekstil og bekledning	6 762	1 777	118,2	94,5	95,6	96,1	90,4	

Tabell 54 (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter handelsfelt, kjønn, næringsgruppe og stillingsgruppe. 1971 *Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by trade region, sex, industry group and occupational group. 1971*

Kjønn, næringsgruppe og stillingsgruppe	Ansatte	I alt	Månedsfortjeneste					
			Månedsfortjeneste i alt i de enkelte grupper = 100					
			Oslo	Østre handelsfelt	Vestre handelsfelt	Midtre handelsfelt	Nordre handelsfelt	
			Kr.					
KVINNER (forts.) FEMALEs (cont.)								
Sykepleie- og apotekerverer <i>Medical instruments and pharmaceutical supplies ..</i>	1 536	2 047	118,7	94,9	95,9	97,6	91,2	
Bøker, papir og korteverar <i>Books, paper and petty stationery</i>	1 104	1 669	121,0	92,0	92,9	95,4	93,3	
Møbler og innbo	1 038	1 845	118,4	92,5	95,8	97,3	87,6	
Jern- og fargevarer m.v.	1 479	1 782	118,1	92,4	95,7	96,7	92,2	

I varehandel var forskjellen i fortjenesten mellom store og små bedrifter meget stor. For hele landet var fortjenesten i 1967 31,2 prosent høyere for menn ansatt i bedrifter med 100 og flere sysselsatte enn for menn ansatt i bedrifter med 1-9 sysselsatte. I 1971 var forskjellen 35,7 prosent. For kvinner var forskjellen i fortjenesten i 1967 34,7 prosent og i 1971 37,1 prosent. Forskjellen i fortjenesten i store og små bedrifter var ikke så stor i Oslo som i landet ellers. For hele landet ser det ut til at forskjellen i fortjenesten mellom store og små bedrifter hadde økt fra 1967 til 1971.

For ansatte i varehandel har en ikke fortjenestetall etter bedriftens størrelse fordelt på handelsfelt.

Tabell 55. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter kjønn og bedriftens størrelse. Oslo og landet ellers *Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by sex and size of establishments. Oslo and rest of the country*

Kjønn og bedriftens størrelse <i>Sex and size of establishment</i>	Månedsfortjeneste <i>Monthly earnings</i>					
	1967			1971		
	Hele landet <i>The whole country</i>	Oslo	Landet ellers <i>Rest of the country</i>	Hele landet <i>The whole country</i>	Oslo	Landet ellers <i>Rest of the country</i>
MENN MALES	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
I bedrifter med: <i>Establishments with:</i>						
1- 9 sysselsatte <i>Persons employed</i>	89,3	93,1	94,3	89,7	90,8	94,7
10-24 " " "	102,0	100,2	103,8	100,7	98,4	102,4
25-49 " " "	109,0	103,8	106,6	105,4	102,1	104,4
50-99 " " "	111,3	100,4	111,4	111,8	102,3	111,1
100 og flere sysselsatte <i>and more</i>	117,2	102,6	114,0	121,7	107,7	116,4
KVINNER FEMALEs	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
I bedrifter med:						
1- 9 sysselsatte	90,7	95,2	93,9	91,0	94,3	93,8
10-24 "	108,2	101,5	110,5	106,7	101,3	108,3
25-49 "	115,3	103,8	115,3	111,0	103,6	111,2
50-99 "	118,3	103,5	116,1	115,7	102,3	113,1
100 og flere sysselsatte	122,2	101,7	123,9	124,8	105,7	123,2

4. Funksjonærer og gjennomsnittlig månedsfortjeneste i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter bedriftens beliggenhet og størrelse

I bank- og forsikringsvirksomhet har en bare opplysninger om de ansatte og fortjenestenivået i Oslo og landet ellers. Fra 1960 til 1971 har det vært en sterk stigning i tallet på ansatte i forettnings- og sparebanker. For menn var det en stigning på 3 427 ansatte og for kvinner 3 877. Den relative andel av ansatte i Oslo har gått noe ned fra 1960 til 1971. I 1960 var 44,7 prosent av mennene og 35,3 prosent av kvinnene ansatt i Oslo. I 1971 var Oslo-andelen gått ned til 38,9 prosent for mennene og 32,8 prosent for kvinnene.

I forsikringsvirksomhet har også tallet på ansatte økt fra 1960 til 1971, men økingen var ikke så stor som i bankene. Fordelingen av de ansatte på Oslo og landet ellers viste liten endring i denne perioden.

Forskjellen i månedsfortjenesten i Oslo og landet ellers var noe mindre i 1971 enn i 1960 både for bank- og forsikringsvirksomhet.

Tabell 56. Kontorfunksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter kjønn. Oslo og landet
ellers *Office employees in banking and insurance activity by sex. Oslo and rest of the
country*

	År <i>Year</i>	Menn <i>Males</i>				Kvinner <i>Females</i>			
		Hele landet	Landet ellers	I alt <i>Total</i>	Hele landet	Landet ellers	I alt <i>Total</i>		
		<i>The</i>	Oslo		<i>Rest of</i>	<i>The</i>		Oslo	<i>Rest of</i>
		<i>whole</i> <i>country</i>			<i>the</i> <i>country</i>	<i>whole</i> <i>country</i>			<i>the</i> <i>country</i>
				Prosent	Per cent			Prosent	Per cent
Forretnings- og sparebanker	1960	5 036	44,7	55,3	100,0	1 822	35,3	64,7	100,0
<i>Commercial and savings banks....</i>	1965	6 610	39,1	60,9	100,0	3 434	34,4	65,6	100,0
	1971	8 463	38,9	61,1	100,0	5 699	32,8	67,2	100,0
Forsikringsvirksomhet	1960	1 917	69,5	30,5	100,0	2 484	70,8	29,2	100,0
<i>Insurance activity</i>	1965	2 266	68,9	31,1	100,0	2 827	71,0	29,0	100,0
	1971	2 547	68,8	31,2	100,0	2 973	71,0	29,0	100,0

Tabell 57. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for kontorfunksjonærer i bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet etter kjønn. Oslo og landet ellers *Average monthly earnings of office employees in banking and insurance activity by sex. Oslo and rest of the country*

	År Year	Menn <i>Males</i>			Kvinner <i>Females</i>		
		Fortjeneste <i>Earnings</i>			Fortjeneste <i>Earnings</i>		
		Hele landet	Hele landet = 100 <i>The whole country=100</i>		Hele landet	Hele landet = 100 <i>The whole country=100</i>	
		<i>The whole country</i>	Landet ellers <i>Rest of the country</i>		<i>The whole country</i>	Landet ellers <i>Rest of the country</i>	
		Kr.			Kr.		
Forretnings- og sparebanker	1960	1 541	108,0	93,5	965	116,0	91,2
<i>Commercial and savings banks</i>	1965	2 124	110,4	93,3	1 350	113,3	93,0
	1971	3 240	107,4	95,3	2 181	111,6	94,4
Forsikringsvirksomhet	1960	1 869	103,0	93,0	1 071	104,1	90,2
<i>Insurance activity</i>	1965	2 776	103,1	93,2	1 495	103,0	92,6
	1971	4 507	102,7	94,2	2 536	102,7	93,5

For kontorfunksjonærer i forretnings- og sparebanker i hele landet var fortjenesten i 1971 for menn i bedrifter med 100 og flere funksjonærer 17,2 prosent høyere enn i bedrifter med 1-9 funksjonærer. For kvinner var forskjellen i fortjenesten 12,0 prosent. Både for menn og kvinner steg fortjenesten som regel med bedriftens størrelse.

For funksjonærer i forsikringsvirksomhet var fortjenesten både for menn og kvinner høyest i de "mindre" selskaper. Det var imidlertid få bedrifter og få ansatte som kom inn under gruppen "små" bedrifter. De langt fleste ansatte fant en i bedrifter med over 100 funksjonærer.

Tabell 58. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for kontorfunksjonærer i forretnings- og sparebanker etter kjønn og bankstørrelse. Oslo og landet ellers. 1971 *Average monthly earnings of office employees in commercial and savings banks by sex and number of employees. Oslo and rest of the country. 1971*

Kjønn og bankstørrelse <i>Sex and number of employees</i>	Månedstjeneste <i>Monthly earnings</i>		
	Hele landet	Oslo	Landet ellers
	<i>The whole country</i>		<i>Rest of the country</i>
MENN <i>MALES</i>			
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	100,0	100,0	100,0
I banker med: <i>In banks with:</i>			
1- 9 funksjonærer <i>Persons employed</i>	89,4	:	93,6
10-19 " " "	92,0	:	96,6
20-99 " " "	97,5	109,1	101,7
100 og flere funksjonærer <i>and more</i>	104,8	99,5	103,2
KVINNER <i>FEMALES</i>			
Kontorfunksjonærer	100,0	100,0	100,0
I banker med:			
1- 9 funksjonærer	93,7	:	98,9
10-19 "	96,0	:	101,7
20-99 "	95,4	:	100,7
100 og flere funksjonærer	104,9	99,4	95,8

Tabell 59. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i forsikringsvirksomhet etter kjønn og forsikringsselskapenes størrelse. Oslo og landet ellers. 1971 *Average monthly earnings of employees in insurance activity by sex and size of the companies. Oslo and rest of the country. 1971*

Kjønn og forsikringsselskapenes størrelse <i>Sex and size of the companies</i>	Månedsfortjeneste <i>Monthly earnings</i>		
	Hele landet <i>The whole country</i>	Oslo	Landet ellers <i>Rest of the country</i>
MENN <i>MALES</i>			
Funksjonærer <i>Employees</i>	100,0	100,0	100,0
I selskaper med: <i>In companies with:</i>			
1- 9 funksjonærer <i>Persons employed</i>	92,8	:	:
10-19 " " "	101,6	:	:
20-99 " " "	98,4	99,6	97,6
100 og flere funksjonærer <i>and more</i>	100,8	99,9	101,2
KVINNER <i>FEMALES</i>			
Funksjonærer	100,0	100,0	100,0
I selskaper med:			
1- 9 funksjonærer	96,6	:	:
10-19 "	100,6	:	:
20-99 "	100,8	105,0	94,5
100 og flere funksjonærer	98,9	97,4	102,4

VII. ANSATTE OG GJENNOMSNIITTLIG FORTJENESTE ETTER BEDRIFTENS ORGANISASJONSFORHOLD

Bedriftens organisasjonsforhold er en av de mange faktorer som kan tenkes å virke inn på de ansattes lønnsnivå. Lønnstillingene i bergverksdrift og industri og lønnsstatistikken for ansatte i varehandel gir opplysninger om fortjenestenivået etter bedriftenes organisasjonsforhold.

1. Arbeidere og gjennomsnittlig timefortjeneste i bergverksdrift og industri etter bedriftens organisasjonsforhold

I lønnstillingen for arbeidere i bergverksdrift og industri er bedriftene gruppert etter følgende organisasjonsforhold:

- Bedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening
- Bedrifter i andre arbeidsgiverforeninger
- Bedrifter i Den Kooperative Tarifforening
- Andre private bedrifter med tariffavtale
- Private bedrifter uten tariffavtale
- Kommunale bedrifter
- Statsbedrifter

De kommunale og fylkeskommunale bedrifter er bedrifter som kommunen eller fylket er eiere av. Aksjeselskaper er gruppert som private bedrifter selv om kommunene har aksjemajoriteten. Kommunale bedrifter som er medlemmer av en arbeidsgiverforening, er gruppert under denne.

Som statsbedrifter er foruten bedrifter hvor staten er eiere også tatt med aksjeselskaper hvor staten eier mer enn 50 prosent av aksjene såfremt bedriften ikke står tilmeldt en arbeidsgiverforening.

Det var små endringer i fordelingen av bedrifter etter organisasjonsforhold fra 1960 til 1971. Av alle bedrifter som var med i tellingen i 1960 var 38,9 prosent medlemmer i Norsk Arbeidsgiverforening. I 1971 var prosentandelen 41,5 prosent.

Av de ansatte var 69,3 prosent ansatt i bedrifter tilsluttet Norsk Arbeidsgiverforening i 1960. I 1971 var prosentandelen 72,1 prosent. En oversikt over fortjenesten etter bedriftenes organisasjonsforhold for arbeidere i bergverksdrift og industri i alt foreligger ikke. Tabell V i tabelldelen viser fortjenesten etter bedriftenes organisasjonsforhold i en del tariffområder.

Tabell 60. Bedrifter i bergverksdrift og industri etter organisasjonsforhold *Establishments in mining and manufacturing by organizational category of the establishments*

Organisasjonsforhold <i>Organizational category</i>	1960		1965		1971	
	Bedrifter <i>Establishments</i>	I prosent av alle bedrifter <i>As percentage of all establishments</i>	Bedrifter <i>Establishments</i>	I prosent av alle bedrifter <i>As percentage of all establishments</i>	Bedrifter <i>Establishments</i>	I prosent av alle bedrifter <i>As percentage of all establishments</i>
Bedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening <i>Establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation</i>	3 229	38,9	3 232	41,6	3 031	41,5
Bedrifter i andre arbeidsgiverforeninger <i>Establishments affiliated with other employers' associations.</i>	482	5,8	489	6,3	463	6,3
Bedrifter i Den Kooperative Tarifforening <i>Establishments affiliated with Co-operative Tariff Association</i>	138	1,7	88	1,1	71	1,0
Andre private bedrifter med tariffavtale <i>Other private establishments with collective agreements</i> ..	1 884	22,7	1 568	20,2	1 186	16,2
Private bedrifter uten tariffavtale <i>Private establishments not associated</i>	2 437	29,3	2 302	29,6	2 502	34,3
Kommunale bedrifter ikke tilsluttet arbeidsgiverforeninger <i>Local government establishments not affiliated with any employers' associations</i>	54	0,7	23	0,3	22	0,3
Statsbedrifter ikke tilsluttet arbeidsgiverforeninger <i>Central government establishments not affiliated with any employers' associations</i>	71	0,9	66	0,9	27 ¹⁾	0,4
I alt <i>Total</i>	8 295	100,0	7 768	100,0	7 302	100,0

1) Ikke medregnet Norges Statsbaner.

1) Not included State Railways.

Tabell 61. Arbeidere i bergverksdrift og industri etter bedriftens organisasjonsforhold *Workers in mining and manufacturing by organizational category of the establishments*

Organisasjonsforhold <i>Organizational category</i>	1960		1965		1971	
	Voksne arbeidere <i>Adult workers</i>	I prosent av alle arbeidere <i>As percentage of all workers</i>	Voksne arbeidere <i>Adult workers</i>	I prosent av alle arbeidere <i>As percentage of all workers</i>	Voksne arbeidere <i>Adult workers</i>	I prosent av alle arbeidere <i>As percentage of all workers</i>
Bedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening <i>Establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation</i>	146 355	69,3	152 336	71,2	157 894	72,1
Bedrifter i andre arbeidsgiverforeninger <i>Establishments affiliated with other employers' associations</i>	6 142	2,9	5 725	2,7	6 587	3,0
Bedrifter i Den Kooperative Tarifforening <i>Establishments affiliated with Co-operative Tariff Association</i>	1 261	0,6	1 056	0,5	1 412	0,6
Andre private bedrifter med tariffavtale <i>Other private establishments with collective agreements</i>	30 245	14,3	26 811	12,5	21 978	10,0
Private bedrifter uten tariffavtale <i>Private establishments not associated.</i>	13 825	6,6	15 544	7,3	20 499	9,4

Tabell 61 (forts.). Arbeidere i bergverksdrift og industri etter bedriftens organisasjonsforhold
Workers in mining and manufacturing by organizational category of the establishments

Organisasjonsforhold	1960		1965		1971	
	Voksne arbeidere	I prosent av alle arbeidere	Voksne arbeidere	I prosent av alle arbeidere	Voksne arbeidere	I prosent av alle arbeidere
Kommunale bedrifter ikke tilsluttet arbeidsgiverforeninger <i>Local government establishments not affiliated with any employers' associations</i>	1 463	0,7	815	0,4	770	0,4
Statsbedrifter ikke tilsluttet arbeidsgiverforeninger <i>Central government establishments not affiliated with any employers' associations</i>	11 758	5,6	11 613	5,4	9 956 ¹⁾	4,5
I alt <i>Total</i>	211 049	100,0	213 900	100,0	219 096	100,0

1) Ikke medregnet Norges Statsbaner.

1) Not included State Railways.

Tabell 62. Bedrifter og arbeidere i bergverksdrift og industri etter bedriftens organisasjonsforhold.
 1971 *Establishments and workers in mining and manufacturing by organizational category of the establishments. 1971*

Organisasjonsforhold <i>Organizational category</i>	Bedrifter <i>Establishments</i>	Voksne arbeidere <i>Adult workers</i>	Gjennomsnittlig arbeidertall pr. bedrift <i>Average number of workers per establishment</i>
Bedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening <i>Establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation</i>	3 031	157 894	52
Bedrifter i andre arbeidsgiverforeninger <i>Establishments affiliated with other employers' associations</i>	463	6 587	14
Bedrifter i Den Kooperative Tarifforening <i>Establishments affiliated with Co-operative Tariff Association</i>	71	1 412	20
Andre private bedrifter med tariffavtale <i>Other private establishments with collective agreements</i>	1 186	21 978	19
Private bedrifter uten tariffavtale <i>Private establishments not associated</i>	2 502	20 499	8
Kommunale bedrifter ikke tilsluttet arbeidsgiverforeninger <i>Local government establishments not affiliated with any employers' associations</i>	22	770	35
Statsbedrifter ikke tilsluttet arbeidsgiverforeninger <i>Central government establishments not affiliated with any employers' associations</i>	27	9 956	369
I alt <i>Total</i>	7 302	219 096	30

Timefortjenesten ved bedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening i de enkelte tariffområder lå gjennomgående høyere enn timefortjenesten ved de øvrige bedrifter. Bedrifter uten tariffavtale hadde i de fleste tariffområder betydelig lavere fortjeneste enn bedrifter med tariffavtale. Bedrifter uten tariffavtale var gjennomgående noe mindre enn de øvrige bedrifter.

2. Ansatte og gjennomsnittlig månedsfortjeneste i varehandel etter bedriftens organisasjonsforhold

I lønnsstatistikken for ansatte i varehandel har en nyttet følgende gruppering av bedriftene etter organisasjonsforhold:

Bedrifter i Handelens Arbeidsgiverforening

Bedrifter i Den Kooperative Tarifforening

Bedrifter i Norges Apotekerforening

Bedrifter i andre arbeidsgiverforeninger

Bedrifter som ikke er organisert i noen arbeidsgiverforening

I varehandel var hele 59,7 prosent av de ansatte i 1967 og 61,1 prosent i 1971 ansatt i uorganiserte bedrifter. Om lag 17 prosent av de ansatte var ansatt i bedrifter tilsluttet Handelens Arbeidsgiverforening. I varehandel var de langt fleste bedrifter ikke medlem av noen arbeidsgiverforening i motsetning til bedriftene i industrien.

Tabell 63. Ansatte i varehandel etter bedriftens organisasjonsforhold *Persons employed in wholesale and retail trade by organizational category of the establishments*

Organisasjonsforhold <i>Organizational category</i>	1967		1971	
	Ansatte <i>Persons employed</i>	I prosent av alle ansatte <i>As percentage of all employees</i>	Ansatte <i>Persons employed</i>	I prosent av alle ansatte <i>As percentage of all employees</i>
Bedrifter i Handelens Arbeidsgiverforening <i>Establishments affiliated with Commercial Employers' Association</i>	14 065	16,8	14 939	17,3
Bedrifter i Den Kooperative Tarifforening <i>Establishments affiliated with Co-operative Tariff Association</i>	8 488	10,2	8 727	10,1
Bedrifter i Norges Apotekerforening <i>Establishments affiliated with the Union of Norwegian Chemists</i>	1 748	2,1	1 769	2,0
Bedrifter i andre arbeidsgiverforeninger <i>Establishments affiliated with other employers' associations</i>	9 357	11,2	8 195	9,5
Uorganiserte bedrifter <i>Establishments not associated</i>	49 844	59,7	52 926	61,1
I alt <i>Total</i>	83 502	100,0	86 556	100,0

I varehandel hadde menn den høyeste fortjeneste både i 1967 og i 1971 i bedrifter som ikke var medlemmer av noen arbeidsgiverforening. Dette gjaldt for alle stillingsgrupper så nær som for butikkfunksjonærer.

Kvinnelige butikkfunksjonærer ved bedrifter i Handelens Arbeidsgiverforening hadde i 1971 en månedsfortjeneste som lå 15,7 prosent høyere enn fortjenesten ved uorganiserte bedrifter. For de kvinnelige kontorfunksjonærer var derimot fortjenestenivået høyest i uorganiserte bedrifter.

Tabell 64. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter bedriftens organisasjonsforhold, kjønn og stillingsgruppe. 1967 *Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by organizational category of the establishments, sex and occupational group. 1967*

Kjønn og stillingsgruppe <i>Sex and occupational group</i>	Månedsfortjeneste <i>Monthly earnings</i>				
	Månedsfortjeneste i alt i de enkelte stillingsgrupper = 100 <i>Monthly earnings total in each occupational group = 100</i>				
	Bedrifter i Handelens	Bedrifter i Den Ko-	Bedrifter i andre		
	I alt <i>Total</i>	Arbeidsgiver- forening <i>Establishments affiliated with Commercial Employers' Association</i>	operative Tarifforening <i>Establishments affiliated with Co-operative Tariff Association</i>	arbeidsgiver- foreninger <i>Establishments affiliated with other employers' associations</i>	Uorgani- serte bedrifter <i>Establishments not associated</i>
Kr.					
MENN <i>MALES</i>	1 915	100,6	90,0	100,1	101,3
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	2 445	97,4	98,2	95,7	102,0
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	1 679	105,7	95,8	104,1	99,3
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees</i> ...	1 750	99,3	97,0	101,5	100,3
Transportarbeidere <i>Transport workers</i>	1 586	98,0	92,8	101,1	100,8
Salgsfunksjonærer <i>Sales employees</i>	2 618	98,1	86,6	94,6	102,2
KVINNER <i>FEMALES</i>	1 226	110,3	95,8	104,3	96,2
Kontorfunksjonærer	1 446	99,8	97,2	98,1	100,8
Butikkfunksjonærer	1 135	115,2	100,3	107,7	95,2

Tabell 65. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for ansatte i varehandel etter bedriftens organisasjonsforhold, kjønn og stillingsgruppe. 1971 *Average monthly earnings of persons employed in wholesale and retail trade by organizational category of the establishments, sex and occupational group. 1971*

Kjønn og stillingsgruppe <i>Sex and occupational group</i>	Månedsfortjeneste <i>Monthly earnings</i>				
	Månedsfortjeneste i alt i de enkelte stillingsgrupper = 100 <i>Monthly earnings total in each occupational group = 100</i>				
	Bedrifter i				
	I alt <i>Total</i>	Handelens Arbeidsgiverforening <i>Establishments affiliated with Commercial Employers' Association</i>	Den Kooperative Tarifforening <i>Establishments affiliated with Co-operative Tariff Association</i>	i andre arbeidsgiverforeninger <i>Establishments affiliated with other employers' associations</i>	Uorganiserte bedrifter <i>Establishments not associated</i>
		Kr.			
MENN <i>MALES</i>	2 659	99,8	92,6	99,2	101,2
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	3 346	98,1	100,3	95,3	101,3
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	2 320	102,6	98,8	103,0	99,4
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees</i> ...	2 383	99,0	95,2	99,5	101,1
Transportarbeidere <i>Transport workers</i>	2 174	96,7	91,8	98,8	101,5
Salgsfunksjonærer <i>Sales employees</i>	3 501	100,6	81,8	95,1	101,3
KVINNER <i>FEMALES</i>	1 752	106,7	97,5	100,3	97,4
Kontorfunksjonærer	2 049	99,2	98,3	94,8	101,3
Butikkfunksjonærer	1 619	110,5	102,3	103,2	95,5

VIII. ANSATTE ETTER STØRRELSEN AV FORTJENESTEN

I de lønnsstatistikker hvor det gis oppgaver for hver enkelt ansatt, har en materiale til å gruppere de ansatte på fortjenesteintervaller. I dette avsnittet har en tatt for seg den lønnsfordelingen for arbeidere i bergverksdrift og industri og for ansatte i varehandel. Det viser seg at det kan være relativt store lønnsforskjeller både innen de forskjellige næringer og innen de enkelte stillinger. Beregningene av lønnsfordelingen i industrien er foretatt på grunnlag av den gjennomsnittlige timefortjeneste medregnet overtidstillegg og forskjellige andre tillegg. For ansatte i varehandel er beregningene foretatt på grunnlag av den gjennomsnittlige månedsfortjeneste i alt medregnet naturallønn, gratialer o.l., men ikke medregnet overtidsbetaling.

1. Arbeidere i bergverksdrift og industri etter størrelsen av timefortjenesten

Allerede en sammenlikning av gjennomsnittlig timefortjeneste i de ulike tariffområder viser relativt store lønnsforskjeller. I tabell 66 har en gruppert tariffområdene i tre grupper: Tariffområder med "lav" timefortjeneste, tariffområder med "høy" timefortjeneste og en del tariffområder i mellomskiktet. Fortjenesten i bergverksdrift og industri i alt i de enkelte år er satt lik 100. Inndelingen i grupper av tariffområder er basert på timefortjenesten i 1957. Som tariffområder med lav timefortjeneste har en definert alle tariffområder som i dette år hadde en timefortjeneste på 90 prosent eller mindre av gjennomsnittlig timefortjeneste i alt. For tariffområder med høy timefortjeneste er denne prosent satt til 106 eller mer. Tariffområder med meget lav sysselsetting er ikke tatt med.

For menn ville fordelingen av tariffområder etter høy, lav og middels timefortjeneste stort sett blitt den samme i 1971 som i 1957. Forskjellen er at enkelte tariffområder fra "høy lønn" - gruppen i 1957 ville falle i den midlere gruppe i 1971. Det viser seg dessuten at alle tariffområder i "høy lønn"-gruppen har lavere gjennomsnittsfortjeneste i forhold til totalgjennomsnittet i 1971 enn i 1957.

Det har også funnet sted en ganske betydelig overføring av arbeidskraft fra de lavt lønte tariffområder til de midlere og høyere lønte områder. I 1957 omfattet de tariffområder som er spesifisert i tabell 66, 86,6 prosent av de voksne mannlige arbeidere i alt i lønnsstillingen og 90,8 prosent av de kvinnelige.

Tariffområdene med lavest timefortjeneste hadde i 1957 13,6 prosent av de mannlige arbeidere. Denne prosentandelen var gått ned til 8,9 prosent i 1971, mens de tilsvarende prosenttall for de høyest lønte tariffområder viste en stigning fra 52,2 til 59,6 prosent.

For kvinner synes endringene fra 1957 til 1971 i forholdet mellom timefortjenestene å ha vært noe større enn for menn, men stort sett synes bildet å være det samme. I så godt som alle høytlønnsområdene går timefortjenesten ned i forhold til totalgjennomsnittet. Antall kvinner i de lavest lønte tariffområdene utgjorde i 1957 13,6 prosent av alle kvinner i lønnsstillingen. I 1971 var det tilsvarende prosenttall 8,6. Den prosentvise andel av kvinner i de høyest lønte tariffområder steg fra 19,8 prosent i 1957 til 28,9 prosent i 1971. Både for menn og kvinner økte sysselsettingen sterkest i metallindustrien.

Tabell 66. Arbeidere og gjennomsnittlig timefortjeneste i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde *Workers and average hourly earnings in mining and manufacturing by sex and collective agreement group*

Kjønn og tariffområde <i>Sex and collective agreement group</i>	1957		1960		1965		1971	
	Ar-	Time-	Ar-	Time-	Ar-	Time-	Ar-	Time-
	beidere <i>Workers</i>	for- tjeneste <i>Hourly earnings</i>	beidere <i>Workers</i>	for- tjeneste <i>Hourly earnings</i>	beidere <i>Workers</i>	for- tjeneste <i>Hourly earnings</i>	beidere <i>Workers</i>	for- tjeneste <i>Hourly earnings</i>
	Prosent	<i>Per cent</i>	Prosent		Prosent		Prosent	
MENN <i>MALES</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Lavest lønte tariffområder Col- lective agreement groups with the lowest level of earnings</i>								
Hermetikkfabrikker <i>Canning of fish</i>	0,9	81,1	0,7	80,6	0,6	79,8	0,5	84,3
Konservesfabrikker <i>Canning of fruits and vegetables</i>	0,2	84,2	0,2	84,7	0,2	82,7	0,2	85,9
Sildoljefabrikker <i>Manufacture of herring oil and fish meal.</i>	1,9	84,2	0,8	85,4	0,8	94,2	0,8	88,5
Potetmjølfabrikker <i>Manufacture of potato flour</i>	0,1	84,4	0,1	80,9	0,1	77,4	0,1	81,1
Annen tilvirking av fisk <i>Other processing of fish</i>	1,6	85,7	1,2	83,0	0,6	90,0	0,7	87,0
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	2,7	88,7	2,6	85,7	2,5	86,7	1,8	85,6
Sagbruk og høvlerier <i>Sawmills and planing mills</i>	5,1	90,1	4,7	86,3	4,1	87,2	3,5	84,9
Meierier <i>Dairies</i>	1,1	90,3	1,4	85,7	1,3	86,2	1,3	86,7
<i>Høyest lønte tariffområder Col- lective agreement groups with the highest level of earnings</i>								
Sement- og lettбетongfabrikker <i>Manufacture of cement and lightweight concrete</i>	0,6	118,9	0,6	115,1	0,6	116,8	0,9	111,0
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied indu- stries</i>	3,0	118,5	3,0	118,9	3,5	115,5	3,4	112,9
Annen jord- og steinvareindu- stri <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	0,4	117,6	0,7	113,7	0,8	103,4	0,2	97,9
Malmgruver <i>Metal mining</i>	3,0	113,7	2,6	109,9	2,0	107,5	2,0	108,5
Elektrokjemisk og elektrometall- urgisk industri <i>Electroche- mical and electrometallurgical industries</i>	8,1	109,9	9,0	104,9	8,7	100,3	7,0	103,7
Gull- og sølvvarefabrikker <i>Manufacture of jewellery and related articles</i>	0,5	107,6	0,4	109,4	0,4	105,2	0,4	99,7
Sjokolade- og dropsfabrikker <i>Manufacture of cocoa, choco- late etc.</i>	0,2	107,4	0,3	111,8	0,3	101,0	0,3	93,8
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i>	36,4	106,1	37,9	105,7	41,3	104,4	45,4	104,4

Tabell 66 (forts.). Arbeidere og gjennomsnittlig timefortjeneste i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde *Workers and average hourly earnings in mining and manufacturing by sex and collective agreement group*

Kjønn og tariffområde	1957		1960		1965		1971	
	Ar- beidere	Time- for- tjeneste	Ar- beidere	Time- for- tjeneste	Ar- beidere	Time- for- tjeneste	Ar- beidere	Time- for- tjeneste
	Prosent		Prosent		Prosent		Prosent	
MENN (forts.) MALES (cont.)								
Andre tariffområder ¹⁾ <i>Other collective agreement groups¹⁾</i>								
Slakterier, pølsemakerier <i>Slaughtering and preparation of meat</i>	1,3	91,0	1,1	90,8	1,4	93,6	1,7	95,3
Bakerier og konditorier <i>Manu- facture of perishable bakery products</i>	1,8	95,2	1,6	88,7	1,2	92,2	1,2	92,7
Bryggerier og mineralvannfabrik- ker <i>Beverage industries</i>	1,1	93,9	1,1	92,2	1,2	92,4	1,4	94,1
Skofabrikker <i>Manufacture of footwear except rubber foot- wear</i>	1,1	96,4	1,0	94,6	0,7	93,2	0,4	87,1
Bekledningsindustri <i>Manufac- ture of wearing apparel</i>	1,0	92,6	0,9	92,0	0,9	88,6	0,7	85,1
Bygningssnekkerier <i>Manufacture of wooden fixtures</i>	2,0	94,8	2,0	95,7	2,1	95,8	1,9	92,1
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i>	2,5	93,7	2,2	89,5	1,9	91,3	2,2	91,3
Treforedlingsindustri <i>Manufac- ture of pulp and paper</i>	9,0	101,1	9,4	100,2	8,1	97,6	6,4	98,1
Annen trevareindustri <i>Manufac- ture of other wood products</i> ..	0,9	94,1	0,9	96,0	0,7	94,0	0,5	90,3
KVINNER FEMALES	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Lavest lønte tariffområder								
Konservesfabrikker	1,0	86,6	1,2	87,5	1,3	90,9	1,4	97,7
Bakerier, konditorier	0,4	90,1	0,7	91,0	0,8	90,1	1,5	88,5
Hermetikkfabrikker	12,2	90,6	10,6	87,7	7,7	86,8	5,7	87,4
Høyest lønte tariffområder								
Metallindustri i alt	8,7	115,3	9,1	116,5	10,9	115,3	15,7	112,8
Sjokolade- og dropsfabrikker ..	2,0	114,8	2,7	118,4	2,5	111,6	2,6	97,9
Sprengstofffabrikker	0,3	114,8	0,3	113,9	0,4	107,2	0,2	120,1
Treforedlingsindustri	2,9	112,8	2,8	110,6	3,1	108,5	2,7	109,1
Tobakksfabrikker	1,5	112,5	1,6	110,6	1,4	108,2	1,2	100,6
Plastfabrikker	0,9	110,2	0,9	100,5	1,6	102,2	2,1	95,6
Grafisk industri	3,6	107,7	3,6	106,6	4,4	108,3	4,4	113,4
Andre tariffområder ²⁾								
Slakterier, pølsemakerier	0,5	92,0	0,5	90,8	1,7	89,5	3,4	99,0
Meierier	0,9	98,6	1,2	92,2	1,1	97,5	1,2	103,8
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk	1,6	106,0	2,1	104,5	2,6	108,2	4,2	105,8
Annen tilvirkning av fisk	1,5	99,7	1,4	92,9	0,9	103,5	1,9	98,4
Tekstilindustri	18,7	98,0	18,3	94,8	16,0	95,9	12,8	95,0
Skofabrikker	3,9	99,1	3,6	97,6	3,1	93,6	2,5	91,8
Bekledningsindustri	24,7	103,1	23,6	101,7	24,7	97,2	17,8	94,7
Papir- og pappvareindustri	2,7	102,6	3,1	102,1	3,2	100,3	3,1	101,4
Gummivarefabrikker	1,4	99,4	1,5	100,5	1,4	100,3	1,9	100,0
Porselens- og fajansefabrikker.	1,4	97,7	1,4	96,5	1,1	95,1	0,8	88,1

1) Tariffområder med mer enn 1 500 mannlige arbeidere i 1957. 2) Tariffområder med mer enn 400 kvinnelige arbeidere i 1957.

1) *Collective agreement groups with more than 1 500 male workers in 1957.* 2) *Collective agreement groups with more than 400 female workers in 1957.*

Også innen de tariffområder som har det høyeste fortjenestenivået, var det arbeidstakere med lav timefortjeneste. Tabell VI i tabelldelen viser den prosentvise fordeling av arbeidere i bergverksdrift og industri etter størrelsen av timefortjenesten i alt i de enkelte tariffområder.

Det finnes ingen entydig definisjon av begrepet "lavtlønn". I 1967 ble dosent Tor Rødseth ved kongelig resolusjon oppnevnt til å foreta en utredning av lavtlønsspørsmålene. Dosent Rødseth bygger

i sin utredning beregningene for en stor del på Statistisk Sentralbyrås lønnstelling i 1965. I 1965 var den gjennomsnittlige timefortjeneste for voksne menn i bergverksdrift og industri kr. 9,03. Dosent Rødseth valgte å sette kr. 7,50 pr. time som lavtlønnsgrænse.

I lønnstillingen 1971 var den gjennomsnittlige timefortjeneste for voksne menn i alt kr. 15,43. Det har altså vært en stigning i timefortjenesten på 70,9 prosent fra 1965 til 1971. Dersom en regner samme relative forhold mellom fortjenesten i alt og lavtlønnsgrænsen i 1971 som i 1965, vil en lavtlønnsgrænse på kr. 12,80 i 1971 svare til kr. 7,50 i 1965. Lavtlønnsgrænsene er definert utelukkende på grunnlag av lønnsnivået for mannlige arbeidere.

Tabell 67. Arbeidere i enkelte tariffområder i bergverksdrift og industri med timefortjeneste under en beregnet lavtlønnsgrænse *Workers in some collective agreement groups in mining and manufacturing with hourly earnings below an estimated low-earnings limit*

Tariffområde <i>Collective agreement group</i>	1965		1971	
	Time- for- tjeneste <i>Hourly earnings</i>	Arbeidere med time- fortjeneste lavere enn kr. 7,50 <i>Workers with hourly earnings less than kr. 7.50</i>	Time- for- tjeneste <i>Hourly earnings</i>	Arbeidere med time- fortjeneste lavere enn kr. 12,80 <i>Workers with hourly earnings less than kr. 12.80</i>
	Kr.	Pst.	Kr.	Pst.
MENN MALES				
Malmgruver <i>Metal mining</i>	9,71	5,2	16,74	4,3
Slakterier, pølsemakerier <i>Slaughtering and preparation of meat</i>	8,45	27,2	14,70	27,0
Hermetikkfabrikker <i>Canning of fish</i>	7,21	77,2	13,01	58,8
Konservesfabrikker <i>Canning of fruits and vegetables</i> ..	7,47	58,0	13,25	45,5
Bakerier og konditorier <i>Manufacture of perishable bakery products</i>	8,33	17,2	14,31	20,6
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	7,83	40,1	13,21	46,2
Skofabrikker <i>Manufacture of footwear except rubber footwear</i>	8,42	28,3	13,44	41,6
Bekleddningsindustri <i>Manufacture of wearing apparel</i> ..	8,00	41,6	13,13	49,7
Sagbruk og høvlerier <i>Sawmills and planing mills</i>	7,87	43,9	13,10	47,8
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i>	8,24	31,5	14,08	28,8
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i> ..	8,81	13,3	15,14	12,8
Papir- og pappvareindustri <i>Manufacture of paper and paperboard products</i>	9,13	12,8	15,47	12,0
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied industries</i>	10,43	4,1	17,42	7,2
Elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri <i>Elec- trochemical and electrometallurgical industries</i>	9,06	7,0	16,00	4,7
Sildoljefabrikker <i>Manufacture of herring oil and fish meal</i>	8,51	22,2	13,66	43,1
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i>	9,43	10,1	16,11	8,5

For en del tariffområder er regnet ut andelen av mannlige arbeidere under de valgte lavtlønnsgrænser i 1965 og 1971. I fem tariffområder, hermetikkfabrikker, konservesfabrikker, tekstilindustri, bekleddningsindustri og sagbruk og høvlerier, hadde over 40 prosent av de mannlige arbeidere en timefortjeneste under kr. 7,50 i 1965. I de samme tariffområdene i 1971 hadde fortsatt over 40 prosent av de mannlige arbeidere lavere timefortjeneste enn den beregnede lavtlønnsgrænsen for dette år. I 1971 var også skofabrikker og sildoljefabrikker kommet i tariffområder med over 40 prosent arbeidere under "lavtlønnsgrænsen".

Tabell 68 viser prosentandelen av "lavtlønte" menn og kvinner i enkelte tariffområder i 1965 og 1971. De tariffområder som er tatt med i tabellen, dekker både høytløns- og lavtlønnsområder, og i disse områder har prosentandelen av "lavtlønte" kvinner gått ned fra 1965 til 1971. Andelen av kvinnelige arbeidere med timefortjeneste under de beregnede lavtlønnsgrænser er imidlertid svært høy. I tekstilindustri, skofabrikker og bekleddningsindustri utgjorde i 1971 "lavtlønte" kvinner mellom 84 og 88 prosent av kvinnelige arbeidere i alt.

Tabell 68. Arbeidere i enkelte tariffområder i bergverksdrift og industri med timefortjeneste under en beregnet lavtlønnsgrænse etter kjønn *Workers in some collective agreement groups in mining and manufacturing with hourly earnings below an estimated low-earnings limit by sex*

Tariffområde <i>Collective agreement group</i>	1965				1971			
	Arbeidere <i>Workers</i>		Arbeidere med timefortjeneste under kr. 7,50 <i>Workers with hourly earnings less than kr. 7.50</i>		Arbeidere <i>Workers</i>		Arbeidere med timefortjeneste under kr. 12,80 <i>Workers with hourly earnings less than kr. 12.80</i>	
	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>
			Pst.				Pst.	
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	4 341	6 067	40,1	91,0	3 316	4 723	46,2	85,5
Skofabriker <i>Manufacture of footwear</i> <i>except rubber footwear</i>	1 264	1 189	28,3	88,4	730	907	41,6	87,9
Bekledningsindustri <i>Manufacture of</i> <i>wearing apparel</i>	1 648	9 388	41,6	85,9	1 229	6 563	49,7	84,2
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of</i> <i>pulp and paper</i>	14 195	1 188	13,3	73,7	11 651	1 015	12,8	58,5
Papir- og pappvareindustri <i>Manufacture</i> <i>of paper and paperboard products</i>	1 380	1 201	12,8	78,4	1 806	1 161	12,0	70,4
Grafisk industri <i>Printing, publishing</i> <i>and allied industries</i>	6 159	1 665	4,1	70,5	6 163	1 607	7,2	51,4
Metallindustri i alt <i>Metal manufac-</i> <i>turing, total</i>	72 639	4 145	10,1	58,9	82 579	5 767	8,5	44,8

2. Ansatte i varehandel etter størrelsen av månedsfortjenesten

Også for funksjonærer i varehandel er det utarbeidd tall for ansatte etter størrelsen av lønnen. Noen hovedtall er tatt inn i tabell VII i tabelldelen, og en har nedenfor trukket fram enkelte trekk ved lønnsutviklingen. Dosent Tor Rødseth har i sin utredning beregnet at kr. 1 200,- pr. måned i 1964 tilnærmet skulle tilsvare en timefortjeneste på kr. 7,50 i 1965. Regnet på samme måte skulle en timefortjeneste på kr. 12,80 i 1971 tilsvare en månedslønn på kr. 2 000,-. I 1964 tjente 18,2 prosent av de mannlige ansatte i varehandel mindre enn kr. 1 200 pr. måned, mens det tilsvarende prosent-tall for kvinner var 67,3. I 1971 tjente 18,9 prosent av mennene og 63,3 prosent av kvinnene mindre enn kr. 2 000,-.

Til sammenlikning kan nevnes at i bergverksdrift og industri hadde 15,6 prosent av de mannlige arbeidere og 74,4 prosent av de kvinnelige arbeidere lavere gjennomsnittsfortjeneste enn kr. 12,80 pr. time, som var den beregnede lavtlønnsgrænse.

Av kvinnene i varehandel er det særlig for kontorfunksjonærene at andelen av lavtlønnte er gått tilbake fra 1964 til 1971.

Tabell 69. Ansatte i varehandel med månedsfortjeneste under en beregnet lavtlønnsgrænse etter kjønn og stillingsgruppe *Persons employed in wholesale and retail trade with monthly earnings below an estimated low-earnings limit by sex and occupational group*

Stillingsgruppe <i>Occupational group</i>	1964				1971			
	Ansatte <i>Persons</i> <i>employed</i>		Ansatte med månedsfor- tjeneste under kr. 1 200 <i>Persons em- ployed with monthly earn- ings less than kr. 1 200</i>		Ansatte <i>Persons</i> <i>employed</i>		Ansatte med månedsfor- tjeneste under kr. 2 000 <i>Persons em- ployed with monthly earn- ings less than kr. 2 000</i>	
	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>
			Pst.				Pst.	
Ansatte i alt <i>Persons employed, total</i>	39 367	31 036	18,2	67,3	49 972	36 584	18,9	63,3
Kontorfunksjonærer <i>Office employees..</i>	6 981	8 337	8,8	51,3	8 558	9 907	6,9	44,4
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees ...</i>	12 226	21 603	25,8	74,3	15 234	25 202	26,6	71,4
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees</i>	6 018	455	17,4	51,6	7 778	532	17,2	56,2

IX. DELTIDSARBEID

Definisjonen av deltidsarbeid er ikke klar og entydig. I lønnsstatistikken har en i oppgaveskjemaene bedt bedriftene merke av de ansatte som har deltidsarbeid, det vil si de arbeidere som har kortere arbeidstid enn det som er vanlig ved bedriften eller i vedkommende næring. På skjemaene er det også tatt med kontrollspørsmål om arbeidstidens lengde.

Lønnsstatistikken gir ikke fullstendige opplysninger om deltidsarbeid. På grunnlag av lønns-tellingene for industriarbeidere og lønnsstatistikken for ansatte i varehandel, kan en imidlertid følge utviklingen i tallet på deltidsarbeidere i disse to næringer.

1. Deltidsansatte arbeidere i bergverksdrift og industri

I lønnstellingene i 1952, 1965 og 1971 ble det foretatt en opptelling av deltidsarbeidere i bergverksdrift og industri. I 1952 gjaldt opptellingen bare bekledningsindustrien. Det var så å si bare kvinner som arbeidet på deltid. Av de 10 371 voksne kvinner i bekledningsindustrien var 333 eller 3,2 prosent deltidsarbeidere. I 1965 omfattet lønnstellingene i alt 213 900 voksne arbeidere. Av disse var 4 300 eller 2,0 prosent deltidsarbeidere. 8,7 prosent av kvinnene hadde deltidsarbeid, mot bare 0,6 prosent av mennene. Lønnstellingene i 1971 omfattet i alt 219 096 voksne arbeidere. Av disse var 6 099 eller 2,8 prosent deltidsarbeidere. Det relative antall kvinnelige deltidsarbeidere steg fra 8,7 prosent i 1965 til 13,7 prosent i 1971, mens det relative antall mannlige deltidsarbeidere var uforandret fra 1965 til 1971 med 0,6 prosent. Næringsmiddelindustrien, tekstilindustrien og bekledningsindustrien sysselsatte til sammen vel 70 prosent av de kvinnelige deltidsarbeidere.

De mannlige deltidsarbeidere hadde gjennomgående kortere avtalt arbeidsuke enn kvinnene. Mens median-arbeidstiden for menn var under 20 timer pr. uke, var den for kvinner 23,8 timer.

Tabell 70. Deltidsarbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og industrigruppe *Part-time workers in mining and manufacturing by sex and industry group*

Kjønn og industrigruppe <i>Sex and industry group</i>	1965			1971		
	<i>Arbeidere Workers</i>		Deltids- arbeidere i prosent av alle arbeidere <i>Part-time workers as percentage of all workers</i>	<i>Arbeidere Workers</i>		Deltids- arbeidere i prosent av alle arbeidere <i>Part-time workers as percentage of all workers</i>
	I alt <i>Total</i>	Deltids- arbeidere <i>Part-time workers</i>		I alt <i>Total</i>	Deltids- arbeidere <i>Part-time workers</i>	
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>	175 880	994	0,6	182 291	1 068	0,6
Næringsmiddelindustri <i>Food manufac- turing industries, except beverage industries</i>	13 694	133	1,0	15 075	382	2,5
Bygningstrevareindustri <i>Manufacture of wood and cork</i>	13 634	99	0,7	14 419	106	0,7
Kjemisk og elektrokjemisk industri <i>Manufacture of chemicals and electro- chemical products</i>	24 577	74	0,3	24 759	109	0,4
Metallindustri i alt <i>Metal manufac- turing, total</i>	72 639	519	0,7	82 579	150	0,2
VOKSNE KVINNER <i>ADULT FEMALES</i>	38 020	3 306	8,7	36 805	5 031	13,7
Næringsmiddelindustri <i>Food manufac- turing industries, except beverage industries</i>	8 008	953	11,9	9 075	1 712	18,9
Hermetikkfabrikker <i>Canning of fish.</i>	:	:	:	2 101	379	18,0
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk <i>Quick-freezing of fish</i>	:	:	:	1 548	337	21,8
Tekstilindustri <i>Manufacture of tex- tiles</i>	6 067	836	13,8	4 723	917	19,4
Skotøyindustri <i>Manufacture of foot- wear except rubber footwear</i>	1 201	74	6,2	917	123	13,4
Bekledningsindustri <i>Manufacture of wearing apparel</i>	9 388	445	4,7	6 563	928	14,1
Møbel- og annen trevareindustri <i>Manu- facture of furniture and fixtures</i> ..	524	38	7,3	776	125	16,1

Tabell 70 (forts.). Deltidsarbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og industrigruppe
Part-time workers in mining and manufacturing by sex and industry group

Kjønn og industrigruppe	1965			1971		
	Arbeidere		Deltids- arbeidere i prosent av alle arbeidere	Arbeidere		Deltids- arbeidere i prosent av alle arbeidere
	I alt	Deltids- arbeidere		I alt	Deltids- arbeidere	
VOKSNE KVINNER (forts.) ADULT FEMALES (cont.)						
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	1 188	56	4,7	1 015	120	11,8
Papir- og pappvareindustri <i>Manufac- ture of paper and paperboard pro- ducts</i>	1 201	66	5,5	1 161	92	7,9
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied industries</i>	1 665	122	7,3	1 607	216	13,4
Lærvareindustri <i>Manufacture of leather and leather products except footwear</i>	469	67	14,3	439	74	16,9
Kjemisk og elektrokjemisk industri <i>Manufacture of chemicals and elec- trochemical products</i>	2 416	306	12,7	2 944	295	10,0
Jord- og steinvareindustri <i>Manufac- ture of non-metallic mineral pro- ducts</i>	669	87	13,0	673	45	6,7
Metallindustri i alt <i>Metal manufac- turing, total</i>	4 145	130	3,1	5 767	265	4,6

Tabell 71. Deltidsarbeidere i bergverksdrift og industri etter normal arbeidstid pr. uke, kjønn og industrigruppe. 1971 *Part-time workers in mining and manufacturing by standard working week in hours, sex and industry group. 1971*

Kjønn og industrigruppe <i>Sex and industry group</i>	Ar- beid- ere Work- ers	Med arbeidstid pr. uke <i>Working week in hours</i>										36,0 timer og over and over	I alt <i>Total</i>
		Under 20 timer Under 20 hours	20,0- 21,9	22,0- 23,9	24,0- 25,9	26,0- 27,9	28,0- 29,9	30,0- 31,9	32,0- 33,9	34,0- 35,9			
		Prosent					Per cent						
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i> ...	1 068	50,4	4,1	5,0	5,9	3,6	2,9	5,4	3,9	2,4	16,4	100,0	
Næringsmiddelindustri <i>Food manufacturing industries..</i>	382	62,3		4,5	3,9	2,4	3,2	6,5	3,4	1,0	8,9	100,0	
Bygningstrevareindustri <i>Manufacture of wood and cork</i>	106	42,5	4,7	4,7	2,9	6,6	3,8	5,7	4,7	0,9	23,5	100,0	
Kjemisk og elektrokjemisk industri <i>Chemical and electrochemical industries</i>	109	55,0	0,9	2,8	5,5	6,4	1,8	7,4	5,5	3,7	11,0	100,0	
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i>	150	42,6	6,7	8,0	12,7	4,0	2,0	4,0	3,3	4,7	12,0	100,0	
VOKSNE KVINNER <i>ADULT FEMALES</i>	5 031	37,9	5,7	7,1	8,4	6,6	4,9	7,0	5,6	5,7	11,1	100,0	
Næringsmiddelindustri <i>Food manufacturing industries..</i>	1 712	51,1	5,5	7,4	6,8	6,3	4,8	6,1	3,5	2,3	6,2	100,0	
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	917	35,4	3,8	8,0	8,8	5,2	5,0	6,2	7,5	6,8	13,3	100,0	
Skotøyindustri <i>Manufacture of footwear except rubber footwear</i>	123	17,9	2,4	8,2	23,6	8,9	7,3	11,4	5,7	5,7	8,9	100,0	
Bekleddningsindustri <i>Manu- facture of wearing apparel</i>	928	30,3	5,7	5,2	7,3	7,3	5,5	8,0	6,7	8,8	15,2	100,0	
Møbel- og annen trevareindu- stri <i>Manufacture of fur- niture and fixtures</i>	125	32,8	4,0	10,4	6,4	4,0	4,8	4,8	10,4	4,8	17,6	100,0	
Treforedlingsindustri <i>Manu- facture of pulp and paper.</i>	120	34,2	6,7	9,2	12,5	5,8	4,2	4,2	3,3	11,6	8,3	100,0	
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied in- dustries</i>	216	20,8	2,3	4,6	11,6	5,6	5,1	6,5	6,5	12,5	24,5	100,0	
Kjemisk og elektrokjemisk industri <i>Chemical and electrochemical industries</i>	295	32,9	4,7	4,1	9,5	7,1	6,4	11,9	5,4	3,1	14,9	100,0	
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i>	265	34,4	6,8	8,3	11,3	6,8	4,5	7,9	4,5	5,3	10,2	100,0	

2. Deltidsansatte i varehandel

I varehandel er det relativt flere deltidsansatte enn i industrien.

Lønnsstatistikken for ansatte i varehandel pr. 30. april 1957 gir enkelte opplysninger om deltidsarbeid. Statistikken omfattet i alt 66 765 ansatte. Av disse var 4 816 eller 7,2 prosent deltidsarbeidere. Det var få mannlige deltidsarbeidere, i alt 1,6 prosent av alle ansatte. De fleste mannlige deltidsarbeidere var i stillingsgruppene lavere butikkfunksjonærer, diverse funksjonærer og arbeidere. Av kvinnene var 12,4 prosent deltidsansatte. Den langt største gruppen var lavere butikkfunksjonærer med 3 294 eller 14,0 prosent av alle lavere butikkfunksjonærer, kvinner.

I 1960 omfattet lønnsstatistikken for ansatte i varehandel i alt 70 332 ansatte. Av disse var 4 929 eller 7,0 prosent deltidsansatte. Av mennene var 1,4 prosent deltidsansatte og av kvinnene 13,0 prosent. Fra 1960 til 1969 fant det sted en vesentlig øking i tallet på deltidsansatte. Lønnsstatistikken i 1969 omfattet i alt 98 583 ansatte, hvorav 14 929 eller 15,1 prosent var deltidsansatte. Av mennene var 3,4 prosent deltidsansatte og av kvinnene hele 26,5 prosent. Oppgaver over deltidsarbeidernes ukentlige arbeidstid i 1969 foreligger ikke.

Deltidsansatte var ikke med i oppgavene til lønnsstatistikken pr. 1. mars 1971.

Tabell 72. Deltidsansatte i varehandel etter kjønn *Part-time workers in wholesale and retail trade by sex*

Kjønn Sex	1960			1969		
	Ansatte Persons employed		Deltidsansatte i prosent av alle ansatte	Ansatte Persons employed		Deltidsansatte i prosent av alle ansatte
	I alt Total	Deltids- ansatte Part-time employees	Part-time em- ployees as per- centage of all employees	I alt Total	Deltids- ansatte Part-time employees	Part-time em- ployees as per- centage of all employees
MENN MALES	36 258	493	1,4	48 415	1 643	3,4
KVINNER FEMALES	34 074	4 436	13,0	50 168	13 286	26,5

X. OMFANGET AV AKKORDARBEID OG OVERTIDSARBEID FOR ARBEIDERE I BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI

1. Akkordarbeid

I industrien nyttes det ulike lønssystemer. Stort sett kan en dele inn disse i tre grupper, tidlønt arbeid, akkordarbeid og arbeid på produksjonspremiebasis. Premielønn forekommer i en rekke ulike former og under forskjellige betegnelser, f.eks. produksjonspremie, premieakkord, bonus o.l. Produksjonspremie forekommer som regel ved produksjonsområder hvor det er vanskelig å fastsette vanlig akkord. Grensene mellom akkord, akkordavsavn og produksjonspremie kan være flytende. Akkordavsavns-tillegg er i lønnstillingene sett på som et tillegg til tidlønt arbeid og ikke som akkordarbeid. Ved lønnstillingen i 1971 har en ikke skilt mellom vanlig akkordarbeid og premielønt arbeid. Disse to lønnsformer er slått sammen og betraktet som akkordarbeid. I tabell 73 er bedriftene gruppert etter industrigruppe, ikke etter tariffområde, for å få sammenliknbare tall med de tidligere tellinger. Først ved lønnstillingen i 1971 har en fått oppgaver over akkordarbeid for bedrifter tilsluttet Mekaniske Verksteders Landsforening. For voksne menn utgjorde akkordarbeidet i 1971 41,3 prosent av alle arbeidde timer og for voksne kvinner 43,8 prosent. Omfanget av akkordarbeid varierte sterkt fra industrigruppe til industrigruppe. For voksne menn var det mest akkordarbeid i tobakksindustri, treforedlingsindustri og malmgruver. For voksne kvinner var omfanget av akkordarbeid størst i tobakksindustri, treforedlingsindustri og i drikkevareindustri.

Omfanget av akkordarbeid har gått tilbake fra 1957. Sterkest tilbakegang har det vært fra 1965 til 1971. Regnet eksklusive Mekaniske Verksteders Landsforenings bedrifter har andelen arbeidde timer på akkord gått tilbake fra 47,2 til 42,8 prosent for menn og fra 49,1 til 42,5 prosent for kvinner i perioden 1965-1971.

Tabell 73. Akkordarbeid for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og industrigruppe
Hours on piece-work of workers in mining and manufacturing by sex and industry group

Industrigruppe <i>Industry group</i>	Arbeidde timer på akkord i prosent av alle arbeidde timer <i>Hours on piece-work as per- centage of all hours worked</i>			
	1957	1960	1965	1971
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>	52,7	51,2	47,2	42,8 ¹⁾
Malmgruver <i>Metal mining</i>	78,1	74,9	71,5	71,4
Næringsmiddelindustri <i>Food manufacturing industries</i>	16,7	18,6	20,4	20,3
Drikkevareindustri <i>Beverage industries</i>	69,3	68,7	70,4	66,0
Tobakksindustri <i>Tobacco industries</i>	88,0	82,5	83,0	77,6
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	51,1	51,6	50,4	48,9
Skotøyindustri <i>Manufacture of footwear except rubber footwear</i>	55,8	55,2	49,5	38,7
Bekledningsindustri <i>Manufacture of wearing apparel</i>	36,9	39,8	27,0	26,6
Byggningsstrevareindustri <i>Manufacture of wood and cork</i>	53,3	48,3	47,3	46,1
Møbel- og annen trevareindustri <i>Manufacture of furniture and fix- tures</i>	57,8	53,0	52,7	50,3
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	74,3	74,8	77,3	76,1
Papir- og pappvareindustri <i>Manufacture of paper and paperboard products</i>	53,6	55,2	53,9	46,5
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied industries</i>	3,4	2,9	2,4	3,1
Lær- og lærvareindustri <i>Manufacture of leather and leather pro- ducts except footwear</i>	51,4	52,8	52,4	51,3
Kjemisk og elektrokjemisk industri <i>Manufacture of chemicals and electrochemical products</i>	56,1	54,1	46,9	51,3
Jord- og steinvareindustri <i>Manufacture of non-metallic mineral pro- ducts</i>	73,4	73,2	63,0	43,4
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i>	55,5	49,3	45,3	35,6 ¹⁾
VOKSNE KVINNER <i>ADULT FEMALES</i>	53,3	53,2	49,1	42,5 ¹⁾
Næringsmiddelindustri	43,7	45,5	42,1	36,3
Drikkevareindustri	73,6	67,2	59,7	58,7
Tobakksindustri	85,7	87,8	86,6	84,5
Tekstilindustri	66,4	61,3	58,0	48,4
Skotøyindustri	50,5	51,7	43,8	36,9
Bekledningsindustri	51,1	54,0	48,9	44,8
Møbel- og annen trevareindustri	47,3	44,4	40,9	43,0
Treforedlingsindustri	66,2	71,1	64,5	65,6
Papir- og pappvareindustri	35,1	37,5	41,9	32,1
Grafisk industri	10,2	10,1	8,1	10,0
Lær- og lærvareindustri	51,1	43,5	38,1	40,5
Kjemisk og elektrokjemisk industri	55,4	48,4	51,7	48,5
Jord- og steinvareindustri	75,2	77,7	59,0	56,6
Metallindustri i alt	70,5	71,0	70,0	49,7 ¹⁾

1) Medregnet bedrifter tilsluttet Mekaniske Verksteders Landsforening var akkordtimeprosenten i alt 41,3 og i metallindustri i alt 36,2 for menn. For kvinner var tallene 43,8 og 54,6.

1) Including establishments affiliated with the National Association of Engineering and Metal Working industries, the percentage of hours worked on piece-work was in total 41.3 and in metal manufacturing 36.2 for males. For females the figures were 43.8 and 54.6.

Både omfanget av og fortjenesten på akkord har stor betydning for fortjenestenivået i de enkelte tariffområder.

I bergverksdrift og industri i alt lå akkordfortjenesten for menn 9,9 prosent høyere enn tidlønnsfortjenesten og for kvinner 14,7 prosent høyere. Forskjellen i fortjenesten på tidlønt og akkordlønt arbeid varierte sterkt fra tariffområde til tariffområde. For de langt fleste tariffområder var fortjenesten på akkord høyere enn fortjenesten på tidlønn.

Tabell 74. Gjennomsnittlig timefortjeneste på tidlønns- og akkordarbeid for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde. 1971 *Average hourly earnings on time- and piece-work of workers in mining and manufacturing by sex and collective agreement group. 1971*

Kjønn og tariffområde <i>Sex and collective agreement group</i>	Timefortjeneste <i>Hourly earnings</i>		Prosentvis forskjell mellom akkordfortjeneste og timefortjeneste <i>Percentage difference between earnings on piece-work and time-work</i>
	Tidlønnsarbeid <i>Time-work</i>	Akkordarbeid <i>Piece-work</i>	Pst.
	Kr.	Kr.	
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>	14,06	15,45	9,9
Malmgruver <i>Metal mining</i>	13,67	16,52	20,8
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk <i>Quick-freezing of fish</i>	11,54	17,17	48,8
Bryggerier og mineralvannfabrikker <i>Beverage industries</i>	13,44	13,85	3,1
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	12,15	12,91	6,3
Sagbruk og høvlerier <i>Sawmills and planing mills</i>	12,14	13,78	13,5
Bygningssnekkerier <i>Manufacture of wooden fixtures</i>	13,14	15,67	19,3
Trehusfabrikker <i>Prefabrication of wooden houses</i>	13,46	16,51	22,7
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i>	12,71	15,07	18,6
Annen trevareindustri <i>Manufacture of other wood products</i>	12,76	15,23	19,4
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	12,23	13,97	14,2
Wallboardfabrikker <i>Manufacture of wallboards</i>	13,06	14,17	8,5
Papir- og pappvareindustri <i>Manufacture of paper and paperboard products</i>	13,71	15,27	11,4
Gummivarefabrikker <i>Manufacture of rubber products</i>	13,09	14,75	12,7
Elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri <i>Electrochemical and electrometallurgical industries</i>	14,36	14,66	2,1
Sement- og lettbetongfabrikker <i>Manufacture of cement and light-weight concrete</i>	14,46	15,98	10,5
Olje- og fettraffinerier, tranraffinerier <i>Oil refineries and oil mills</i>	12,80	14,79	15,5
Maling- og lakkfabrikker <i>Manufacture of paints, varnishes and lacquers</i>	13,36	14,04	5,1
Glassverk <i>Manufacture of glass and glass products</i>	13,94	14,44	3,6
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i>	14,90	16,51	10,8
Jernverk, valseverk <i>Iron and steel works, rolling mills</i>	15,40	16,49	7,1
Metallvarefabrikker <i>Manufacture of metal products</i>	14,39	15,46	7,4
Støperier <i>Iron, steel and non-ferrous metal foundries</i>	14,99	17,35	15,7
Mekaniske verksteder <i>Manufacture of machinery except electrical machinery</i>	15,00	16,86	12,4
Elektroteknisk industri <i>Manufacture of electrical products except radio, wires and cables</i>	15,24	16,66	9,3
KVINNER <i>FEMALES</i>	10,64	12,20	14,7
Hermetikkfabrikker	9,42	10,86	15,3
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk	9,79	12,92	32,0
Sjokolade- og dropsfabrikker	9,92	11,65	17,4
Tekstilindustri	9,98	11,37	13,9
Skofabrikker	9,71	11,95	23,1
Bekledningsindustri	10,13	11,85	17,0
Papir- og pappvareindustri	10,60	12,57	18,6
Treforedlingsindustri	10,81	13,23	22,4
Gummivarefabrikker	10,58	11,74	11,0
Plastfabrikker	10,05	11,81	17,5
Metallindustri i alt	12,48	13,21	5,8
Metallvarefabrikker	11,70	13,10	12,0
Elektroteknisk industri	12,42	13,45	8,3

2. Overtidsarbeid

Overtidstimene for voksne menn utgjorde i 1971 3,8 prosent av alle arbeidde timer og for voksne kvinner 1,2 prosent.

Omfanget av overtidarbeidet har gjennomgående holdt seg konstant fra 1957 til 1971 for både menn og kvinner. I de typiske sesongindustrier kan overtidarbeidet ha variert noe i denne perioden. Dette skyldes trolig først og fremst at tellingen i 1965 og 1971 ble holdt i 2. og 3. kvartal og omfatter ulike tariffområder i hvert av kvartalene, mens tariffområdene i tidligere tellinger var fordelt på fire kvartaler.

Tabell 75. Overtidsarbeid for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde
Hours on overtime of workers in mining and manufacturing by sex and collective agreement group

Kjønn og tariffområde <i>Sex and collective agreement group</i>	Overtidstimer i prosent av alle arbeide timer <i>Hours on overtime as percentage of all hours worked</i>			
	1957	1960	1965	1971
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>	3,3	3,5	3,8	3,8
Malmgruver <i>Metal mining</i>	3,5	2,1	2,2	2,8
Slakterier, pølsemakerier <i>Slaughtering and preparation of meat</i> ..	3,3	4,3	4,8	4,9
Bakerier og konditorier <i>Manufacture of perishable bakery products</i>	1,4	2,0	1,6	2,8
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	2,8	2,7	2,6	2,3
Bekledningsindustri <i>Manufacture of wearing apparel</i>	1,6	2,3	2,0	1,8
Sagbruk og høvlerier <i>Sawmills and planing mills</i>	1,0	1,2	1,2	1,3
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i>	1,0	1,5	1,3	1,1
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	4,1	3,8	3,6	3,7
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied industries</i>	5,8	6,3	6,0	6,3
Elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri <i>Electrochemical and electrometallurgical industries</i>	2,4	2,3	2,6	2,8
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i>	3,2	3,6	4,0	3,8
VOKSNE KVINNER <i>ADULT FEMALES</i>	1,5	1,5	1,3	1,2
Sjokolade- og dropsfabrikker <i>Manufacture of cocoa, chocolate etc.</i> ..	2,7	4,6	2,2	2,6
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	0,6	0,6	0,7	0,6
Skofabrikker <i>Manufacture of footwear except rubber footwear</i>	0,6	0,8	0,4	0,4
Bekledningsindustri <i>Manufacture of wearing apparel</i>	0,4	0,9	0,6	0,5
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	1,4	0,9	1,0	1,1
Papir- og pappvareindustri <i>Manufacture of paper and paperboard products</i>	1,4	2,0	1,7	1,3
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied industries</i>	1,4	2,4	2,8	1,9
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i>	1,0	1,5	1,2	1,0

XI. SKIFTARBEID I BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI

Skiftarbeid praktiseres i ulike former og i forskjellig omfang i de enkelte tariffområder.

I lønnsstillingen 1971 ble det skilt mellom tre forskjellige skiftordninger:

Helkontinuerlig skift

Døgnkontinuerlig skift

Øvrig skiftarbeid

Helkontinuerlig skiftarbeid er skiftarbeid som dreier døgnet rundt og som ikke avbrytes på søn- og helgedager. Denne skiftordning nyttes ved bedrifter hvor produksjonsprosessen er av en slik art at den ikke kan avbrytes.

Døgnkontinuerlig skiftarbeid er også en arbeidsordning som kan gå hele døgnet, men som ikke går uken rundt.

Øvrig skiftarbeid er skiftarbeid med et skift på vanlig dagtid og et ettermiddags- eller kvelds-skift (2-skiftsordning).

I de tidligere tellinger er det ikke skilt mellom døgnkontinuerlig og øvrig skiftarbeid.

I 1971 hadde 24,4 prosent av voksne menn og 13,0 prosent av voksne kvinner skiftarbeid. I malmgruver, sponplatefabrikker og ved jernverk, valseverk arbeide henholdsvis 81,5, 72,5 og 65,4 prosent av de mannlige arbeidere på skift.

Fra 1950 til 1971 varierte tallet på mannlige skiftarbeidere mellom 18 og 24 prosent av alle voksne menn. I treforedlingsindustrien og i elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri hvor bruken av skiftarbeid for en stor del er bestemt av tekniske forhold, var skiftarbeidet relativt stabilt fra år til år. I andre grupper kan omfanget av skiftarbeid variere mer over tiden. I tekstilindustrien var skiftarbeiderprosenten for voksne menn 43,1 prosent i 1950, 6,1 prosent i 1952 og 34,6 prosent i 1971.

Tabell 76. Skiftarbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde *Shift workers in mining and manufacturing by sex and collective agreement group*

Kjønn og tariffområde <i>Sex and collective agreement group</i>	Skiftarbeidere i prosent av alle arbeidere <i>Shift workers as percentage of all workers</i>						
	1950	1952	1955	1957	1960	1965	1971
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>	20,4	20,4	17,8	20,4	22,1	23,9	24,4
Malmgruver <i>Metal mining</i>	53,7	40,6	63,6	62,5	62,8	65,4	81,5
Handelsmøller <i>Commercial grain-mills</i>	28,9	34,5	27,8	25,2	24,6	27,6	23,7
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	43,1	6,1	22,6	24,8	26,5	27,7	34,6
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i> ..	57,0	49,8	51,3	56,0	57,4	59,9	61,3
Gummivarefabrikker <i>Manufacture of rubber products</i> ..	25,4	15,9	29,0	18,6	31,6	37,9	43,1
Elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri <i>Elec- trochemical and electrometallurgical industries</i> ...	49,6	47,2	48,4	50,5	48,7	49,2	50,3
Sprengstoffabrikker <i>Manufacture of explosives</i>	19,6	40,3	39,4	33,8	18,9	33,5	38,6
Olje- og fettraffinerier, tranraffinerier <i>Oil re- fineries and oil mills</i>	40,2	39,6	36,5	38,1	31,8	28,9	31,8
Glassverk <i>Manufacture of glass and glass products</i> ..	35,6	28,7	27,6	25,2	27,8	27,2	35,2
Sement- og lettbetongfabrikker <i>Manufacture of cement and lightweight concrete</i>	42,0	41,6	45,8	54,0	50,3	38,0	47,0
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i>	5,5	8,2	10,2	10,6	13,4	16,8	17,1
VOKSNE KVINNER <i>ADULT FEMALES</i>	9,7	6,6	6,0	7,6	8,6	9,5	13,0
Tekstilindustri	28,6	6,4	16,9	20,3	19,1	20,4	22,0
Treforedlingsindustri	19,9	2,9	6,1	21,0	15,5	21,0	23,8

Omfanget av helkontinuerlig skiftarbeid varierte noe fra 1950 til 1971. I elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri var omfanget av helkontinuerlig skiftarbeid mest stabilt. I 1950 hadde treforedlingsindustrien 11,8 prosent av sine skiftarbeidere på helkontinuerlig skiftplan, mens tallet i 1971 var økt til 56,2 prosent.

Tabell 77. Helkontinuerlige skiftarbeidere i bergverksdrift og industri etter tariffområde *Continuous 7-days workers in mining and manufacturing by collective agreement group*

Tariffområde <i>Collective agreement group</i>	Helkontinuerlige skiftarbeidere i prosent av alle skiftarbeidere <i>Continuous 7-days workers as percentage of all shift workers</i>						
	1950	1952	1955	1957	1960	1965	1971
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>							
Malmgruver <i>Metal mining</i>	9,2	12,2	7,2	6,5	7,0	6,1	12,6
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i> ..	11,8	11,6	17,4	22,7	42,9	52,1	56,2
Elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri <i>Elec- trochemical and electrometallurgical industries</i> ...	67,3	66,6	70,2	67,7	73,5	73,4	70,8
Glassverk <i>Manufacture of glass and glass products</i> ..	80,5	81,9	91,2	89,9	87,1	96,5	61,1
Sement- og lettbetongfabrikker <i>Manufacture of cement and lightweight concrete</i>	41,2	42,5	42,3	33,4	40,8	54,4	29,8

Skiftarbeidere får som regel et skifttillegg som dels blir gitt som et prosenttillegg og dels som et fast tillegg. I alle tariffområder hvor skiftarbeid er praktisert i noe omfang, var timefortjenesten høyere for skiftarbeidere enn for dagarbeidere. Av skiftarbeid var det høyest timefortjeneste ved døgnkontinuerlig og helkontinuerlig skiftarbeid. I de tariffområder som praktiserte mye helkontinuerlig skiftarbeid hadde arbeiderne med denne skiftform den høyeste timefortjeneste.

Tabell 78. Gjennomsnittlig timefortjeneste for voksne menn i bergverksdrift og industri etter skiftordning og tariffområde. 1971 *Average hourly earnings of adult males in mining and manufacturing by type of shift work and collective agreement group. 1971*

Tariffområde <i>Collective agreement group</i>	Timefortjeneste på <i>Hourly earnings at</i>			
	Dagarbeid <i>Non-shift work</i>	Helkontinuerlig skiftarbeid <i>Continuous 7-days work</i>	Døgnkontinuerlig skiftarbeid <i>3-shift work</i>	Øvrig skiftarbeid <i>Other shift work</i>
Kroner				
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>				
<u>Produksjonsarbeidere <i>Direct production workers</i></u>				
Malmgruver <i>Metal mining</i>	15,65	17,54	18,08	18,08
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk <i>Quick-freezing of fish</i>	14,38	15,33	15,93	15,49
Sponplatefabrikker <i>Manufacture of particle boards</i>	13,62	15,49	15,11	12,97
Wallboardfabrikker <i>Manufacture of wallboards</i>	14,68	15,87	16,93	14,77
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	14,12	16,26	14,19	14,18
Elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri <i>Electrochemical and electrometallurgical industries</i>	15,16	16,86	16,99	15,74
Destillasjonsverk, asfalt- og tjærepappfabrikker <i>Manufacture of asphaltic felt</i>	17,97	18,82	16,14	16,13
Sement- og lettbetongfabrikker <i>Manufacture of cement and lightweight concrete</i>	16,37	18,84	17,85	17,01
Plastfabrikker <i>Manufacture of plastic products</i> ..	14,27	16,44	14,91	14,75
Glassverk <i>Manufacture of glass and glass products</i> ..	15,15	16,57	14,53	16,55
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i> .	15,92	18,01	18,43	17,10
Jernverk, valseverk <i>Iron and steel works, rolling mills</i>	16,72	18,12	18,35	17,33
Metallvarefabrikker <i>Manufacture of metal products</i>	15,14	-	17,08	15,41
Støperier <i>Iron, steel and non-ferrous metal foundries</i>	16,35	-	19,56	18,18
Stålskipsbyggerier <i>Building and repairing of steel ships</i>	16,38	-	18,91	17,69

XII. NORMAL ARBEIDSTID FOR ARBEIDERE I BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI

På grunnlag av lønnstellingene har en beregnet den normale arbeidstid pr. uke for arbeidere i bergverksdrift og industri. Med normal arbeidstid menes den arbeidstid som er fastsatt ved lov, tariffavtaler, personlig overenskomst eller sedvane. Normal arbeidstid pr. uke svarer til den arbeidstidsangivelse som vanligvis nyttes i Arbeidervernloven og i tariffavtalene.

Praktisk talt alle lønnstakere har etter hvert fått sin arbeidstid begrenset ved lov. Arbeiderværnloven som omfatter de fleste lønnstakere, hadde inntil 1958 bestemmelser om 48 timers uke. Etter endringslov av 28. november 1958 i Arbeidervernloven skulle den alminnelige arbeidstid fra 1. mars 1959 være 46,5 timer pr. uke og fra 1. mars 1960 45 timer pr. uke. Ved tariffoppgjøret i 1958 ble imidlertid Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge enige om at den ordinære effektive arbeidstid skulle settes ned til 45 timer i uken fra 1. mars 1959. Arbeidstiden for lønnstakere som fra før hadde 45 timer eller mindre pr. uke, ble ikke satt ned. Ved lov av 10. mai 1968 ble den ukentlige maksimale arbeidstid ytterligere redusert til 42,5 timer pr. uke med virkning fra 1. juli 1968. Visse grupper av arbeidstakere har kommet inn under spesielle lovbestemmelser. Ved lov av 28. juli 1949 ble maksimalarbeidstiden for arbeidere under dagen i gruve-drift satt til 40 timer i uken, og ved lov av 13. april 1962 fikk også tunnelarbeidere i arbeid under dagen 40 timers uke. For arbeidstakere i helkontinuerlig skiftarbeid ble arbeidstiden satt ned fra 48 til 45 1/3 time pr. uke ved lov av 1. april 1950, og ved lov av 7. desember 1956 ble denne arbeidstid satt ytterligere ned til 42 timer pr. uke. Ved tariffrevisjonene i 1970 ble arbeidstiden for døgnkontinuerlig og helkontinuerlig skiftarbeid satt ned til 40 timer pr. uke i gjennomsnitt i skiftperioden med virkning fra oktober 1970.

I 1971 var den gjennomsnittlige normale arbeidstid for menn i bergverksdrift og industri 42,0 timer pr. uke og for kvinner 41,9 timer pr. uke. Deltidsansatte arbeidere var ikke tatt med i disse beregninger. Menn i malmgruver hadde den laveste normale arbeidstid med 41,1 timer pr. uke. Dette skyldes at det her var relativt mange arbeidere med en lovfestet normal arbeidstid på 40 timer pr. uke, nemlig arbeidere under dagen.

Tabell 79. Normal arbeidstid pr. uke for arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn og tariffområde *Standard working week in hours of workers in mining and manufacturing by sex and collective agreement group*

Tariffområde <i>Collective agreement group</i>	Voksne menn <i>Adult males</i>				Voksne kvinner <i>Adult females</i>			
	1957	1960	1965	1971	1957	1960	1965	1971
	Timer				Hours			
Bergverksdrift og industri i alt <i>Mining and manufacturing, total</i>	47,3	44,7	44,6	42,0	47,4	44,7	44,4	41,9
Malmgruver <i>Metal mining</i>	44,9	43,2	43,1	41,1	:	:	:	:
Bakerier og konditorier <i>Manufacture of perishable bakery products</i>	45,6	44,8	44,8	42,1	47,6	44,6	44,3	41,6
Sjokolade- og dropsfabrikker <i>Manufacture of cocoa, chocolate etc.</i>	47,1	45,0	43,3	41,6	47,3	45,0	43,0	41,8
Margarinfabrikker <i>Manufacture of margarine</i>	47,7	45,0	44,9	42,1	47,8	45,0	44,9	42,5
Bryggerier og mineralvannfabrikker <i>Beverage industries</i>	47,9	44,9	44,9	42,4	48,0	45,0	44,6	42,2
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	47,1	44,9	44,9	42,2	47,2	44,9	44,5	42,1
Bekledningsindustri ekskl. skofabrikker <i>Manufacture of wearing apparel excl. footwear</i>	47,3	44,6	44,6	42,2	46,9	44,3	44,1	41,9
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i>	47,8	44,9	44,8	42,4	47,8	44,9	44,5	42,2
Treforedlingsindustri <i>Manufacture of pulp and paper</i>	46,6	44,2	44,0	41,2	47,6	45,0	44,9	42,3
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied industries</i>	45,4	43,7	43,5	41,2	47,3	44,6	44,1	41,5
Elektrokjemisk og elektrometallurgisk industri <i>Electrochemical and electrometallurgical industries</i> ..	45,8	43,8	43,8	41,3	:	:	:	:
Maling- og lakkfabrikker <i>Manufacture of paints, varnishes and laquers</i>	47,9	45,0	45,0	42,1	47,9	45,0	45,0	41,7
Plastfabrikker <i>Manufacture of plastic products</i>	46,5	44,6	44,5	41,7	46,5	44,8	44,1	41,3
Forskjellig jord- og steinvareindustri <i>Manufacture of non-metallic mineral products</i>	47,0	44,6	44,2	41,5	47,7	45,0	41,9	40,9
Metallindustri i alt <i>Metal manufacturing, total</i>	47,8	44,9	44,8	42,2	47,7	44,9	44,6	42,1

XIII. SAMMENDRAG AV HOVEDRESULTATENE

Fra 1960 til 1971 steg fortjenesten med fra 111 prosent og opp til 188 prosent for de lønns-takergrupper som det er beregnet gjennomsnittstall for i denne publikasjonen. Stigningen var minst for mannlige bankfunksjonærer og for de mannlige lager- og butikkfunksjonærer i varehandel. Sterkest var stigningen for sjøfolk i utenriksfart, for kvinnelige industriarbeidere og for mannlige arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet. For de lønnstakergrupper hvor statistikken viser gjennomsnittlig timefortjeneste omfatter stigningen også kompensasjon for arbeidstidsforkortelsen i 1968 fra 45 til 42,5 timer pr. uke.

Fortjenesten varierte innen alle lønnstakergrupper relativt meget med alderen, og forskjell i gjennomsnittsfortjenesten i ulike grupper vil således delvis kunne gi uttrykk for forskjell i aldersfordeling. Lønnstakernes aldersfordeling var svært ulik næringene imellom, og det var også stor forskjell i aldersfordelingen for menn og kvinner innen samme næring. I bankvirksomhet og varehandel var det relativt mange unge menn, mens kommunal virksomhet hadde flest menn på 50 år og over. Det var relativt færre kvinner enn menn i aldersklassene 25-29 år og 30-39 år.

For mannlige industriarbeidere steg fortjenesten til aldersklassen 30-39 år og gikk noe ned for de eldre aldersklasser. For samtlige funksjonærgrupper steg fortjenesten helt opp til de høyeste aldersklasser.

For kvinnelige arbeidere var fortjenesten høyest i aldersklassen 25-29 år, mens fortjenesten også for de kvinnelige funksjonærer viste stigning helt opp til de eldste aldersklasser.

For mannlige og kvinnelige arbeidere har forskjellen i fortjeneste mellom aldersklassene med høyest og lavest fortjeneste økt noe fra 1960 til 1971. For de fleste funksjonærgrupper har derimot forskjellen i fortjenesten mellom aldersklassene blitt noe mindre fra 1960 til 1971.

Fortjenesten for alle lønnstakergrupper var høyere i Oslo enn i landet ellers, men det ser ut til at den relative forskjell i fortjenesten ble noe mindre fra 1965 til 1971. I 1971 var fortjenesten for arbeidere i bergverksdrift og industri 10,3 prosent høyere i Oslo enn i landet ellers for menn og 8,6 prosent høyere for kvinner. Ved medlemsbedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening var forskjellen i

fortjenesten for menn mellom 7 og 14 prosent i de ulike funksjonærgrupper. For kvinner lå fortjenesten i Oslo for kontorfunksjonærer og butikkfunksjonærer mellom 10 og 19 prosent høyere enn i landet ellers. For ansatte i varehandel lå fortjenesten for menn i Oslo i 1971 30,2 prosent høyere enn i landet ellers. For kvinner var forskjellen 32,7 prosent.

Fortjenesten steg med bedriftens størrelse for alle grupper av ansatte. Forholdet mellom høyeste og laveste fortjeneste etter bedriftsstørrelse var om lag det samme i 1965 som i 1971. Både for industriarbeidere og for funksjonærer ved medlemsbedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening var forskjellen i fortjenesten i store og små bedrifter minst i Oslo både for menn og kvinner.

I varehandel var forskjellen mellom fortjenesten i store og små bedrifter meget stor, og forskjellen var noe større i 1971 enn i 1967. Forskjellen var mindre i Oslo enn i landet ellers.

For industriarbeidere og for ansatte i varehandel foreligger også opplysninger om fortjenesten etter bedriftens organisasjonsforhold. For industriarbeidere var timefortjenesten ved bedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening gjennomgående høyere enn ved de øvrige private bedrifter. Dette kan henge sammen med at bedrifter i N.A.F. gjennomgående var noe større enn bedrifter uten avtale. I varehandel var, i motsetning til i industrien, de langt fleste bedrifter ikke tilsluttet noen arbeidsgiverforening. For alle stillingsgrupper så nær som for kvinnelige butikkfunksjonærer, lå fortjenesten høyest i de uorganiserte bedriftene.

Gjennomsnittsfortjenesten dekker over store ulikheter i fortjenesten både innen næringsundergruppene, stillingsgruppene og de enkelte stillinger.

For arbeidere i bergverksdrift og industri var det relativt stor forskjell mellom fortjenesten i lavtlønte og høytlønte tariffområder. Forholdet mellom fortjenesten i tariffområdene viste liten endring fra 1960 til 1971, men sysselsettingen har økt sterkere i høytlønnsgruppene og de midlere grupper enn i lavtlønnsgruppene. Også innenfor det enkelte tariffområde er det stor spredning i fortjenesten, men spredningen ser ut til å ha blitt noe redusert. Forskjellen mellom menns og kvinners fortjeneste blant arbeidere i bergverk og industri har blitt mindre fra 1960 til 1971.

Den samme utvikling finner en for ansatte i varehandel.

ENGLISH SUMMARY

The main purpose of this publication is to give a description of the wage structure and the wage development for the last 10-14 years.

The statistical material

The system of wage statistics consists of a number of independent statistics covering different groups of wage and salary earners. Some of these statistics are based on summary information. For other groups of wage earners information is given on each worker. In this publication wage statistics based on individual data are used as the main source of information.

Definitions and concepts

The wage concepts used in the wage statistics are average hourly earnings and average monthly earnings.

Average hourly earnings are computed as the ratio between wages paid and the number of hours actually worked in the census period. Payment for sick-leave and vacation is not included.

Average monthly earnings include:

- a) Gross monthly salary in cash
- b) Payment in kind and other allowances per month
- c) Temporary or varying supplements to the wages

The temporary or varying supplements to the wages are defined as 1/12 of such supplements actually received during the previous year.

The wage data refer to payments before deduction for taxes etc. The establishments' indirect wage costs are not included.

The national accounts' figures on average wages per man-year are computed as the ratio between the wage figures in the national accounts and the estimated man-years.

The wage and salary earners are classified according to the following characteristics:

- Sex
- Age
- Industry group
- Occupation
- The location of the establishment
- The establishment's membership in employer organizations
- The size of the establishment
- Full-time/part-time workers
- The volume of piece-work
- The volume of overtime work
- The volume of shift work

The results

From 1960 to 1971 the average earnings have increased by 111 and up to 188 per cent for the wage earner groups included in this publication. The slowest rate of increase was observed for male employees in banking and for male shop and warehouse employees in wholesale and retail trade. The wages seemed to have increased most rapidly for seamen in ocean transport, female workers in manufacturing and male workers in public construction.

The average earnings in all wage earner groups varied according to the worker's age. In banking and wholesale and retail trade the proportion of young males was relatively high, while the local governments employed many males by the age of 50 years and over.

The average hourly earnings for male workers in manufacturing increased by age up to the age of 30 to 39 years, but decreased in the older age groups. The monthly earnings of the salaried employees increased by age up to the time for retirement.

The average hourly earnings for female workers in manufacturing were highest in the age group 25-29. For female salaried employees the monthly earnings increased up to the oldest age groups. For both male and female workers in manufacturing the difference in average earnings between the age groups with highest and lowest earnings has increased from 1960 to 1971. For salaried employees, however, the difference in earnings between the age groups decreased from 1960 to 1971.

The average earnings for all wage earner groups were higher in Oslo than in the rest of the country. For workers in manufacturing the average earnings in 1971 for male workers in Oslo were 10.3 per cent higher than in the rest of the country. For female workers the difference was 8.6 per cent.

In member establishments in the Norwegian Employers' Confederation the difference in earnings of male employees in Oslo and the rest of the country was between 7 and 14 per cent, dependent on the different occupational groups. For females the corresponding figures varied between 10 and 19 per cent. In wholesale and retail trade in 1971 the earnings in Oslo were 30.2 per cent higher than in the rest of the country for males and 32.7 per cent higher for females.

The figures on average earnings may conceal greater differences in the earnings both within the industry groups, the occupational groups and the single occupations.

For workers in mining and manufacturing the difference between the average hourly earnings in the low-paid and the high-paid industry groups was rather significant. The ratios between average hourly earnings in various industry groups showed only minor changes from 1960 to 1971. The employment, however, increased more rapidly in the industry groups with a comparatively high wage level.

The difference between the average hourly earnings for male and female workers in manufacturing has decreased from 1960 to 1971. The same development has occurred in wholesale and retail trade.

Tabell I. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter næringsgruppe og kjønn. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by industry group and sex. 1971*

Næringsgruppe og kjønn Industry group and sex	Be- drif- ter Estab- lish- ments	Ar- bei- dere Work- ers	Time- for- tjen- este i alt Hourly earn- ings, total	Timefortjeneste ikke medregnet overtids- tillegg o.a. tillegg Hourly earnings ex- cluding overtime and other allowances Tidlønns- arbeid Time-work	Akkord- arbeid Piece-work	Over- tids- til- legg Over- time allo- wances	For- skjel- lige andre til- legg Other allo- wances	Akkord- timer Hours on piece- work	Over- tids- timer Hours on over- time
12 Malmgruver Metal mining									
Voksne menn Adult males ...	18	3 364	16,79	13,76	16,67	0,19	0,79	70,6	2,7
14 Stein-, sand- og grusdrift Stonequarrying, gravel and sand pits									
Voksne menn Adult males ...	147	1 164	16,30	14,62	17,41	0,35	0,33	36,0	5,2
15 Mineralbrott Mineral quar- rying									
Voksne menn Adult males ...	29	650	16,42	13,96	16,01	0,31	0,71	70,4	4,4
20 Næringsmiddelindustri Food manufacturing industries ex- cept beverage industries									
Voksne menn Adult males ...	1 282	15 000	14,07	12,73	16,15	0,40	0,25	20,2	5,9
Voksne kvinner Adult fe- males		9 071	11,23	10,25	12,04	0,12	0,22	36,3	2,2
21 Drikkevareindustri Beverage industries									
Voksne menn Adult males ...	48	2 777	14,49	13,47	13,85	0,32	0,45	65,8	5,8
Voksne kvinner Adult fe- males		202	12,10	10,98	12,43	0,17	0,10	58,6	3,6
22 Tobakksindustri Tobacco manufactures									
Voksne menn Adult males ...	7	278	13,42	13,27	12,86	0,19	0,29	77,6	3,3
Voksne kvinner Adult fe- males		441	11,66	11,67	11,47	0,08	0,09	84,5	1,7
23 Tekstilindustri Manufacture of textiles									
Voksne menn Adult males ...	208	3 684	13,37	12,25	13,01	0,20	0,57	46,7	2,8
Voksne kvinner Adult fe- males		4 546	10,96	9,89	11,38	0,03	0,30	49,8	0,6
24 Bekledningsindustri m.v. Manufacture of footwear, other wearing apparel and made-up textile goods									
Voksne menn Adult males ...	394	2 225	13,29	12,49	14,27	0,10	0,14	31,5	1,5
Voksne kvinner Adult fe- males		8 057	10,93	10,09	11,83	0,02	0,08	42,6	0,5
25 Treindustri Manufacture of wood and cork, except manu- facture of furniture									
Voksne menn Adult males ...	595	10 451	13,71	12,38	14,43	0,10	0,26	47,5	1,5
Voksne kvinner Adult fe- males		146	11,71	10,68	13,08	0,02	0,22	33,0	0,4
26 Møbel- og innredningsindu- stri Manufacture of furni- ture and fixtures									
Voksne menn Adult males ...	618	7 981	14,14	12,99	15,29	0,08	0,08	43,2	1,4
Voksne kvinner Adult fe- males		545	12,03	11,04	13,64	0,02	0,03	36,1	0,5

Tabell I (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter næringsgruppe og kjønn. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by industry group and sex. 1971*

Næringsgruppe og kjønn	Be- drif- ter	Ar- bei- dere	Time- for- tjen- este i alt	Timefortjeneste ikke medregnet overtids- tillegg o.a. tillegg			Over- tids- til- legg	For- skjel- lige andre til- legg	Akkord- timer	Over- tids- timer
				Tidlønns- arbeid	Akkord- arbeid					
				Kroner				Prosent		
27 Treforedlingsindustri <i>Manu- facture of pulp and paper</i>										
Voksne menn	174	13 799	15,22	12,72	14,08	0,37	1,14	73,1	4,0	
Voksne kvinner		2 014	12,15	10,67	12,96	0,10	0,31	46,6	1,3	
28 Grafisk industri m.v. <i>Print- ing, publishing and allied industries</i>										
Voksne menn	482	6 207	17,41	15,81	17,47	1,03	0,52	3,1	6,3	
Voksne kvinner		1 639	13,10	12,33	14,76	0,22	0,31	9,7	1,9	
29 Lærindustri <i>Manufacture of leather and leather products</i>										
Voksne menn	48	504	13,73	12,99	13,86	0,12	0,14	54,8	1,8	
Voksne kvinner		252	10,80	9,95	11,69	0,03	0,06	44,0	0,4	
30 Gummivareindustri <i>Manufac- ture of rubber products</i>										
Voksne menn	53	2 065	14,83	13,22	14,71	0,15	0,66	52,9	2,1	
Voksne kvinner		666	11,78	10,71	11,89	0,02	0,25	68,4	0,4	
31 Kjemisk industri <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>										
Voksne menn	247	6 460	14,76	12,65	14,86	0,45	0,84	37,2	6,7	
Voksne kvinner		1 027	11,44	9,92	12,09	0,07	0,30	53,2	1,4	
32 Kull- og mineraloljeforedling <i>Manufacture of products of petroleum and coal</i>										
Voksne menn	17	1 027	16,96	14,16	16,37	0,46	1,02	59,7	6,8	
33 Jord- og steinvareindustri <i>Manufacture of non-metallic mineral products except pro- ducts of petroleum and coal</i>										
Voksne menn	340	7 142	15,37	13,49	15,44	0,22	0,57	55,6	3,6	
Voksne kvinner		528	11,36	9,76	11,46	0,06	0,47	62,6	1,2	
34 Primær jern- og metallindu- stri <i>Basic metal industries</i>										
Voksne menn	95	21 680	16,54	14,79	15,60	0,22	1,08	54,4	3,0	
Voksne kvinner		495	12,49	11,77	12,00	0,10	0,50	50,1	1,4	
35 Jern- og metallvareindustri <i>Manufacture of metal products, except machinery, and trans- port equipment</i>										
Voksne menn	580	16 101	15,60	14,66	15,64	0,19	0,32	45,0	3,2	
Voksne kvinner		2 353	12,99	12,02	13,42	0,06	0,12	57,3	1,3	
36 Maskinindustri <i>Manufacture of machinery except electri- cal machinery</i>										
Voksne menn	356	9 935	16,15	15,08	16,62	0,28	0,27	33,6	4,2	
37 Elektroteknisk industri <i>Manu- facture of electrical machin- ery, apparatus, appliances and supplies</i>										
Voksne menn	187	8 264	16,37	15,51	16,46	0,22	0,30	36,5	3,2	
Voksne kvinner		2 503	13,29	12,93	13,37	0,04	0,10	51,4	0,7	

Tabell I (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter næringsgruppe og kjønn. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by industry group and sex. 1971*

Næringsgruppe og kjønn	Be- drif- ter	Ar- bei- dere	Time- for- tjen- este i alt	Timefortjeneste ikke medregnet overtidstillegg o.a. tillegg		Over- tids- til- legg	For- skjel- lige andre til- legg	Akkord- timer	Over- tids- timer
				Tidlønns- arbeid	Akkord- arbeid				
				Kroner			Prosent		
38 Transportmiddelindustri <i>Ma- nufacture of transport equip- ment</i>									
Voksne menn	1 129	37 262	16,03	14,78	16,91	0,31	0,32	29,0	4,2
39 Diverse industri <i>Miscellaneous manufacturing industries</i>									
Voksne menn	248	4 136	14,91	13,55	15,59	0,16	0,47	36,1	2,4
Voksne kvinner		1 567	11,35	10,30	12,19	0,05	0,31	36,3	0,9

Tabell II. Arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og industrigruppe *Workers in min-
ing and manufacturing by age, sex and industry group*

Kjønn og industrigruppe <i>Sex and industry group</i>	År <i>Year</i>	Arbei- dere i alt <i>Work- ers, total</i>	Unge ar- beidere <i>Young workers</i>	Alder <i>Age</i>						I alt <i>Total</i>
				19-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60 år og over	
				år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	år <i>years</i>	years and over	
				Prosent		Per cent				
MENN MALES										
Bergverksdrift og industri i alt <i>Mining and manufacturing, total.</i>	1960	179 966	5,6	9,1	10,3	23,7	23,3	17,7	10,3	100,0
	1965	190 120	7,5	10,2	9,8	19,4	22,6	19,5	11,0	100,0
	1971	193 159	4,4	16,0	12,9	17,1	18,9	19,3	11,4	100,0
Malmgruver <i>Metal mining</i>	1960	4 458	1,5	4,6	8,6	25,7	28,8	20,1	10,7	100,0
	1965	3 545	2,0	4,6	6,1	21,1	28,2	24,7	13,3	100,0
	1971	3 797	1,7	13,1	11,6	17,2	20,9	22,8	12,7	100,0
Næringsmiddelindustri <i>Food manufacturing industries</i>	1960	15 991	7,0	9,2	9,9	21,9	22,5	18,8	10,7	100,0
	1965	14 919	8,4	9,3	9,6	18,8	21,2	20,6	12,1	100,0
	1971	16 011	5,7	15,5	11,5	16,0	18,0	20,0	13,3	100,0
Drikkevareindustri <i>Beverage industries</i>	1960	2 423	2,1	8,6	9,7	17,8	25,9	21,3	14,6	100,0
	1965	2 417	3,7	11,4	12,7	18,3	20,3	20,6	13,0	100,0
	1971	2 878	3,9	18,4	15,4	17,9	15,5	18,1	10,8	100,0
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i>	1960	4 544	4,5	9,4	9,2	24,0	23,5	18,3	11,1	100,0
	1965	4 635	6,4	9,0	8,0	19,1	22,6	20,9	14,0	100,0
	1971	3 464	4,1	11,2	9,3	14,5	20,0	24,4	16,5	100,0
Skofabrikker <i>Manufacture of footwear, except rubber foot- wear</i>	1960	2 063	10,0	9,7	10,1	18,8	19,1	19,9	12,4	100,0
	1965	1 559	11,1	8,3	8,7	17,6	17,5	20,5	16,3	100,0
	1971	799	8,6	12,7	11,5	17,7	17,6	17,2	14,7	100,0
Bekledningsindustri <i>Manufacture of wearing apparel</i>	1960	1 691	5,6	7,4	9,6	23,5	26,3	17,9	9,7	100,0
	1965	1 799	8,4	8,5	6,5	18,7	24,7	22,5	10,7	100,0
	1971	1 310	5,6	10,6	10,9	12,8	20,3	23,9	15,9	100,0
Bygningstrevareindustri <i>Manu- facture of wood and cork</i>	1960	14 338	3,6	6,9	8,2	23,1	25,6	19,8	12,8	100,0
	1965	14 422	5,6	6,4	7,0	18,1	25,1	23,1	14,7	100,0
	1971	14 924	3,4	12,4	9,0	15,0	21,3	24,2	14,7	100,0
Møbel- og annen trevareindustri <i>Manufacture of furniture and fixtures</i>	1960	6 410	7,5	9,4	10,3	27,7	24,1	13,4	7,6	100,0
	1965	5 603	8,6	8,4	9,2	21,3	25,2	19,3	8,0	100,0
	1971	5 283	5,2	14,3	10,4	16,5	22,1	21,0	10,5	100,0
Treforedlingsindustri <i>Manufac- ture of pulp and paper</i>	1960	16 365	2,7	7,4	7,5	20,3	23,7	22,3	16,1	100,0
	1965	14 860	4,5	6,5	6,6	16,1	23,3	25,3	17,7	100,0
	1971	11 971	2,3	10,0	8,7	13,6	20,8	25,7	18,9	100,0
Papir- og pappvareindustri <i>Ma- nufacture of paper and paper- board products</i>	1960	1 291	4,8	11,2	11,7	25,4	24,7	16,1	6,1	100,0
	1965	1 521	9,4	10,5	12,7	20,4	22,3	17,6	7,1	100,0
	1971	1 909	4,5	17,4	15,2	17,6	17,7	17,7	9,9	100,0
Grafisk industri <i>Printing, pu- blishing and allied industries</i>	1960	5 973	13,9	12,0	12,5	18,6	14,8	17,2	11,0	100,0
	1965	7 266	15,3	12,1	14,9	17,8	13,0	15,7	11,2	100,0
	1971	6 948	3,5	19,9	18,7	20,3	13,2	12,2	12,2	100,0

Tabell II (forts.). Arbeidere i bergverksdrift og industri etter alder, kjønn og industrigruppe
Workers in mining and manufacturing by age, sex and industry group

Kjønn og industrigruppe	År	Arbei- dere i alt	Unge ar- beidere	Alder						I alt
				19-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og over	
Prosent										
MENN (forts.) MALES (cont.)										
Lær- og lærvareindustri <i>Manu- facture of leather and leather products</i>	1960	923	7,5	8,7	7,9	22,1	25,9	15,4	12,5	100,0
	1965	783	9,0	6,3	6,7	15,7	24,2	24,0	14,1	100,0
	1971	592	5,5	10,1	7,7	13,4	19,8	27,2	16,3	100,0
Kjemisk og elektrokjemisk industri <i>Manufacture of chemicals and electrochemical products</i>	1960	23 858	1,9	7,9	9,0	24,7	26,6	19,8	10,1	100,0
	1965	25 822	4,8	10,3	8,3	18,2	24,7	22,6	11,1	100,0
	1971	19 793	1,9	13,1	10,1	15,6	21,6	25,0	12,7	100,0
Jord- og steinvareindustri <i>Ma- nufacture of non-metallic mineral products</i>	1960	8 987	3,3	7,5	8,7	23,5	24,8	20,7	11,5	100,0
	1965	9 961	5,3	8,3	8,5	19,1	24,6	21,7	12,5	100,0
	1971	7 534	2,8	13,4	11,6	18,1	20,5	21,4	12,2	100,0
Metallindustri <i>Manufacture of metal products</i>	1960	69 563	7,5	10,4	12,2	25,1	21,8	14,8	8,2	100,0
	1965	79 753	9,0	12,1	11,6	20,7	21,8	16,3	8,5	100,0
	1971	89 092	5,5	18,6	15,1	18,4	17,9	15,9	8,6	100,0
KVINNER FEMALES										
Bergverksdrift og industri i alt	1960	44 285	7,3	20,9	6,9	16,0	22,4	18,4	8,1	100,0
	1965	40 992	7,3	24,7	5,2	11,4	21,4	20,2	9,8	100,0
	1971	40 678	9,3	18,9	7,6	12,4	21,1	21,7	9,0	100,0
Næringsmiddelindustri	1960	9 598	4,5	12,1	4,8	15,8	27,6	23,9	11,3	100,0
	1965	8 630	7,3	15,8	3,9	10,7	24,3	26,0	12,0	100,0
	1971	10 007	9,5	14,2	5,2	11,4	23,1	26,1	10,5	100,0
Tekstilindustri	1960	7 901	4,8	22,7	7,5	15,8	21,9	19,2	8,1	100,0
	1965	6 451	6,0	24,8	4,9	11,3	20,0	21,1	11,9	100,0
	1971	5 108	7,2	15,9	7,1	12,8	21,1	23,5	12,4	100,0
Skofabrikker	1960	1 816	17,0	27,8	7,4	13,5	14,8	13,6	5,9	100,0
	1965	1 370	12,3	37,1	5,5	10,1	14,9	13,6	6,5	100,0
	1971	1 104	17,7	27,2	8,6	11,2	15,2	13,9	6,2	100,0
Bekledningsindustri	1960	10 464	7,5	29,7	7,9	14,3	17,9	15,2	7,5	100,0
	1965	10 248	8,4	34,0	6,0	10,0	17,0	15,6	9,0	100,0
	1971	7 626	13,7	26,3	8,8	10,1	16,2	17,1	7,8	100,0
Treforedlingsindustri	1960	1 321	14,3	17,8	5,9	14,6	23,3	17,1	7,0	100,0
	1965	1 272	6,7	22,7	5,4	16,5	22,3	19,6	6,8	100,0
	1971	1 073	5,3	17,0	9,4	15,5	24,8	21,1	6,9	100,0
Papir- og pappvareindustri	1960	1 440	10,2	18,0	7,3	18,5	22,4	17,6	6,0	100,0
	1965	1 265	5,1	24,6	4,9	12,2	23,1	21,1	9,0	100,0
	1971	1 249	7,3	17,5	7,8	12,4	24,6	22,4	8,0	100,0
Grafisk industri	1960	1 741	15,0	19,6	7,6	13,9	16,4	17,7	9,8	100,0
	1965	1 865	10,3	25,1	7,4	10,0	16,3	19,0	11,9	100,0
	1971	1 745	6,3	17,6	10,6	13,8	19,7	18,2	13,8	100,0
Kjemisk og elektrokjemisk indu- stri	1960	2 634	3,8	14,6	6,5	18,8	28,8	20,6	6,9	100,0
	1965	2 509	3,7	18,3	3,9	13,6	27,1	24,5	8,9	100,0
	1971	3 117	5,7	14,8	7,0	13,9	24,5	24,7	9,4	100,0
Metallindustri	1960	4 027	7,5	19,3	8,3	20,3	24,8	14,7	5,1	100,0
	1965	4 483	7,6	22,6	6,2	13,7	26,8	17,0	6,1	100,0
	1971	6 359	8,9	21,8	9,8	14,1	22,0	18,6	4,8	100,0

Tabell III. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter fylke og kjønn. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by county and sex, 1971*

Fylke og kjønn County and sex	Be- drif- ter Estab- lish- ments	Ar- beidere Workers	Time- for- tjeneste i alt Hourly earn- ings, total	Timefortjeneste ikke medregnet overtidstillegg o.a. tillegg Hourly earnings excluding over- time and other allowances		Over- tids- til- legg Over- time allow- ances	For- skjellige andre tillegg Other allow- ances	Akkord- timer Hours on piece- work	Over- tids- timer Hours on over- time
				Tid- lønn- arbeid Time- work	Akkord- arbeid Piece- work				
				Kroner					
ØSTFOLD	509								
Voksne menn Adult males		17 317	15,89	14,15	15,70	0,26	0,66	52,8	3,3
Voksne kvinner Adult females		3 844	11,87	10,68	12,54	0,06	0,22	49,3	0,9
AKERSHUS	475								
Voksne menn Adult males		9 034	16,07	14,44	16,19	0,25	0,45	52,6	3,2
Voksne kvinner Adult females		1 855	12,12	11,06	12,84	0,07	0,15	47,7	1,1
OSLO	1 149								
Voksne menn Adult males		23 233	16,80	15,65	16,55	0,43	0,43	32,7	4,4
Voksne kvinner Adult females		6 085	12,40	11,80	12,56	0,10	0,19	39,3	1,6
HEDMARK	372								
Voksne menn Adult males		6 935	14,02	12,83	14,53	0,17	0,30	42,4	2,2
Voksne kvinner Adult females		1 063	11,09	10,21	11,89	0,09	0,19	35,9	1,3
OPPLAND	329								
Voksne menn Adult males		7 592	14,44	12,68	15,05	0,16	0,37	51,7	2,2
Voksne kvinner Adult females		1 680	11,55	10,25	12,69	0,02	0,10	48,3	0,4
BUSKERUD	436								
Voksne menn Adult males		12 607	15,72	14,47	15,22	0,29	0,56	52,4	3,9
Voksne kvinner Adult females		2 568	11,98	10,81	12,83	0,06	0,23	43,2	1,0
VESTFOLD	383								
Voksne menn Adult males		12 052	16,07	14,56	15,94	0,31	0,42	56,8	4,3
Voksne kvinner Adult females		1 846	11,91	10,94	12,38	0,09	0,30	40,3	1,4
TELEMARK	271								
Voksne menn Adult males		10 214	15,62	13,98	14,84	0,21	0,98	51,9	3,1
Voksne kvinner Adult females		1 096	11,11	10,28	11,39	0,07	0,23	47,6	1,3
AUST-AGDER	169								
Voksne menn Adult males		3 638	14,58	13,54	15,03	0,19	0,33	34,9	2,9
Voksne kvinner Adult females		406	11,30	10,07	12,35	0,05	0,08	45,4	1,2
VEST-AGDER	240								
Voksne menn Adult males		7 418	15,51	14,48	14,88	0,31	0,55	45,2	4,1
Voksne kvinner Adult females		765	10,88	9,99	11,31	0,04	0,19	49,6	0,7
ROGALAND	564								
Voksne menn Adult males		14 235	15,42	14,48	15,21	0,34	0,40	26,2	4,6
Voksne kvinner Adult females		3 209	10,75	10,08	11,33	0,05	0,11	39,9	0,8
HORDALAND	398								
Voksne menn Adult males		10 486	14,73	13,68	14,65	0,25	0,49	32,1	3,7
Voksne kvinner Adult females		3 144	10,78	9,85	11,23	0,04	0,21	49,1	0,9
BERGEN	228								
Voksne menn Adult males		6 209	15,67	14,53	15,21	0,45	0,55	19,9	5,1
Voksne kvinner Adult females		1 828	11,40	10,47	11,86	0,09	0,38	33,2	1,3

Tabell III (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter fylke og kjønn. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by county and sex. 1971*

Fylke og kjønn	Be- drifter	Arbeidere	Time- for- tjeneste i alt	Timefortjeneste ikke medregnet overtidstillegg o.a. tillegg		Over- tids- til- legg	For- skjellige andre tillegg	Akkord- timer	Over- tids- timer
				Tid- lønns- arbeid	Akkord- arbeid				
			Kroner					Prosent	
SOGN OG FJORDANE	146								
Voksne menn		3 706	15,03	13,90	15,43	0,24	0,68	13,5	3,4
Voksne kvinner		480	10,53	9,98	12,05	0,06	0,16	16,0	1,1
MØRE OG ROMSDAL	615								
Voksne menn		10 851	14,06	13,11	14,98	0,22	0,26	25,3	3,4
Voksne kvinner		2 950	11,01	9,98	11,97	0,04	0,08	45,5	0,7
SØR-TRØNDELAG	395								
Voksne menn		9 666	14,48	13,22	14,98	0,25	0,38	35,7	3,5
Voksne kvinner		1 676	11,38	10,32	12,26	0,09	0,22	38,9	1,7
NORD-TRØNDELAG	190								
Voksne menn		4 016	13,86	12,39	14,00	0,20	0,51	46,8	3,0
Voksne kvinner		241	11,12	10,54	10,98	0,08	0,39	24,5	1,3
NORDLAND	293								
Voksne menn		7 985	15,59	12,55	16,03	0,27	0,80	56,9	4,0
Voksne kvinner		773	11,37	10,15	11,69	0,09	0,28	55,3	1,5
TROMS	140								
Voksne menn		2 627	14,39	13,02	15,31	0,44	0,29	28,1	6,9
Voksne kvinner		570	12,05	10,70	12,28	0,25	0,17	59,1	4,4
FINNMARK	100								
Voksne menn		2 336	16,06	12,11	16,39	0,51	0,81	61,4	7,7
Voksne kvinner		643	13,51	10,19	13,79	0,17	0,35	77,6	3,2

Tabell IV. Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter bedriftens størrelse, kjønn, stillingsgruppe og handelsfelt. 1971 *Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by size of establishments, sex, occupational group and trade region. 1971*

Kjønn, stillingsgruppe og handelsfelt <i>Sex, occupational group and trade region</i>	Ansatte Persons employed	Månedsfortjeneste <i>Monthly earnings</i>				
		I bedrifter med		In establishments with		
		1-9	10-24	25-49	50-99	100 og
		funk- sjonærer Persons employed	funk- sjonærer Persons employed	funk- sjonærer Persons employed	funk- sjonærer Persons employed	flere funk- sjonærer Persons and more employees
I alt <i>Total</i>						

MENN MALES

Tekniske funksjonærer i gruppeleder-

stilling *Technical employees in group*

leader positions

Oslo

Østre handelsfelt *Eastern region* ...Vestre " *Western* " ...

3 370	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1 252	103,3	:	106,2	103,8	107,0	100,8
1 302	100,1	:	97,6	99,2	99,7	102,6
501	95,3	:	99,0	100,1	94,6	93,9

Tabell IV (forts.). Gjennomsnittlig månedsfortjeneste for funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter bedriftens størrelse, kjønn, stillingsgruppe og handelsfelt. 1971 *Average monthly earnings of salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by size of establishments, sex, occupational group and trade region. 1971*

		Månedsfortjeneste						
		Ansatte	I alt	I bedrifter med				
Kjønn, stillingsgruppe og handelsfelt	1-9 funk- sjonærer			10-24 funk- sjonærer	25-49 funk- sjonærer	50-99 funk- sjonærer	100 og flere funk- sjonærer	
MENN (forts.) MALES (cont.)								
Tekniske funksjonærer med kvalifisert og selvstendig arbeid <i>With independent work</i>								
Oslo		4 937	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Oslo		1 801	101,5	:	103,6	101,1	101,8	
Østre handelsfelt	<i>Eastern region</i>	1 759	101,0	97,8	100,6	100,5	101,2	
Vestre	<i>Western</i>	833	98,2	100,9	102,1	100,8	98,0	
Midtre	<i>Central</i>	388	93,7	:	96,1	96,7	96,3	
Arbeidsledere som direkte leder arbeid <i>Supervisors</i>								
Oslo		9 281	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Oslo		2 141	105,5	113,3	112,3	102,7	102,7	
Østre handelsfelt	<i>Eastern region</i>	4 124	99,3	100,1	98,7	100,1	101,0	
Vestre	<i>Western</i>	1 607	100,0	100,1	97,9	101,3	97,5	
Midtre	<i>Central</i>	806	93,4	92,7	96,4	98,7	96,1	
Nordre	<i>Northern</i>	603	94,5	92,9	93,9	94,0	97,9	
Kontorfunksjonærer i ledende stilling <i>Office employees in leading positions</i>								
Oslo		3 212	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Oslo		1 305	108,3	106,9	114,9	106,5	102,1	
Østre handelsfelt	<i>Eastern region</i>	933	96,5	99,6	96,2	97,0	102,3	
Vestre	<i>Western</i>	542	95,4	101,0	100,1	97,7	96,3	
Midtre	<i>Central</i>	285	90,1	95,7	97,1	96,5	96,5	
Nordre	<i>Northern</i>	147	85,3	(88,9)	87,7	(96,5)	94,8	
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid <i>With qualified work</i>								
Oslo		6 424	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Oslo		2 401	103,0	111,6	109,7	101,7	103,2	
Østre handelsfelt	<i>Eastern region</i>	1 926	100,4	99,1	100,6	100,4	101,6	
Vestre	<i>Western</i>	1 063	98,4	100,8	98,7	101,6	97,0	
Midtre	<i>Central</i>	578	95,1	98,8	97,5	101,3	98,2	
Nordre	<i>Northern</i>	456	92,2	94,5	94,6	91,5	92,5	
KVINNER FEMALES								
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid <i>With qualified work</i>								
Oslo		5 109	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Oslo		2 436	103,3	109,3	107,9	101,9	102,7	
Østre handelsfelt	<i>Eastern region</i>	1 347	98,3	95,8	97,5	99,1	101,7	
Vestre	<i>Western</i>	782	95,8	97,0	98,6	98,2	94,3	
Midtre	<i>Central</i>	352	95,8	98,3	95,5	100,6	98,3	
Nordre	<i>Northern</i>	192	94,9	(92,5)	96,5	97,6	90,6	
Kontorfunksjonærer med enkelt rutinearbeid <i>With simple routine work</i>								
Oslo		7 363	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Oslo		2 264	109,8	116,4	115,6	111,6	107,4	
Østre handelsfelt	<i>Eastern region</i>	2 427	97,3	96,1	98,4	99,3	100,1	
Vestre	<i>Western</i>	1 438	95,6	100,9	98,2	95,5	95,6	
Midtre	<i>Central</i>	856	92,1	98,9	95,2	93,9	95,6	
Nordre	<i>Northern</i>	378	93,1	98,5	96,1	90,7	94,7	

Tabell V. Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter bedriftens organisasjonsforhold, kjønn og tariffområde. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by organizational category of the establishments, sex and collective agreement group. 1971*

		Timefortjeneste <i>Hourly earnings</i>			
		Timefortjeneste i alt i de enkelte tariffområder = 100 <i>Hourly earnings total in each collective agreement group = 100</i>			
Kjønn og tariffområde <i>Sex and collective agreement group</i>	I alt <i>Total</i>	Bedrifter i Norsk Arbeids-giverforening <i>Establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation</i>	Bedrifter i andre arbeids-giverforeninger <i>Establishments affiliated with other employers' associations</i>	Andre private bedrifter med tariffavtale <i>Other private establishments with collective agreement</i>	Bedrifter uten tariffavtale <i>Establishments not associated</i>
Kr.					
VOKSNE MENN <i>ADULT MALES</i>					
Slakterier, pølsemakerier <i>Slaughtering and preparation of meat</i>	14,70	100,7	96,7	87,3	96,5
Meierier <i>Dairies</i>	13,38	-	100,1	94,8	101,6
Hermetikkfabrikker <i>Canning of fish</i>	13,01	103,1	-	93,5	90,6
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk <i>Quick-freezing of fish</i>	14,80	101,4	-	94,9	99,4
Annen tilvirkning av fisk <i>Other processing of fish</i>	13,43	105,8	-	103,7	90,2
Bakerier og konditorier <i>Manufacture of perishable bakery products</i>	14,31	99,7	103,9	98,6	98,4
Tekstilindustri <i>Manufacture of textiles</i> .	13,21	101,0	-	99,1	94,9
Skofabrikker <i>Manufacture of footwear except rubber footwear</i>	13,44	101,0	:	103,3	92,7
Bekledningsindustri <i>Manufacture of wearing apparel</i>	13,13	101,1	:	98,9	97,3
Sagbruk og høvlerier <i>Sawmills and planing mills</i>	13,10	101,6	105,3	97,9	93,9
Bygningssnekkerier <i>Manufacture of wooden fixtures</i>	14,21	102,7	100,4	96,9	93,5
Trehusfabrikker <i>Prefabrication of wooden houses</i>	15,15	101,9	-	95,3	96,7
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i> .	14,08	98,4	-	104,2	97,5
Annen trevareindustri <i>Manufacture of other wood products</i>	13,94	100,6	-	94,3	101,9
Papir- og pappvareindustri <i>Manufacture of paper and paperboard products</i>	15,47	100,5	-	101,8	89,5
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied industries</i>	17,42	98,3	113,8	104,2	92,4
Plastfabrikker <i>Manufacture of plastic products</i>	14,55	101,4	-	95,0	93,5
Betongvarefabrikker <i>Manufacture of cement products</i>	15,33	103,2	-	102,4	91,7
Mineralindustri <i>Mineral quarrying and grinding</i>	15,23	103,2	-	91,3	99,6
Metallvarefabrikker <i>Manufacture of metal products</i>	15,14	99,2	100,6 ¹⁾	98,8	98,3
Mekaniske verksteder <i>Manufacture of machinery except electrical machinery</i> ..	16,31	98,3	100,9 ¹⁾	99,8	97,7

1) Bedrifter tilsluttet Mekaniske Verksteders Landsforening.

1) Establishments affiliated with the National Association of Engineering and Metal Working Industries.

Tabell V (forts.). Gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri etter bedriftens organisasjonsforhold, kjønn og tariffområde. 1971 *Average hourly earnings of workers in mining and manufacturing by organizational category of the establishments, sex and collective agreement group. 1971*

Kjønn og tariffområde	I alt	Timefortjeneste			
		Timefortjeneste i alt i de enkelte tariffområder = 100			
		Bedrifter i Norsk Arbeids-giver-forening	Bedrifter i andre arbeids-giver-foreninger	Andre private bedrifter med tariff-avtale	Bedrifter uten tariff-avtale
Kr.					
VOKSNE MENN (forts.) ADULT MALES (cont.)					
Elektroteknisk industri <i>Manufacture of electrical products except radio, wires and cables</i>	16,25	103,1	100,1 ¹⁾	99,7	92,2
Karosserifabriker <i>Manufacture of bodies for motor vehicles</i>	15,56	103,6	-	95,1	93,8
Bilverksteder <i>Repair of motor vehicles</i> ...	14,87	101,2	-	93,5	98,3
Treskipsbyggerier <i>Building and repairing of wooden ships</i>	14,22	104,2	97,7	104,1	97,3
VOKSNE KVINNER ADULT FEMALES					
Meierier	12,03	-	100,2	:	102,2
Hermetikkfabrikker	10,13	102,9	-	96,8	93,1
Filetfabriker, dypfrysing av fisk	12,26	100,9	-	96,5	97,1
Annen tilvirking av fisk	11,41	100,4	-	107,2	94,9
Bakerier og konditorier	10,26	103,0	101,9	97,0	96,3
Tekstilindustri	11,01	100,7	-	101,2	94,1
Skofabriker	10,64	99,8	:	102,4	96,3
Bekledningsindustri	10,97	101,2	:	99,3	94,7
Møbelfabriker	12,06	103,1	-	100,5	96,3
Papir- og pappvareindustri	11,75	99,5	-	106,7	93,1
Grafisk industri	13,14	99,6	119,7	101,4	91,5
Plastfabrikker	11,08	102,2	-	92,9	95,2
Metallvarefabrikker	12,63	96,7	101,7 ¹⁾	95,5	87,9
Elektroteknisk industri	13,19	99,7	101,8 ¹⁾	99,3	83,4
Radiofabrikker	12,58	94,6	-	119,9	104,3

1) Se note 1, side 88.

1) See note 1, page 88.

Tabell VI. Arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn, tariffområde og størrelsen av timefortjenesten. 1971 *Workers in mining and manufacturing by sex, collective agreement group and size of hourly earnings. 1971*

Kjønn og tariffområde <i>Sex and collective agreement group</i>	Ar- beidere <i>Workers</i>	Time- for- tje- neste i alt <i>Hourly earn- ings, total</i>	Arbeidere med timefortjeneste <i>Workers with hourly earnings</i>												17,50 kr. og over and over	I alt <i>Total</i>
			Under 13,00 kr.	13,00 13,49 kr.	13,50 13,99 kr.	14,00 14,49 kr.	14,50 14,99 kr.	15,00 15,49 kr.	15,50 15,99 kr.	16,00 16,49 kr.	16,50 16,99 kr.	17,00 17,49 kr.				
			Kr.													
Prosent <i>Per cent</i>																
VOKSNE MENN																
ADULT MALES	182 291	15,43	17,6	5,8	6,6	7,3	7,5	8,2	7,8	7,3	6,5	5,9	19,5	100,0		
Malmgruver <i>Metal mining</i>	3 722	16,74	5,3	5,7	5,9	5,9	6,4	6,3	7,7	6,4	6,7	7,0	36,7	100,0		
Slakterier, pølsemakerier <i>Slaughtering and preparation of meat</i>	3 187	14,70	30,6	8,3	10,3	8,7	6,7	6,1	4,1	3,7	3,6	2,7	15,2	100,0		
Meierier <i>Dairies</i>	2 441	13,38	55,8	8,4	6,2	4,9	4,8	4,1	4,5	2,8	1,9	1,7	4,9	100,0		
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk <i>Quick- freezing of fish</i>	1 757	14,80	33,1	5,7	5,9	5,7	5,3	5,6	5,7	5,5	5,0	4,4	18,1	100,0		
Annen tilvirking av fisk <i>Other processing of fish</i>	1 326	13,43	60,0	6,0	3,8	4,0	3,5	3,1	1,7	2,6	2,0	2,0	11,3	100,0		
Handelsmøller <i>Commercial grain-mills</i> ...	1 084	14,12	29,1	11,4	12,3	9,7	11,0	7,9	6,8	3,4	3,0	2,2	3,2	100,0		
Bakerier og kon- ditorier <i>Manu- facture of perishable bakery products</i>	2 257	14,31	22,9	11,4	14,9	12,1	8,9	7,9	5,8	4,4	2,0	1,7	8,0	100,0		
Bryggerier og mineralvannfab- rikker <i>Beverage industries</i>	2 574	14,52	27,5	9,9	8,5	9,2	7,2	6,5	5,9	5,2	4,6	3,6	11,9	100,0		
Tekstilindustri <i>Manufac- ture of textiles</i>	3 316	13,21	50,8	10,7	9,5	7,2	5,3	4,8	3,5	2,3	1,4	1,5	3,0	100,0		
Bekleddnings- industri <i>Manufacture of wearing apparel</i>	1 229	13,13	53,2	7,8	6,9	7,2	6,5	4,7	4,1	3,0	1,8	1,2	3,6	100,0		
Sagbruk og høvlerier <i>Saw- mills and planing mills</i> .	6 409	13,10	52,2	11,7	8,6	7,9	6,6	4,9	2,8	1,9	1,0	1,2	1,2	100,0		
Bygningssnekkerier <i>Manufacture of wooden fixtures</i>	3 468	14,21	32,9	8,9	9,9	9,2	7,4	6,2	6,7	5,2	2,8	2,1	8,7	100,0		
Trehusfabrikker <i>Prefabrication of wooden houses</i>	1 844	15,15	21,2	9,2	8,5	7,8	7,0	7,3	13,0	5,5	3,5	2,5	14,5	100,0		
Møbelfabrikker <i>Manufacture of furniture</i>	4 021	14,08	32,7	10,8	11,0	9,6	9,2	5,7	4,8	3,5	2,9	1,9	7,9	100,0		
Treforedlings- industri <i>Manu- facture of pulp and paper</i>	11 651	15,14	15,2	5,7	7,8	8,3	9,3	11,6	10,5	9,4	6,5	4,4	11,3	100,0		

Tabel VI (forts.). Arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn, tariffområde og størrelsen av timefortjenesten. 1971 *Workers in mining and manufacturing by sex, collective agreement group and size of hourly earnings. 1971*

Kjønn og tariffområde	Ar- beid- ere	Time- for- tje- neste i alt	Arbeidere med timefortjeneste												I alt
			Under 13,00 kr.	13,00 kr.	13,50 kr.	14,00 kr.	14,50 kr.	15,00 kr.	15,50 kr.	16,00 kr.	16,50 kr.	17,00 kr.	17,50 kr.		
			13,49 kr.	13,99 kr.	14,49 kr.	14,99 kr.	15,49 kr.	15,99 kr.	16,49 kr.	16,99 kr.	17,49 kr.	og over			
Kr.			Prosent												
VOKSNE MENN (forts.)															
ADULT MALES (cont.)															
Papir- og pappvare- industri <i>Manufac- ture of paper and paperboard pro- ducts</i>	1 806	15,47	13,3	5,9	7,1	9,0	9,6	8,3	7,3	8,6	7,1	6,1	17,7	100,0	
Grafisk industri <i>Printing, publishing and allied industries</i>	6 163	17,42	8,0	2,0	3,2	4,3	5,1	5,1	6,5	7,2	7,0	7,7	43,9	100,0	
Gummivarefabrikker <i>Manufacture of rubber products</i> ..	1 597	14,80	18,6	7,0	8,8	9,3	12,8	12,6	8,0	7,2	5,1	3,9	6,7	100,0	
Elektrokjemisk og elektrometall- urgisk industri <i>Electrochemical and electrometall- urgical indu- stries</i>	12 752	16,00	5,8	3,0	4,7	6,4	7,4	12,0	12,0	11,6	10,1	7,5	19,5	100,0	
Plastfabrikker <i>Manufacture of plastic products</i> ..	2 389	14,55	24,7	7,4	8,2	9,2	8,8	10,1	7,7	7,5	4,6	4,1	7,7	100,0	
Sildoljefabrikker <i>Manufacture of herring oil and fish meal</i>	1 408	13,66	47,7	10,2	9,3	6,7	5,0	4,6	3,9	3,1	2,1	1,6	5,8	100,0	
Maling- og lakk- fabrikker <i>Manu- facture of paints, varnishes and lacquers</i> ...	1 042	14,85	23,0	7,2	9,1	7,1	11,3	9,9	6,8	5,2	5,4	4,9	10,1	100,0	
Forskjellig kjemisk- teknisk industri <i>Manufacture of miscellaneous chemico-techni- cal products</i> ...	1 066	14,43	25,0	5,9	7,8	8,9	9,4	12,6	9,3	5,4	4,0	3,1	8,6	100,0	
Glassverk <i>Manu- facture of glass and glass pro- ducts</i>	1 278	15,34	14,7	6,0	9,4	8,8	10,6	8,7	10,2	8,1	7,7	3,9	11,9	100,0	
Sement- og lett- betongfabrikker <i>Manufacture of cement and light- weight concrete</i> ..	1 612	17,12	1,2	0,2	0,8	3,5	5,3	9,6	8,6	8,3	13,6	11,0	37,9	100,0	
Betongvarefabrikker <i>Manufacture of cement products</i> ..	2 308	15,33	21,1	5,7	8,7	7,7	6,7	6,8	5,2	5,5	5,8	6,3	20,5	100,0	
Mineralindu- stri <i>Mineral quarrying and grinding</i>	1 065	15,23	10,4	7,0	13,3	9,4	12,5	10,7	7,2	6,0	5,4	3,9	14,2	100,0	
Metallindustri i alt <i>Metal manu- facturing, total</i>	82 579	16,11	9,9	4,4	5,5	6,8	7,4	8,5	8,4	8,4	7,9	7,8	25,0	100,0	

Tabell VI (forts.). Arbeidere i bergverksdrift og industri etter kjønn, tariffområde og størrelsen av timefortjenesten. 1971 *Workers in mining and manufacturing by sex, collective agreement group and size of hourly earnings. 1971*

Kjønn og tariffområde	Ar- beid- ere	Time- for- tje- neste i alt	Arbeidere med timefortjeneste												I alt
			Under 10,00 kr.	10,00	10,50	11,00	11,50	12,00	12,50	13,00	13,50	14,00	14,50		
				kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	
Kr.			Prosent												
VOKSNE KVINNER															
ADULT FEMALES	36 805	11,59	24,6	10,0	9,7	9,5	8,8	8,0	6,2	5,6	4,7	3,3	9,6	100,0	
Slakterier, pølsemakerier ..	1 247	11,47	18,2	14,0	13,1	13,1	11,8	7,1	8,2	4,5	3,7	2,0	4,3	100,0	
Konservesfab- rikker <i>Canning of fruits and vegetables .</i>	510	11,32	19,0	13,3	17,3	14,5	11,2	6,1	3,3	3,3	4,7	3,9	3,4	100,0	
Hermetikkfab- rikker <i>Canning of fish</i>	2 101	10,12	60,8	8,6	7,6	5,3	5,7	3,7	3,6	2,0	1,0	0,5	1,2	100,0	
Filetfabrikker, dypfrysing av fisk	1 548	12,26	20,8	8,1	9,9	9,9	7,4	7,2	5,5	4,3	5,8	4,3	16,8	100,0	
Annen tilvirking av fisk	700	11,41	24,0	19,4	11,4	9,6	6,0	5,1	5,0	3,9	2,4	2,7	10,5	100,0	
Bakerier og kon- ditorier	547	10,26	49,6	15,9	14,3	4,9	5,1	3,5	0,5	1,1	0,9	0,9	3,3	100,0	
Sjokolade- og dropsfabrikker <i>Manufacture of cocoa, chocolate etc.</i>	958	11,35	14,7	15,0	16,0	11,8	14,5	12,7	5,9	4,7	1,8	1,1	1,8	100,0	
Tekstilindustri ..	4 723	11,01	32,8	12,3	10,5	10,4	8,3	7,7	5,7	3,9	2,4	2,0	4,0	100,0	
Skofabrikker <i>Manufacture of footwear except rubber footwear.</i>	907	10,64	41,1	12,9	9,8	8,3	5,7	7,5	4,3	3,1	2,8	2,0	2,5	100,0	
Beklednings- industri	6 563	10,97	33,7	11,8	12,2	9,6	7,5	6,5	4,8	3,7	3,1	2,2	4,9	100,0	
Treforedlings- industri	1 015	12,64	1,1	11,2	12,9	9,7	9,6	9,9	6,9	6,9	9,3	7,1	15,4	100,0	
Papir- og papp- vareindustri ...	1 161	11,75	19,9	13,0	9,3	8,8	9,6	6,6	5,3	5,9	7,1	3,5	11,0	100,0	
Grafisk indu- stri	1 607	13,14	6,4	3,2	5,2	12,2	11,0	8,8	7,5	7,3	7,7	4,7	26,0	100,0	
Gummivarefabrikker	696	11,59	15,8	10,2	10,8	12,2	10,1	6,9	8,0	8,6	7,6	6,3	3,5	100,0	
Plastfabrikker ...	790	11,08	27,9	9,9	9,7	11,5	8,5	10,3	7,5	7,0	2,7	1,4	3,6	100,0	
Forskjellig kjemisk-teknisk industri	589	11,05	30,4	9,0	9,8	14,6	9,0	11,2	6,1	3,1	2,0	2,0	2,8	100,0	
Metallindustri i alt	5 767	13,07	9,9	4,3	3,9	6,0	7,6	7,8	9,1	10,5	9,8	7,0	24,1	100,0	

Tabell VII. Funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter kjønn og stillingsgruppe og størrelsen av månedsfortjenesten. 1971 *Salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by sex and occupational group and size of monthly earnings. 1971*

Kjønn og stillingsgruppe Sex and occupational group	Ansatte Persons employed	Ansatte med månedsfortjeneste Persons employed with monthly earnings											6500 kr. og over	I alt Total
		Under 4200 kr.	4200-4399 kr.	4400-4599 kr.	4600-4799 kr.	4800-4999 kr.	5000-5299 kr.	5300-5599 kr.	5600-5899 kr.	5900-6199 kr.	6200-6499 kr.			
		Under	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.			
MENN MALES		Prosent Per cent												
Tekniske funksjonærer i ledende stilling Technical employees in leading position		2 180	4,7	3,4	4,9	7,2	6,0	16,2	14,7	10,5	10,3	7,9	14,2	100,0
Kontorfunksjonærer i ledende stilling Office employees in leading position		3 212	16,0	6,3	7,5	6,0	5,2	13,3	10,0	7,7	6,7	5,1	16,2	100,0
		Ansatte med månedsfortjeneste												
		Under 3200 kr.	3200-3399 kr.	3400-3599 kr.	3600-3799 kr.	3800-3999 kr.	4000-4199 kr.	4200-4399 kr.	4400-4599 kr.	4600-4799 kr.	4800-4999 kr.	5000 kr. og over		
Tekniske funksjonærer i gruppelederstilling Technical employees in group leader position .		3 370	2,1	2,3	4,5	7,0	8,5	15,5	13,1	12,7	10,0	6,7	17,6	100,0
Arbeidsledere i verkmasterstilling Supervisors ..		2 435	18,1	8,4	11,0	11,0	11,4	11,5	10,4	5,8	4,0	3,7	4,7	100,0
Kontorfunksjonærer med kvalifisert og selvstendig arbeid på eget ansvar Office employees with qualified and independent work on own responsibility		4 435	13,5	8,8	11,7	13,4	11,2	11,0	7,4	6,6	5,5	3,4	7,5	100,0
		Ansatte med månedsfortjeneste												
		Under 2200 kr.	2200-2399 kr.	2400-2599 kr.	2600-2799 kr.	2800-2999 kr.	3000-3199 kr.	3200-3399 kr.	3400-3599 kr.	3600-3799 kr.	3800-3999 kr.	4000 kr. og over		
Tekniske funksjonærer med kvalifisert og selvstendig arbeid Technical employees with qualified and independent work ..		4 937	0,1	0,1	0,8	2,4	4,8	11,7	16,0	18,2	16,9	12,6	16,4	100,0
Tekniske funksjonærer med kvalifisert, men rutinepreget arbeid Technical employees with routine work		4 214	1,1	3,6	10,6	20,7	20,6	18,6	12,0	7,0	3,4	1,5	0,9	100,0
Arbeidsledere som direkte leder arbeidet Supervisors		9 281	0,5	0,8	2,6	5,0	8,3	14,5	19,8	18,5	16,1	8,8	5,1	100,0
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid Office employees with qualified work		6 424	5,1	8,3	11,5	15,7	15,6	14,8	11,0	8,1	4,9	2,9	2,1	100,0
		Ansatte med månedsfortjeneste												
		Under 1800 kr.	1800-1999 kr.	2000-2199 kr.	2200-2399 kr.	2400-2599 kr.	2600-2799 kr.	2800-2999 kr.	3000-3199 kr.	3200-3399 kr.	3400-3599 kr.	3600 kr. og over		
KVINNER FEMALES														
Kontorfunksjonærer med kvalifisert arbeid		5 109	1,3	2,2	16,6	20,1	21,0	16,7	9,9	6,5	3,4	1,4	0,9	100,0

Tabell VII(forts.). Funksjonærer i Norsk Arbeidsgiverforenings medlemsbedrifter etter kjønn og stillingsgruppe og størrelsen av månedsfortjenesten. 1971 *Salaried employees in establishments affiliated with the Norwegian Employers' Confederation by sex and occupational group and size of monthly earnings. 1971*

Kjønn og stillingsgruppe	Ansatte	Ansatte med månedsfortjeneste											I alt	
		Under 1200	1200-1299	1300-1399	1400-1499	1500-1599	1600-1699	1700-1799	1800-1899	1900-1999	2000-2099	2100-2199		
		kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.		
		2400 kr. og over												
		Prosent												
KVINNER (forts.) FEMALES (cont.)														
Tekniske hjelpefunksjonærer Assistant technical employees		518	2,7	3,1	3,5	4,8	6,6	7,7	8,3	24,5	19,3	10,8	8,7	100,0
Kontorfunksjonærer med enkelt rutinearbeid Office employees with simple routine work		7 363	3,3	2,7	3,9	4,0	6,2	7,6	7,3	23,1	17,8	13,2	10,9	100,0
Butikkekspeditorer Shop assistants		586	6,5	0,7	2,4	3,9	3,2	3,2	5,8	19,5	38,7	10,1	6,0	100,0

Tabell VIII. Ansatte i varehandel etter kjønn og stillingsgruppe og størrelsen av månedsfortjenesten. Oslo og landet ellers. 1971 *Persons employed in wholesale and retail trade by sex and occupational group and size of monthly earnings. Oslo and rest of the country. 1971*

Kjønn og stillingsgruppe <i>Sex and occupational group</i>	Ansatte <i>Persons employed</i>	Ansatte med månedsfortjeneste <i>Persons employed with monthly earnings</i>											3800 kr. og over <i>and over</i>	I alt <i>Total</i>
		Under 1100 kr. <i>Under</i>	1100-1299 kr.	1300-1499 kr.	1500-1799 kr.	1800-1999 kr.	2000-2199 kr.	2200-2599 kr.	2600-2999 kr.	3000-3399 kr.	3400-3799 kr.			
		Prosent <i>Per cent</i>												
MENN <i>MALES</i>														
Hele landet <i>The whole country</i>														
ANSATTE I ALT <i>PERSONS EMPLOYED, TOTAL</i>	49 972	2,6	1,9	1,9	5,4	7,1	15,4	24,4	14,4	10,0	5,7	11,2	100,0	
Kontorfunksjonærer <i>Office employees</i>	8 558	0,5	0,6	0,5	2,5	2,8	6,0	16,1	15,4	16,0	11,3	28,3	100,0	
Butikkfunksjonærer <i>Shop employees</i>	15 234	3,7	3,6	3,4	8,5	7,4	17,2	26,8	14,8	8,1	3,5	3,0	100,0	
Lagerfunksjonærer <i>Warehouse employees</i>	7 778	1,8	1,9	1,8	4,9	6,8	19,3	35,3	16,1	7,2	2,8	2,1	100,0	
Transportarbeidere <i>Transport workers</i>	7 928	1,1	1,5	1,8	6,5	17,2	29,8	29,5	9,8	2,3	0,2	0,3	100,0	
Salgsfunksjonærer <i>Sale employees</i>	6 588	-	-	0,2	1,3	1,3	4,8	14,9	15,5	18,7	13,2	30,1	100,0	
Tekniske funksjonærer <i>Technical employees</i>	1 605	0,2	0,1	0,2	1,5	1,6	5,9	17,4	18,6	17,8	11,0	25,7	100,0	
Oslo														
ANSATTE I ALT	17 302	0,5	0,8	0,7	2,5	3,2	8,5	22,4	17,4	13,8	9,1	21,1	100,0	
Kontorfunksjonærer	4 205	0,1	0,2	0,2	1,2	1,8	4,3	12,5	12,9	16,0	12,4	38,4	100,0	
Butikkfunksjonærer	2 581	1,0	1,9	1,6	5,1	4,1	11,4	25,2	20,9	14,8	6,6	7,4	100,0	
Lagerfunksjonærer	3 212	0,4	1,2	0,7	2,8	3,5	11,3	38,4	22,7	10,6	4,9	3,5	100,0	
Transportarbeidere	2 288	0,4	1,0	0,6	3,6	8,7	19,8	40,4	20,4	4,3	0,5	0,3	100,0	
Salgsfunksjonærer	3 520	-	-	-	0,6	0,7	2,9	8,9	13,1	18,2	15,7	39,9	100,0	
Landet ellers <i>Rest of the country</i>														
ANSATTE I ALT	32 670	3,7	2,5	2,5	6,9	9,2	19,1	25,6	12,8	8,0	3,9	5,8	100,0	
Kontorfunksjonærer	4 353	0,6	0,9	0,9	3,9	3,8	7,6	19,5	17,8	16,0	10,2	18,8	100,0	
Butikkfunksjonærer	12 653	4,3	3,9	3,8	9,3	8,1	18,3	27,1	13,5	6,7	2,8	2,2	100,0	
Lagerfunksjonærer	4 566	2,8	2,3	2,4	6,2	9,2	25,1	33,3	11,4	4,8	1,4	1,1	100,0	
Transportarbeidere	5 640	1,4	1,8	2,2	7,7	20,6	33,8	25,2	5,5	1,4	0,2	0,2	100,0	
Salgsfunksjonærer	3 068	0,2	-	0,3	2,3	2,0	6,9	21,7	18,3	19,3	10,3	18,7	100,0	

Tabell VIII (forts.). Ansatte i varehandel etter kjønn og stillingsgruppe og størrelsen av månedsfortjenesten. Oslo og landet ellers. 1971 *Persons employed in wholesale and retail trade by sex and occupational group and size of monthly earnings. Oslo and rest of the country. 1971*

Kjønn og stillingsgruppe		Ansatte	Ansatte med månedsfortjeneste											I alt
			Under 900 kr.	900-999 kr.	1000-1199 kr.	1200-1399 kr.	1400-1599 kr.	1600-1799 kr.	1800-1999 kr.	2000-2199 kr.	2200-2399 kr.	2400-2599 kr.	2600 kr. og over	
KVINNER FEMALEs			Prosent											
Hele landet														
ANSATTE I ALT		36 584	2,4	4,3	12,0	10,2	12,1	10,2	12,1	18,9	7,5	4,4	5,9	100,0
Kontorfunksjonærer		9 907	0,2	0,8	4,8	5,6	9,4	10,6	13,0	19,3	13,3	9,5	13,5	100,0
Butikkfunksjonærer		25 202	3,0	5,7	15,0	12,5	13,4	9,9	11,9	19,0	5,3	2,2	2,1	100,0
Lagerfunksjonærer		532	2,3	3,8	7,5	4,6	9,8	12,4	15,8	28,0	7,7	4,5	3,6	100,0
Oslo														
ANSATTE I ALT		10 056	0,2	0,3	2,4	3,6	6,2	9,2	13,7	25,7	15,2	9,6	13,9	100,0
Kontorfunksjonærer		4 979	-	0,1	1,2	1,9	4,6	8,1	12,2	20,3	17,7	13,4	20,5	100,0
Butikkfunksjonærer		4 447	0,4	0,4	3,5	5,5	8,2	10,3	15,4	32,1	13,0	5,6	5,6	100,0
Landet ellers														
ANSATTE I ALT		26 528	3,3	5,8	15,7	12,8	14,3	10,6	11,5	16,0	4,5	2,4	3,1	100,0
Kontorfunksjonærer		4 928	0,4	1,6	8,5	9,3	14,3	13,1	13,8	18,2	8,8	5,6	6,4	100,0
Butikkfunksjonærer		20 755	3,6	6,8	17,5	14,0	14,5	9,8	11,2	16,1	3,6	1,5	1,4	100,0

Tabell IX. Kontorfunksjonærer i forretnings- og sparebanker etter kjønn og størrelsen av månedsfortjenesten. Oslo og landet ellers. 1971 *Office employees in commercial and savings banks by sex and size of monthly earnings. Oslo and rest of the country. 1971*

Kjønn Sex	An- satte Per- sons em- ploy- ed	Ansatte med månedsfortjeneste Persons employed with monthly earnings											I alt Total	
		Under 1600 kr.	1600- 1999 kr.	2000- 2399 kr.	2400- 2799 kr.	2800- 2999 kr.	3000- 3199 kr.	3200- 3399 kr.	3400- 3599 kr.	3600- 3799 kr.	3800- 4199 kr.	4200 kr. og over and over		
		Prosent Per cent												
		MENN MALES												
		Kontorfunksjonærer i alt Office employees, total												
Hele landet The whole country		8 463	6,3	8,1	9,0	13,1	8,1	7,6	7,6	6,8	6,9	11,3	15,2	100,0
Oslo		3 294	3,4	6,9	9,0	11,6	6,5	6,6	6,0	7,8	9,0	13,0	20,2	100,0
Landet ellers Rest of the country		5 169	8,0	8,8	8,9	13,9	9,2	8,2	8,6	6,3	5,5	10,3	12,3	100,0
		Ansatte med månedsfortjeneste												
		Under 1400 kr.	1400- 1599 kr.	1600- 1799 kr.	1800- 1999 kr.	2000- 2199 kr.	2200- 2399 kr.	2400- 2599 kr.	2600- 2799 kr.	2800- 2999 kr.	3000- 3199 kr.	3200 kr. og over		
KVINNER FEMALES														
Kontorfunksjonærer i alt														
Hele landet		5 699	9,5	13,5	11,3	10,6	12,5	7,7	7,3	9,1	6,6	5,0	6,9	100,0
Oslo		1 869	3,2	7,6	8,9	9,4	11,9	9,2	10,3	10,4	9,3	8,1	11,7	100,0
Landet ellers		3 830	12,6	16,3	12,5	11,3	12,8	7,0	5,8	8,4	5,3	3,5	4,5	100,0

Tabell X. Funksjonærer i forsikringsvirksomhet etter kjønn og størrelsen av månedsfortjenesten. Oslo og landet ellers. 1971 *Employees in insurance activity by sex and size of monthly earnings. Oslo and rest of the country. 1971*

Kjønn Sex	An- satte Per- sons em- ploy- ed	Ansatte med månedsfortjeneste <i>Persons employed with monthly earnings</i>											I alt <i>Total</i>
		Under 1600 kr.	1600- 2199 kr.	2200- 2799 kr.	2800- 3399 kr.	3400- 3799 kr.	3800- 4199 kr.	4200- 4599 kr.	4600- 4999 kr.	5000- 5399 kr.	5400- 5799 kr.	5800 kr. og over and over	
		Under	Under	Under	Under	Under	Under	Under	Under	Under	Under	Under	

Prosent *Per cent*

MENN *MALES*

Hele landet <i>The whole</i> <i>country</i>	2 627	1,3	4,7	8,3	12,7	10,9	11,1	10,1	11,2	6,8	5,9	17,0	100,0
Oslo	1 807	1,1	4,5	7,2	11,7	10,7	10,8	10,2	11,5	7,1	6,4	18,8	100,0
Landet ellers <i>Rest of</i> <i>the country</i>	820	1,9	5,6	10,5	15,0	11,3	11,8	9,9	10,4	6,1	4,7	12,8	100,0

Ansatte med månedsfortjeneste										
Under 1500 kr.	1500- 1699 kr.	1700- 1999 kr.	2000- 2199 kr.	2200- 2399 kr.	2400- 2599 kr.	2600- 2799 kr.	2800- 2999 kr.	3000- 3199 kr.	3200- 3599 kr.	3600 kr. og over

KVINNER *FEMALES*

Hele landet	3 000	8,0	6,4	12,2	10,6	9,6	8,5	10,4	10,9	9,9	7,9	5,6	100,0
Oslo	2 128	5,8	4,7	10,8	11,4	9,9	9,5	11,6	11,6	9,6	8,8	6,3	100,0
Landet ellers	872	13,2	10,5	15,5	8,5	8,7	6,2	7,6	9,0	10,7	5,9	4,2	100,0

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå
siden 1. januar 1972*Publications issued by the Central Bureau of Statistics
since 1 January 1972*

I serien Norges offisielle statistikk (NOS):

Rekke XII

Boktrykk 1972

- Nr. 271 Økonomisk utsyn over året 1971 *Economic Survey* Sidetall 201 Pris kr. 15,00
- 272 Syketrygden 1970 *National Health Insurance* Sidetall ca. 140 Pris kr. 9,00
- 273 Fiskeristatistikk 1969 *Fishery Statistics* Sidetall 108 Pris kr. 8,00
- 274 Statistisk årbok 1972 *Statistical Yearbook of Norway* Sidetall 459 Pris kr. 15,00

Rekke A

Offsettrykk 1972

- Nr. 461 Psykiatriske sykehus 1970 *Mental Hospitals* Sidetall 49 Pris kr. 7,00
- 462 Statistikk over lavinntektsgrupper 1967 *Statistics on Low Income Groups* Sidetall 133 Pris kr. 7,00
- 463 Undervisningsstatistikk Universiteter og høyskoler Høstsemesteret 1969 *Educational Statistics Universities Autumn Term* Sidetall 207 Pris kr. 6,00
- 464 Samferdselsstatistikk 1970 *Transport and Communication Statistics* Sidetall 167 Pris kr. 9,00
- 465 Lønnsstatistikk for funksjonærer i forsikringsvirksomhet 1. september 1971 *Wage Statistics for Salaried Employees in Insurance Activity* Sidetall 39 Pris kr. 7,00
- 466 Lønnsstatistikk for funksjonærer i bankvirksomhet 1. september 1971 *Wage Statistics for Bank Employees* Sidetall 39 Pris kr. 7,00
- 467 Dødsårsaker 1970 *Causes of Death* Sidetall 87 Pris kr. 8,00
- 468 Framskrivning av folkemengden 1971-2000 *Population Projection* Sidetall 129 Pris kr. 9,00
- 469 Bygge- og anleggsstatistikk 1970 *Construction Statistics* Sidetall 27 Pris kr. 7,00
- 470 Jordbrukssteljinga 20. juni 1969 V Arbeidsinnsats, driftsutgifter, sal av produkt, hytter, jakt, fangst og ferskvassfiske *Census of Agriculture V Labour, Expenditures, Sale of Products, Cabins, Hunting and Fresh-Water Fishing* Sidetall 153 Pris kr. 9,00
- 471 Kriminalstatistikk Tilbakefall i 1962-1969 blant domfelte, botlagte og påtalefritatte for forbrytelser i 1962 *Criminal Statistics Recidivism among Persons Found Guilty of Crimes* Sidetall 43 Pris kr. 7,00
- 472 Sjøulykkesstatistikk 1970 *Marine Casualties* Sidetall 57 Pris kr. 8,00
- 473 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart november 1971 *Wage Statistics for Seamen on Ships in Scheduled Coasting Trade* Sidetall 29 Pris kr. 5,00
- 474 Nasjonalregnskap 1954-1970 *National Accounts* Sidetall 55 Pris kr. 8,00
- 475 Hotellstatistikk 1971 *Hotel Statistics* Sidetall 45 Pris kr. 7,00
- 476 Folketallet i kommunene 1971-1972 *Population in Municipalities* Sidetall 39 Pris kr. 7,00
- 477 Kriminalstatistikk Fanger 1970 *Criminal Statistics Prisoners* Sidetall 51 Pris kr. 8,00
- 478 Sykehusstatistikk 1970 *Hospital Statistics* Sidetall 31 Pris kr. 7,00
- 479 Arbeidsmarkedstatistikk 1971 *Labour Market Statistics* Sidetall 71 Pris kr. 8,00
- 480 De offentlige sektorerers finanser 1962-1967 *Public Sector Finances* Sidetall 97 Pris kr. 8,00
- 481 Barneomsorg 1970 *Child Welfare Statistics* Sidetall 59 Pris kr. 7,00
- 482 Utenrikshandel 1971 I *External Trade I* Sidetall 227 Pris kr. 11,00
- 483 Lønnstelling for arbeidere i bergverksdrift og industri 2. kvartal 1971 *Wage Census for Workers in Mining and Manufacturing* Sidetall 109 Pris kr. 9,00
- 484 Pasienttelling 1970 *Census of In-Patients* Sidetall 183 Pris kr. 9,00
- 485 Industristatistikk 1970 *Industrial Statistics* Sidetall 175 Pris kr. 9,00
- 486 Lønnsstatistikk for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet 3. kvartal 1971 *Wage Statistics for Workers in Public Construction Activity* Sidetall 35 Pris kr. 7,00
- 487 Lønnsstatistikk for ansatte i jordbruk, gartnerier og hagebruk september 1971 *Wage Statistics for Wage-Earning and Salaried Employees in Agriculture and Horticulture* Sidetall 39 Pris kr. 7,00
- 488 Kredittmarkedstatistikk 1969-1970 *Credit Market Statistics* Sidetall 241 Pris kr. 11,00
- 489 Jaktstatistikk 1971 *Hunting Statistics* Sidetall 49 Pris kr. 7,00
- 490 Skogavvirking til salg og industriell produksjon 1970-71 *Roundwood Cut for Sale and Industrial Production* Sidetall 55 Pris kr. 7,00
- 491 Sjøulykkesstatistikk 1971 *Marine Casualties* Sidetall 57 Pris kr. 8,00
- 492 Lønnstelling for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1971 *Wage Census for Workers in Mining and Manufacturing* Sidetall 89 Pris kr. 9,00
- 493 Helsestatistikk 1970 *Health Statistics* Sidetall 83 Pris kr. 8,00
- 494 Jordbrukssteljinga 20. juni 1969 VI Bøndernes inntekt og formue 1969 *Census of Agriculture V The Holders' Income and Property* Sidetall 69 Pris kr. 8,00
- 495 Undervisningsstatistikk Folkehøgskolar, realskolar og gymnas 1. oktober 1971 *Educational Statistics Folk High Schools and Secondary Schools* Sidetall 67 Pris kr. 8,00
- 496 Sivilrettsstatistikk 1971 *Civil Judicial Statistics* Sidetall 31 Pris kr. 7,00
- 497 Varehandelsstatistikk 1970 *Wholesale and Retail Trade Statistics* Sidetall 97 Pris kr. 8,00
- 498 Utenrikshandel 1971 II *External Trade II* Sidetall 245 Pris kr. 11,00
- 499 Kriminalstatistikk Domfelte, botlagte og påtalefritatte 1970 *Criminal Statistics Persons Convicted, Fined or Suspended of Prosecution* Sidetall 47 Pris kr. 7,00

Rekke A

Offsettrykk 1972 (forts.)

- Nr. 500 Lønnsstatistikk 1971 *Wage Statistics* Sidetall 73 Pris kr. 8,00
- 501 Finansinstitusjoner 1970 *Financial Institutions* Sidetall 119 Pris kr. 9,00
- 502 Veitrafikkulykker 1971 *Road Traffic Accidents* Sidetall 63 Pris kr. 8,00
- 503 Kommunevalget 1971 II *Municipal Elections II* Sidetall 93 Pris kr. 8,00
- 504 Flyttestatistikk 1971 *Migration Statistics* Sidetall 65 Pris kr. 8,00
- 505 Jordbruksstatistikk 1971 *Agricultural Statistics* Sidetall 127 Pris kr. 9,00
- 506 Alkoholstatistikk 1971 *Alcohol Statistics* Sidetall 43 Pris kr. 7,00
- 507 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenriksfart Mars 1972 *Wage Statistics for Seamen on Ships in Ocean Transport* Sidetall 35 Pris kr. 7,00
- 508 Skattestatistikk 1970 *Tax Statistics* Sidetall 115 Pris kr. 9,00
- 509 Fritidshusundersøkelsen 1970 *Holiday House Survey* Sidetall 183 Pris kr. 9,00
- 510 Kriminalstatistikk Forbrytelser etterforsket av politiet 1971 *Criminal Statistics Crimes Investigated by the Police* Sidetall 69 Pris kr. 8,00
- 511 Skogstatistikk 1971 *Forestry Statistics* Sidetall 103 Pris kr. 9,00
- 512 Veterinærstatistikk 1971 *Veterinary Statistics* Sidetall 69 Pris kr. 8,00
- 513 Undervisningsstatistikk Avsluttet utdanning Første halvår 1971 *Educational Statistics Education Finished* Sidetall 177 Pris kr. 9,00
- 514 Laks- og sjøaurefiske 1971 *Salmon and Sea Trout Fisheries* Sidetall 49 Pris kr. 8,00
- 515 Elektrisitetsstatistikk 1971 *Electricity Statistics* Sidetall 51 Pris kr. 8,00
- 516 Godstransport på kysten Leie- og egentransport med skip 25-500 br.tonn 1970 *Coastwise Transport of Goods Transports for Hire or Reward and on Own Account by Vessels 25-500 Gross Tons* Sidetall 97 Pris kr. 8,00
- 517 Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel 1. mars 1972 *Wage Statistics for Employees in Wholesale and Retail Trade* Sidetall 31 Pris kr. 7,00
- 518 Folkemengdens bevegelse 1971 *Vital Statistics and Migration Statistics* Sidetall 55 Pris kr. 8,00
- 519 Godstransport på kysten Skip i innenlandsk rutefart 1969 *Coastwise Transport of Goods Vessels in Regular Coastal Service* Sidetall 77 Pris kr. 8,00
- 520 Byggearealstatistikk 1971 *Building Statistics* Sidetall 63 Pris kr. 8,00
- 521 Rutebilstatistikk 1971 *Scheduled Road Transport* Sidetall 41 Pris kr. 7,00
- 522 Folkeavstemningen om EF I *The Advisory Referendum on Norway's Accession to the EC I* Sidetall 49 Pris kr. 8,00
- 523 Framskrivning av folkemengden 1972-2000 Regionale tall *Population Projections Regional Figures* Sidetall 157 Pris kr. 9,00
- 524 Sosial hjemmehjelp 1971 *Social Home-Help Services* Sidetall 39 Pris kr. 7,00
- 525 Undervisningsstatistikk Grunnskoler 1. oktober 1971 *Educational Statistics Elementary Schools* Sidetall 75 Pris kr. 8,00
- 526 Samferdselsstatistikk 1971 *Transport and Communication Statistics* Sidetall 183 Pris kr. 9,00

Rekke XII

Boktrykk 1973

- Nr. 275 Økonomisk utsyn over året 1972 *Economic Survey* Sidetall 162 Pris kr. 15,00

Rekke A

Offsettrykk 1973

- Nr. 527 Psykiatriske sykehus 1971 *Mental Hospitals* Sidetall 49 Pris kr. 7,00
- 528 Bøndernes inntekt og formue 1970 *The Holders' Income and Property* Sidetall 45 Pris kr. 8,00
- 529 Bygge- og anleggsstatistikk 1971 *Construction Statistics* Sidetall 27 Pris kr. 7,00
- 530 Industristatistikk 1971 *Industrial Statistics* Sidetall 157 Pris kr. 9,00
- 531 Kriminalstatistikk Reaksjoner 1971 *Criminal Statistics Sanctions* Sidetall 71 Pris kr. 7,00
- 532 Dødsårsaker 1971 *Causes of Death* Sidetall 87 Pris kr. 8,00
- 533 Regnskapsstatistikk 1971 Bergverksdrift og industri *Statistics of Accounts Mining and Manufacturing* Sidetall 79 Pris kr. 8,00
- 534 Regnskapsstatistikk 1971 Engroshandel *Statistics of Accounts Wholesale Trade* Sidetall 49 Pris kr. 8,00
- 535 Lønnsstatistikk for ansatte i jordbruk, gartnerier og hagebruk september 1972 *Wage Statistics for Wage-Earning and Salaried Employees in Agriculture and Horticulture* Sidetall 39 Pris kr. 7,00
- 536 Sjøulykkesstatistikk 1972 *Marine Casualties* Sidetall 61 Pris kr. 8,00
- 537 Undervisningsstatistikk Universiteter og høyskoler Høstsemesteret 1970 *Educational Statistics Universities Autumn Term* Sidetall 211 Pris kr. 8,00
- 538 Legestatistikk 1972 *Statistics on Physicians* Sidetall 75 Pris kr. 8,00
- 539 Sykehusstatistikk 1971 *Hospital Statistics* Sidetall 31 Pris kr. 7,00
- 540 Jordbruksteljinga 20. juni 1969 VII Oversikt *Census of Agriculture VII General Survey* Sidetall 191 Pris kr. 9,00
- 541 Varehandelsstatistikk 1971 *Wholesale and Retail Trade Statistics* Sidetall 103 Pris kr. 8,00
- 542 Formuesstatistikk 1970 Personlige inntektstakere og husholdninger *Property Statistics Personal Income Earners and Households* Sidetall 71 Pris kr. 8,00
- 543 Inntektsstatistikk 1970 Personlige inntektstakere og husholdninger *Income Statistics Personal Income Earners and Households* Sidetall 119 Pris kr. 9,00
- 544 Folkeavstemningen om EF II *The Advisory Referendum on Norway's Accession to the EC II* Sidetall 115 Pris kr. 9,00
- 545 Finansinstitusjoner 1971 *Financial Institutions* Sidetall 117 Pris kr. 9,00
- 546 Lønnsstatistikk for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1972 *Wage Statistics for Workers in Mining and Manufacturing* Sidetall 31 Pris kr. 7,00
- 547 Barneomsorg 1971 *Child Welfare Statistics* Sidetall 61 Pris kr. 7,00
- 548 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart november 1972 *Wage Statistics for Seamen on Ships in Scheduled Coasting Trade* Sidetall 33 Pris kr. 5,00
- 549 Undervisningsstatistikk Vaksenopplæring og folkeopplysning 1970 *Educational Statistics Adult Education and Popular Education* Sidetall 51 Pris kr. 7,00
- 550 Kriminalstatistikk Fanger 1971 *Criminal Statistics Prisoners* Sidetall 59 Pris kr. 8,00

Rekke A

Offsettrykk 1973 (forts.)

- Nr. 551 Sosialhjelpstatistikk 1970 *Social Care Statistics* Sidetall 71 Pris kr. 8,00
 - 552 Folketallet i kommunene 1972-1973 *Population in Municipalities* Sidetall 39 Pris kr. 7,00
 - 553 Hotellstatistikk 1972 *Hotel Statistics* Sidetall 67 Pris kr. 7,00
 - 554 Helsestatistikk 1971 *Health Statistics* Sidetall 79 Pris kr. 8,00
 - 555 De offentlige sektors finanser 1968-1970 *Public Sector Finances* Sidetall 61 Pris kr. 8,00
 - 556 Statistikk over lavinntektsgrupper 1970 *Statistics on Low Income Groups* Sidetall 135
 Pris kr. 9,00
 - 557 Kredittmarkedstatistikk 1970-1971 *Credit Market Statistics* Sidetall 271 Pris kr. 11,00
 - 558 Undervisningsstatistikk Gymnaseksamen 1970 *Educational Statistics Matriculation Examinations*
 Sidetall 65 Pris kr. 8,00
 - 559 Fiskeritellingen 1. oktober 1971 I Tallet på fiskere, deltaking i fiske m.v. *Fishery Census I*
Number of Fishermen, Participation in Fishery etc. Sidetall 137 Pris kr. 9,00
 - 560 Utenrikshandel 1972 I *External Trade I* Sidetall 233 Pris kr. 11,00
 - 561 Veitrafikkulykker 1972 *Road Traffic Accidents* Sidetall 65 Pris kr. 8,00
 - 562 Arbeidsmarkedstatistikk 1972 *Labour Market Statistics* Sidetall 75 Pris kr. 8,00
 - 563 Jaktstatistikk 1972 *Hunting Statistics* Sidetall 71 Pris kr. 7,00
 - 564 Skogavvirking til salg og industriell produksjon 1971-72 *Roundwood Cut for Sale and*
Industrial Production Sidetall 55 Pris kr. 7,00
 - 566 Lønnsstatistikk 1972 *Wage Statistics* Sidetall 67 Pris kr. 8,00
 - 575 Sivilrettsstatistikk 1972 *Civil Judicial Statistics* Sidetall 31 Pris kr. 7,00
 - 577 Flyttestatistikk 1972 *Migration Statistics* Sidetall 65 Pris kr. 8,00
 - 578 Folkemengden etter alder og ekteskapelig status 31. desember 1972 *Population by Age and*
Marital Status Sidetall 109 Pris kr. 8,00

I serien Samfunnsøkonomiske studier (SØS):

- Nr. 22 Forsvarets virkninger på norsk økonomi *The Impact of the Defence on the Norwegian Economy*
 Sidetall 141 Pris kr. 9,00

I serien Artikler fra Statistisk Sentralbyrå (ART):

- Nr. 44 PRIM II En revidert versjon av pris- og inntektsmodellen *PRIM II A Revised Version of the*
Price and Income Model Sidetall 43 Pris kr. 7,00
 - 45 Purged and Partial Markov Chains *Lutrede og partielle Markovkjeder* Sidetall 16
 Pris kr. 5,00
 - 46 Two Articles on the Interpretation of Vital Rates *To artikler om tolking av befolknings-*
rater Sidetall 33 Pris kr. 7,00
 - 47 Aktuelle skattetall 1972 *Current Tax Data* Sidetall 58 Pris kr. 8,00
 - 48 Om estimering av økonomiske relasjoner fra tverrsnitts-, tidsrekke- og kombinert tverrsnitts
 tidsrekke-data *On the Estimation of Economic Relations Using Cross Section-, Time Series-*
and Combined Cross Section- Time Series-Data Sidetall 26 Pris kr. 7,00
 - 49 On the Statistical Theory of Analytic Graduation *Statistisk teori for analytisk glatting*
 Sidetall 41 Pris kr. 7,00
 - 50 National Accounting and the Environment *Nasjonalregnskap og miljøverdier* Sidetall 60
 Pris kr. 8,00
 - 51 Analytic Graduation of Age-Specific Fertility Rates *Analytisk glatting av alders-*
spesifikke fødselsrater Sidetall 49 Pris kr. 8,00
 - 52 Kommentarer til Statistisk Sentralbyrås framskrivning av folkemengden i kommunene 1972-2000
Comments to the Regional Population Projections for Norway Sidetall 29 Pris kr. 7,00
 - 53 Estimering av konsumfunksjoner på grunnlag av nasjonalregnskapsdata 1865-1968 *Estimating*
Consumption Functions from National Accounts Data Sidetall 60 Pris kr. 8,00
 - 54 Usikkerhet ved befolkningsprognoser *Inaccuracy of Population Projections* Sidetall 63
 Pris kr. 8,00
 - 55 Prognoser for de langsiktige endringer i sammensetningen av det private konsum *Long Term*
Forecasts for the Changes in the Composition of the Private Consumption Sidetall 71
 Pris kr. 8,00
 - 56 Inhomogeneous Semi-Markov Processes, Select Actuarial Tables, and Duration-Dependence in
 Demography *Inhomogene semimarkovprosesser, selekte aktuaretabeller og varighetsavhengighet*
i demografi Sidetall 54 Pris kr. 8,00
 - 57 Revisjon av indeksene for utenrikshandelen *Revision of Indices for Foreign Trade*
 Sidetall 47 Pris kr. 7,00
 - 58 Statistisk Sentralbyrås utvalgsundersøkelser: Elementer av det matematiske grunnlaget *The*
Sample Surveys of the Central Bureau of Statistics of Norway: Basic Mathematical Elements
 Sidetall 59 Pris kr. 8,00
 - 59 Aktuelle skattetall 1973 *Current Tax Data* Sidetall 63 Pris kr. 8,00

I serien Statistiske analyser (SA):

- Nr. 1 Folkemengdens bevegelse Oversikt 1966-1970 *Vital Statistics and Migration Statistics*
Survey Sidetall 83 Pris kr. 8,00
 - 2 Den personlige inntektsfordeling 1958, 1962 og 1967 *The Distribution of Personal Income*
 Sidetall 61 Pris kr. 7,00
 - 3 Rentabilitet og kapitalstruktur i store industriforetak *Profit Rates and Composition of*
Assets and Liabilities for Large Manufacturing Enterprises Sidetall 55 Pris kr. 7,00
 - 4 Lavinntektsundersøkelsen 1967 *Survey of Low Income Groups* Sidetall 49 Pris kr. 8,00
 - 5 Alder og yrkeskombinasjoner i jordbruket og korleis desse faktorane verkar inn på drifta
 av bruka *Holdings in Agriculture by Age and Occupational Combinations and how these*
Factors Influence the Operation of the Holdings Sidetall 69 Pris kr. 8,00
 - 6 Lønnsstruktur og lønnsutvikling 1960-1971 *Wage Structure and Wage Development*
 Sidetall 101 Pris kr. 9,00

Utvalgte publikasjoner i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)
Selected publications in the series Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)

Nr.	4	Innføring i maskinregning. Hefte 1. Addisjonsmaskiner
"	5	Innføring i maskinregning. Hefte 2. Kalkulasjonsmaskiner
"	8	Framlegg til nordisk statistisk terminologi
"	9	Standard for næringsgruppering
"	13	Standard for handelsområder
"	19	Varenomenklatur for industristatistikken
"	22	Statistisk testing av hypoteser ved regresjonsberegninger
"	23	Utsnitt om prinsipper og definisjoner i offisiell statistikk
"	24	Standard for gruppering av sykdommer - skader - dødsårsaker i offentlig norsk statistikk
"	26	Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen
"	27	Utsnitt om prinsipper og definisjoner i offisiell statistikk. Fra Forbruksundersøkelsen 1958
"	28	Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk
"	29	Norsk-Engelsk ordliste
"	30	Lov, forskrifter og overenskomst om folkeregistrering

Price \$2.50

Published by the United States Government Printing Office, Washington, D.C., 20540
22-70801-1